

Handläggare
Isabel Evensen Landström
Telefon: 08-508 263 01
Barbro Edlund
Telefon: 08-508 281 03

Till
Trafiknämnden

Verksamhetsplan 2020 för trafiknämnden

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner verksamhetsplanen för 2020.
2. Trafiknämnden godkänner omslutningsförändring om 123,2 mnkr inom driftbudgeten.
3. Trafiknämnden godkänner förslag till budgetjustering avseende klimatinvesteringar om 46,5 mnkr.
4. Trafiknämnden godkänner förslag till budgetjustering avseende medel för trygghetsskapande åtgärder om 14,0 mnkr inom investeringsbudgeten.
5. Trafiknämnden godkänner ansökan om investeringsmedel om 46,5 mnkr för klimatåtgärder från Central medelsreserv i enlighet med bilaga 12.
6. Trafiknämnden godkänner ansökan om investeringsmedel om 14,0 mnkr för trygghetsskapande åtgärder från Central medelsreserv i enlighet med bilaga 11.
7. Trafiknämnden godkänner förslag till budgetjustering avseende minskade kostnader för räntor om 56,9 mnkr och avskrivningar om 40,0 mnkr.
8. Trafiknämnden fastställer tidpunkter för ekonomisk månadsuppföljning till den 26 mars, 23 april, 11 juni, 27 augusti, 15 oktober, 12 november och 10 december samt tertialrapporter till den 28 maj och 24 september.
9. Trafiknämnden justerar ärendet omedelbart.

Gunilla Glantz

Förvaltningschef

Trafiknämnden

Box 8311
10420 STOCKHOLM
08-50826301
08-50827200
isabel.evensen.landstrom@stockholm.se
stockholm.se

Philip Hall

T.f. avdelningschef

Inga-Lill Hultin

Avdelningschef

Innehållsförteckning

Inledning	4
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	8
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	8
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	10
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	16
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	19
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	20
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	23
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	26
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	35
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	37
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	45
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	45
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	47
Uppföljning av ekonomi.....	54
Nämndens ekonomiska förutsättningar	54
Investeringar.....	58
Budgetjusteringar	66
Omslutningsförändringar.....	67
Särskilda redovisningar	68
Agenda 2030	68
Systematiskt kvalitetsarbete	69

Bilagor

Bilaga 1: Budgetavräkning VP 2020

Bilaga 2: Driftspecifikation VP 2020

Bilaga 3: Investeringsplan VP 2020

Bilaga 4: Plan för upphandling 2020

Bilaga 5: Beslutsläge stora projekt VP 2020

Bilaga 6: Planerade cykelfrämjande åtgärder VP 2020

Bilaga 7: Prioriterade projekt utanför ram VP 2020

Bilaga 8: Trafikkontorets kompetensförsörjningsplan 2020

Bilaga 9: Redovisning av pågående och planerade digitaliseringsprojekt

Bilaga 10: Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2020

Bilaga 11: Ansökan om medel för trygghetsskapande åtgärder 2020

Bilaga 11.1: Ansökan medel för trygghetsskapande åtgärder_Akalla bussterminal

Bilaga 11.2: Ansökan medel för trygghetsskapande åtgärder_Albert Aronsons Torg

Bilaga 11.3: Ansökan medel för trygghetsskapande åtgärder_Attraktiv ljussättning i ytterstaden

Bilaga 11.4: Ansökan medel för trygghetsskapande åtgärder_Björkhagens centrum

Bilaga 11.5: Ansökan medel för trygghetsskapande åtgärder_Bromstensplan

Bilaga 11.6: Ansökan medel för trygghetsskapande åtgärder_Exjobb om kaosebelysning

Bilaga 11.7: Ansökan medel för trygghetsskapande åtgärder_Judiska församlingen

Bilaga 11.8: Ansökan medel för trygghetsskapande åtgärder_Taxingeplan

Bilaga 11.9: Ansökan medel för trygghetsskapande åtgärder_Trygga tunnlar och broar

Bilaga 11.10: Ansökan medel för trygghetsskapande åtgärder_Möblering, utredning och inköp

Bilaga 11.11: Ansökan medel för trygghetsskapande åtgärder_Brommaplan utredning

Bilaga 12: Ansökan om medel för klimatinvesteringar 2020

Bilaga 13: Protokollsutdrag FVG VP 11§ MBL 25 nov 2019

Bilaga 14: Trafiknämndens system för intern kontroll

Inledning

Trafiknämndens uppdrag

Trafiknämnden ansvarar för utveckling och förvaltning av en stor del av Stockholms stads utemiljö. I enlighet med stadens budget omfattar nämndens ansvar:

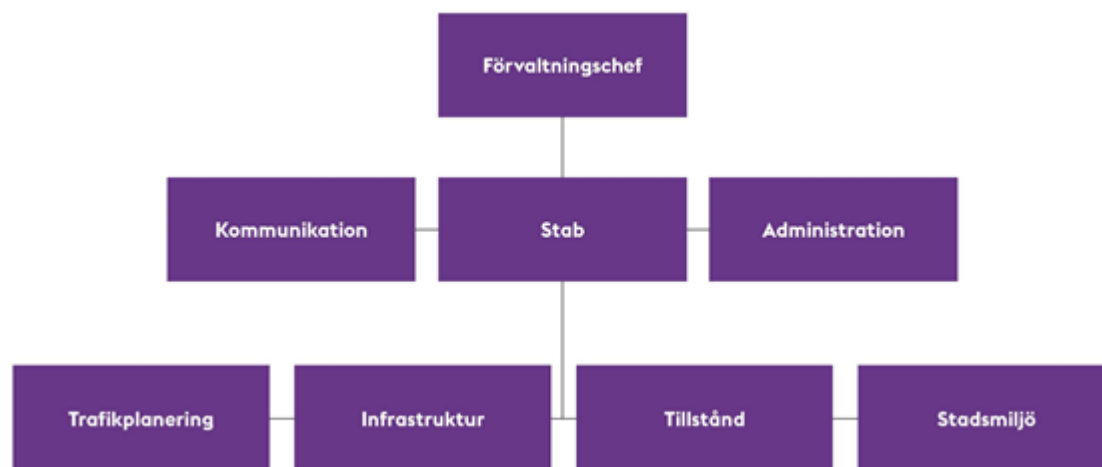
- skötsel av stads- och gatumiljön samt vissa parker (Kungsträdgården, Berzelii park, Norra Bantorget, Strömparterren, Årstafältet och Järva friområde)
- investeringar i gator och vägar samt ovan nämnda parker
- samordning och utveckling av stadsdelsnämndernas stadsmiljöverksamhet
- skötseln av stadens samtliga träd på gatumark
- markupplåtelser
- utveckling av stadens torg
- strategisk trafikplanering i staden
- utveckling av trafiksäkerheten
- trafik- och parkeringsövervakning

Under nämnden lyder trafikkontoret, en av stadens fackförvaltningar. Kontorets huvudsakliga bidrag till att uppfylla kommunfullmäktiges mål är att ansvara för att de offentliga rummen är trygga och attraktiva med effektiva transportlösningar och god framkomlighet i den allt tätare staden. Stockholm växer med runt 35 personer varje dag, och mellan 2010 och 2030 ska 140 000 nya bostäder byggas. En växande stad innebär att allt fler ska samsas om samma begränsade yta, vilket ställer höga krav på en väl utvecklad infrastruktur, samtidigt som trafikens påverkan på miljö och klimat behöver minska.

Det uppnås genom att planera, bygga och underhålla offentliga rum för vistelse och rörelse, samt ett hållbart, tillgängligt och säkert transportsystem som gör det enkelt och bekvämt att ta sig fram i staden. Trafikkontoret spelar en central roll i det arbetet och viktiga samverkanspartners är stadsledningskontoret, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen, Trafikverket, regionens trafikförvaltning och grannkommuner. Stockholm är en fantastisk stad, med värden som unik natur och närhet till vattnet. Trafikkontoret ansvarar för att staden ska fortsätta vara vacker, ren, levande och trygg, både idag och i framtiden. Under 2020 kommer kontoret även ta över ansvaret för upplåtelse av torgplatser och tillsyn av torghandeln från fastighetskontoret.

Trafikkontorets organisation

Trafikkontoret har ca 400 anställda och leds av trafikdirektören. Förvaltningen består av sju avdelningar som alla leds av en avdelningschef: trafikplanering, infrastruktur, tillstånd, stadsmiljö, kommunikation, administration och stab, och avdelningarna består i sin tur av enheter som leds av enhetschefer. Avdelnings- och enhetschefer är ansvariga för verksamhet, personal och ekonomi inom sitt område. Sedan hösten 2019 har kontoret även en utvecklingschef och en trygghetschef som rapporterar direkt till förvaltningschefen. Ett organisationsschema presenteras nedan.

Kontorets verksamhet 2020

Denna verksamhetsplan beskriver kontorets prioriteringar utifrån kommunfullmäktiges budget för 2020, Möjligheternas Stockholm, och de tre inriktningsmålen. Under respektive inriktningsmål har kommunfullmäktige beslutat om verksamhetsmål och under dessa har nämndmål tagits fram som beskriver nämndens bidrag till att uppfylla verksamhetsmålen, och i förlängningen även inriktningsmålen.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Stockholms offentliga rum ska vara trygga och attraktiva. Under 2020 lägger kontoret fokus på trygghetsskapande åtgärder och samverkan inom staden. Kontoret ska också förbättra avtalsuppföljningen av stadens driftentreprenader för att säkerställa kvaliteten på barmarksrenhållningen och fortsätta arbetet för att bättre ta tillvara på medborgarnas förslag, idéer och synpunkter. Konceptet Levande Stockholm fortsätter att utvecklas för att skapa ett ökat stadsliv med trivsamma vistelsemiljöer och samarbetet med stadsdelsförvaltningarna drivs också vidare för att uppnå målet om att inte ha något utsatt område inom Stockholms stad. Ur ett jämställdhetsperspektiv är det av särskild vikt att säkerställa att varken kvinnor eller män hämmas av upplevd otrygghet. En annan viktig aspekt är att säkerställa att utemiljön är tillgänglig och inkluderande för alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning eller ålder.

Trafikkontoret ska bidra till att sänka trösklarna för människor till arbetsmarknaden, vilket t.ex. sker genom att tillhandahålla platser för Stockholmsjobb och att anställa sommararbetande ungdomar.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Stadens infrastruktur ska främja effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet. Vägledande är Framkomlighetsstrategin, som ska leda till att öka andelen som går, cyklar och åker kollektivt, samtidigt som biltrafiken ska minska. Detta minskar även trafikens påverkan på både miljö och klimat. För att klara detta ska kontoret under perioden 2019-2022 investera 1,5 miljarder kronor i åtgärder för att främja gång, cykel och kollektivtrafik. Utöver det ska löpande förbättringar för de kapacitetsstarka transportslagen utredas och genomföras. Två av kontorets större fokusområden under 2020 är att förbättra vinterväghållningen för gående och

att tillsammans med Region Stockholm förbättra framkomligheten för stombussar, bl.a. för linje 4.

Stockholms offentliga rum ska vara hållbara samt erbjuda en god livsmiljö och under 2020 påbörjas planeringen för nästa fas inom Grönare Stockholm. Arbetet med skyfalls- och dagvattenhantering ska utvecklas och åtgärder ska vidtas för att förbättra stockholmsluften, bl.a. införs miljözon klass II på Hornsgatan i början av året. Vidare ska kontoret arbeta för att nå det utsläppsbeding, med en minskning om 10 000 CO₂e fram till år 2023, som trafikkontoret har tilldelats i klimathandlingsplanen.

Stockholm ska ha Sveriges bästa företagsklimat år 2025 och ett internationellt starkt näringsliv. Stadens näringslivspolicy ska ligga till grund för utvecklingen av kontorets näringslivsarbete. Under 2020 kommer kontoret därför bl.a. fortsätta arbeta internt för att göra det enklare för stadens företagare att få kontakt med kontoret och kommer vidareutveckla myndighetsutövningen. Under året ska kontoret t.ex. göra en insats för att minska handläggningstiden för tillstånd för byggetableringar och försäljningsplatser.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Trafikkontoret ska ha en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser, där skattebetalarnas pengar används på ett effektivt och ansvarsfullt sätt. Under 2020 tar kontoret ytterligare ett steg framåt i sin verksamhetsutveckling och ska under ledning av kontorets nya utvecklingschef arbeta vidare med kontorets processer och arbetssätt. Kontoret kommer även lägga fokus på en mer systematisk avtalsuppföljning av driftentreprenader för att säkerställa att skattepengarna används till det de ska. Vidare ska kontoret arbeta i enlighet med handlingsplanen avseende förbättrade beslutsunderlag för genomförandebeslut till investeringsärenden. Utöver detta fortsätter kontorets arbete med strategisk organisationsutveckling och arbetet för att stärka kontorets arbetsgivarvarumärke för att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor.

Kontorets ekonomi 2020

Driftbudgeten för 2020 uppgår enligt kommunfullmäktiges budget till 619,9 mnkr netto, med kostnader om 2 304,9 mnkr och intäkter om 1 685,0 mnkr. Jämfört med kommunfullmäktiges budget år 2019 ökar kostnaderna, inklusive räntor och avskrivningar, med 89,5 mnkr och intäkterna ökar med 11,3 mnkr, en nettoökning med 78,2 mnkr.

Nämndens investeringsbudget för 2020 uppgår till totalt 1020 mnkr netto, varav 1 090,0 mnkr för utgifter och 70,0 mnkr för inkomster. Jämfört med kommunfullmäktiges budget föreslås en ökning av nämndens utgifter 2020 med totalt 60,5 mnkr avseende begärd budgetjustering för klimatinvesteringar och medel för trygghetsskapande åtgärder.

Samverkan med andra förvaltningar och bolag

Nära samverkan med stadens övriga förvaltningar och bolag är en förutsättning för att kontoret ska uppfylla sina mål. Enligt stadens anvisningar ska verksamhetsplanens inledning innehålla en redogörelse för hur kontoret avser att arbeta med kommunfullmäktiges direktiv som rör samverkan med andra förvaltningar och bolag. Denna redogörelse följer nedan, med samma disposition som budgetens direktiv.

Styrning och uppföljning: Trafikkontoret ska arbeta med en systematisk styrning och uppföljning. Prognossäkerheten och budgetföljksamheten ska vara god och arbetet med detta

beskrivs närmare under mål 3.1. I dessa frågor är stadsledningskontoret en viktig samverkanspartner. Vidare ska kontoret utveckla beslutsunderlag för att säkerställa att beslut fattas på rättvisande grunder, vilket beskrivs mer under mål 3.1 och 3.2.

Samverkan för en effektiv verksamhet: Kontoret arbetar löpande för att effektivisera verksamheten och att realisera digitaliseringens fulla potential, vilket beskrivs närmare under mål 3.2. Genom sin organisation ska kontoret säkerställa goda möjligheter till stadsövergripande samverkan varför kontoret under 2020 kommer utse särskilda kontaktpersoner.

Innovation och strategiska digitaliseringsfrågor: Kontorets arbete med innovation och digitalisering beskrivs närmare under mål 3.2 och innefattar samverkan med stadsledningskontoret.

Samverkan för en hållbar stadsutveckling: Stadens offentliga rum ska vara hållbara och erbjuda en god livsmiljö, och här är kontorets arbete med förstärkt grönstruktur och åtgärder för renare luft, som beskrivs närmare under mål 2.5, viktiga bidrag. Samverkan med miljöförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna är avgörande.

Klimat- och miljöarbete: Kontorets arbete för att främja hållbara transportslag är en central del i stadens klimat- och miljöarbete, något som beskrivs närmare under mål 2.3. Även arbetet med utvecklad dagvatten- och skyfallshantering, som beskrivs under mål 2.5, bidrar till stadens klimat- och miljöarbete. Viktiga samverkanspartners är de övriga tekniska förvaltningarna, stadsledningskontoret, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholms stads Parkering AB och stadsdelsförvaltningarna.

Agenda 2030: Staden ska verka för genomförandet av Agenda 2030:s 17 globala hållbarhetsmål och trafikkontoret deltar inom de verksamhetsområden som berör agendans mål samt genom samverkan med andra förvaltningar. Kontorets arbete kopplat till målen i Agenda 2030 beskrivs under respektive verksamhetsområdesmål och under avsnittet ”Särskilda redovisningar”.

Samverkan för en trygg och säker stad: Ett av kontorets viktigaste uppdrag är att arbeta för trygga offentliga rum. Arbetet med trygghetsskapande åtgärder beskrivs närmare under mål 1.2 och bedrivs i mycket nära samverkan med stadsdelsförvaltningarna. Även bostadsbolagen är viktiga samverkanspartner.

Samverkan för bostadsförsörjning: Trafikkontoret deltar i att bygga 140 000 nya bostäder till år 2030 genom att verka för att staden ska växa med effektiva transportlösningar och attraktiva offentliga rum, vilket beskrivs närmare under mål 2.2. Arbetet förutsätter mycket nära samverkan med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och miljöförvaltningen.

Samverkan för att fler ska bli självförsörjande och att etablering sker skyndsamt: Trafikkontoret ska underlätta för människor att komma in på arbetsmarknaden, vilket beskrivs närmare under mål 1.1. Här är samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen avgörande. Kontoret deltar även i att finna lämpliga platser för tillfälliga boenden för nyanlända och asylsökande.

Samverkan för bättre företagsklimat: Trafikkontorets arbete för att främja företagande beskrivs närmare under mål 2.1. Arbetet ska gå i linje med stadens näringslivspolicy och viktiga samarbetspartner är Stockholm Business Region och stadsdelsförvaltningarna.

Internationalisering och internationella relationer: Trafikkontoret medverkar i flera EU-projekt och är aktiv i att både sprida egen och ta tillvara på andras kunskap, ett arbete som beskrivs närmare under mål 3.2.

Staden som arbetsgivare: Trafikkontoret ska vara en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor, vilket beskrivs närmare under mål 3.2. Aktiv samverkan bedrivs med de andra tekniska förvaltningarna och med stadsledningskontoret.

Lokalförsörjning: Arbetet med att bygga om Tekniska nämndhuset har inletts för att säkra framtidens lokalförsörjning och här är nära samverkan med de andra tekniska förvaltningarna, särskilt fastighetskontoret, av största vikt.

Inköp: Kontorets arbete med att utveckla upphandlingsverksamheten beskrivs närmare under mål 3.2 och här är samverkan med stadsledningskontoret viktigt.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

För att Stockholm ska vara en modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla behöver stadens offentliga rum vara trygga och attraktiva. Stadens gator ska vara levande platser där man vill vistas och stadsmiljön behöver fungera för alla medborgare alla dagar i veckan året om. För trafikkontorets del innebär det ett oavbrutet arbete med t.ex. snöröjning, renhållning, klottersanering och underhåll av stadens gator, broar och belysning. Ingen människa i Stockholm ska få sin frihet begränsad av en känsla av otrygghet och alla ska känna sig välkomna och inkluderade, såväl kvinnor som män och oavsett funktionsförmåga. Ett viktigt fokusområde för kontorets verksamhet 2020 är därför att i nära samverkan med stadsdelsförvaltningarna genomföra förändringar av den fysiska miljön runt om i staden för att öka tryggheten. Det strategiska arbetet med trygghet och säkerhet ska fortsätta att stärkas och arbetet med platssamverkan drivas vidare. En levande stad är en trygg stad och konceptet Levande Stockholm, med bl.a. sommargågator och sommartorg, ska fortsätta.

Att stockholmarna arbetar och är självförsörjande är en förutsättning för stadens välbefinnande och för att människor ska kunna leva trygga och självständiga liv med möjligheter att förverkliga sina drömmar. Trafikkontoret fortsätter därför att tillsammans med främst arbetsmarknadsförvaltningen sänka trösklarna till arbete, särskilt för grupper som idag står långt ifrån arbetsmarknaden.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

I Stockholm ska alla människor ges förutsättningar att kunna försörja sig själva och trafikkontoret har i egenskap av kommunal förvaltning en viktig samhällselig uppgift i att medverka till att sänka trösklarna till arbete för grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden. Kontoret erbjuder därför i nära samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen så kallade Stockholmsjobb, bl.a. med uppgift att plockstäda, felanmäla och åtgärda andra brister i stadsmiljön. Dessutom ska kontorets driftsavtal fortsatt innehålla krav på att entreprenörer anställer människor som står långt ifrån arbetsmarknaden. Varje sommar anställer kontoret också hundratals feriearbetande ungdomar som ges ett första steg in på arbetsmarknaden,

samtidigt som de utför viktiga arbetsuppgifter för att hålla stadens offentliga rum rena och attraktiva.

Kontorets arbete med att erbjuda Stockholmsjobb för grupper som står långt från arbetsmarknaden samt anställningen av hundratals feriearbetande ungdomar kan även bidra till uppfyllandet av mål 8 i Agenda 2030, ”Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt”. Målet innebär bl.a. att uppnå full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla samt att väsentligt minska den andel ungdomar som varken arbetar eller studerar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	75 st	800 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	300 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	75 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	2	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	300 st	9 000 st	Tertial

Nämndmål:

Trafikkontoret underlättar för människor att komma in på arbetsmarknaden

Förväntat resultat

- 75 platser för Stockholmsjobb tillhandahålls.
- 300 sommararbetande ungdomar anställs.

Kommentar

Trafikkontoret ska underlätta för människor att komma in på arbetsmarknaden, särskilt långtidsarbetslösa och ungdomar. Ett sätt att göra detta är att tillhandahålla 75 praktiktillfällen för Stockholmsjobb, genom bl.a. Stockholmsvärdar i ytterstaden och Cityvärdar i innerstaden. Arbetsuppgifterna inkluderar att plockstäda, felanmäla och åtgärda brister i stadsmiljön. Om praktikperioden faller väl ut kan aspiranterna sedan erbjudas Stockholmsjobb. Det är arbetsmarknadsförvaltningen som rekryterar och arbetsleder aspiranterna, varför trafikkontorets bidrag är att tillhandahålla praktikplatserna, medan det är upp till arbetsmarknadsförvaltningen att fylla platserna.

I en del av kontorets driftsavtal ställs krav på att entreprenörer ska anställa människor som står långt ifrån arbetsmarknaden. Detta krav ska fortsätta att arbetas in i allt fler avtal i samband med kommande upphandlingar. Kontoret deltar också i arbetsmarknadsåtgärder i samarbete med andra förvaltningar, t.ex. med arbetsmarknadsförvaltningens Lundaverkstad, som lagar och säljer vidare cyklar som kontoret omhändertagit, och med Södermalms stadsdelsförvaltnings Servicegrupp som bl.a. plockar skräp och river affischer.

Till sommaren ska ca 300 ungdomar erbjudas feriejobb inom kontorets verksamhet och därmed ges arbetslivserfarenhet och kontakt med möjliga framtida arbetsgivare. Även andra årstider kan ungdomar erbjudas sysselsättning som timanställda operatörer på kontorets

servicecenter under tider med hög belastning.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Trafikkontoret har huvudansvar för Stockholms utemiljö och för att stadens offentliga rum ska vara trygga, levande, framkomliga, tillgängliga och attraktiva. Detta säkerställs genom drift och underhåll av stadsmiljön, t.ex. att alla gator, vägar och broar städas och snöröjs, gatubelysningen fungerar, skräpkorgar töms, klotter saneras, skadedjur bekämpas, skyltar och vägmärken är tydliga, samt att stadens alla anläggningar, såsom broar och tunnlar, är i god kondition. Ett viktigt verktyg i detta arbete är mobilappen Tyck till, som bidrar till att upprätthålla en god dialog med stockholmarna.

Kontoret ska inom ramen för arbetet med platssamverkan fortsätta att i nära samverkan med stadsdelsförvaltningarna identifiera otrygga platser och genomföra åtgärder som ökar tryggheten. Dessa åtgärder är också positiva ur ett jämställdhetsperspektiv, då de ger kvinnor samma förutsättningar att röra sig i stadens offentliga rum som män, men utgör också exempel på god planering som gynnar alla grupper i samhället. Det strategiska arbetet med trygghet och säkerhet ska också stärkas, t.ex. genom att utse kontaktpersoner som ska tydliggöra kontaktvägarna in till kontoret. I slutet av 2019 tillsattes även en trygghetschef med uppgift att leda utvecklingen av trafikkontorets arbete med trygghet och säkerhet. En levande stad är en trygg stad och kontoret har ett övergripande ansvar att stärka det offentliga rummets roll som vistelseplats, t.ex. genom konceptet Levande Stockholm. I detta arbete är stadens strategi för offentliga rum vägledande.

Arbetet med att skapa ökad trygghet i det offentliga rummet kan på lokal nivå kopplas till mål 5 i Agenda 2030 om att uppnå jämställdhet. Den ökade tryggheten i det offentliga rummet skapar också lika förutsättningar för män och kvinnor att vistas och röra sig i stadsmiljön, vilket kontoret ser ett behov av att arbeta vidare med.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	77 %	77 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	71 %	71 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden	71 %	71 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	88 %	Tas fram av nämnd	År
 Uppfyllnadsgrad 24-timmarsgarantin avseende klotter	98 %	Tas fram av nämnd	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska samordna arbetet med att utforma ett minnesmärke efter händelsen på Drottninggatan den 7 april i samarbete med trafikinämnden, kulturnämnden och Norrmalms stadsdelsnämnd.	2020-01-01	2020-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram en handlingsplan för att minska klotter i staden samt, om möjligt, samverka med privata fastighetsägare.	2020-01-01	2020-12-31
 Trafiknämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan skapa en mer kostnadseffektiv och kapacitetsstark avfallshantering och städning i parker.	2020-01-01	2020-12-31
 Trafiknämnden ska se över behovet av lokala ljusprogram för ökad attraktivitet och trygghet på platser och torg.	2020-01-01	2020-12-31
 Trafiknämnden ska ta fram en nämndövergripande handlingsplan för att samordna, upprätthålla och innovativt utveckla stadens arbete med skadedjursbekämpning. Arbetet sker i samarbete med fastighetsnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Stockholms Hamn AB och Stockholm Vatten och Avfall.	2020-01-01	2020-12-31
 Trafiknämnden ska ta initiativ till att hitta en lösning för att hanteringen av byggsäckar sker i enlighet med regelverket och att ansvarig kan identifieras.	2020-01-01	2020-12-31
 Trafiknämnden ska utreda möjligheterna att i lämplig stadsdel initiera ett pilotprojekt för att möjliggöra för näringslivet och civilsamhället att bidra till stadsmiljöverksamheten.	2020-01-01	2020-12-31
 Trafiknämnden ska utveckla metoder för uppföljning av 24-timmarsgarantin.	2020-01-01	2020-06-30

Nämndmål:

Stockholms offentliga rum är trygga och attraktiva

Förväntat resultat

- Stockholmarnas upplevda trygghet ökar.
- Kontoret vidtar fler trygghetsskapande fysiska åtgärder i stadsmiljön.
- Nedskräpningen minskar och staden blir renare.

Kommentar

Trygghet och säkerhet i stadsmiljön

Stockholms offentliga rum ska vara trygga för alla och under 2020 ska arbetet med trygghets- och säkerhetsfrågor fortsätta att stärkas. Detta sker bl.a. inom ramen för det av stadsdelsförvaltningarna ledda arbetet med platssamverkan, vilket innefattar samverkan med privata fastighetsägare, handlare, boende, stadens andra verksamheter och övriga aktörer för att göra lokala platser tryggare och attraktivare. Ett sätt att göra det är genom ett nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna och för att underlätta den kontakten ska kontoret utse särskilda kontaktpersoner.

I dialogen med stadsdelsförvaltningarna ska trafikkontoret även fortsättningsvis vara en tillgänglig och konstruktiv samarbetspartner som lyssnar till de behov som identifieras lokalt och som aktivt deltar i medborgardialoger. Genom att prioritera lokala åtgärder och genom att bistå stadsdelsförvaltningarna med att ta fram lokala lägesbilder och orsaksanalyser kan brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder genomföras där otryggheten är som störst. På så vis eftersträvar kontoret att uppnå målet om att det inte ska finnas något utsatt eller särskilt utsatt område i Stockholms stad. Kontoret ska också fortsätta att genomföra de projekt som har beviljats trygghetsmedel och identifiera nya åtgärder. Vidare arbetar kontoret

för att stärka företagarperspektivet i sitt trygghetsarbete, vilket även beskrivs under mål 2.1.

I januari 2020 kommer kontoret att ta över ansvaret för upplåtelse av torgplatser och tillsyn av torghandeln vid salutorgen och ett av syftena är att möjliggöra för en förvaltning att ta ett samlat grepp om tryggheten på torgen. Det är kontorets initiala bedömning att detta kommer att kräva att arbetet med torghandelsverksamheten är organiserat på ett annat sätt än tidigare. Istället för att som idag ha en person i staden som är särskilt ansvarig för all torghandelsverksamhet, ser kontoret ett behov av att tydligare koppla samman ansvaret för torghandelsverksamheten med det övergripande ansvaret för den specifika platsen, där fokus läggs på samverkan och trygghet utifrån varje torgplats unika förutsättningar. Mot bakgrund av detta avser kontoret att genomföra en översyn av hur verksamheten ska vara organiserad framöver. Precis som på andra torg och platser runt om i staden kommer kontoret arbeta för att torghandelsplatserna upplevs som trivsamma, städade och trygga vistelsemiljöer. Vidare ska kontoret förstärka tillsynen av att regelverket följs och främja närproducerad mat, vilket även beskrivs under mål 2.5. Kontoret kommer även att ta fram ett gestaltungsprogram för torghandelverksamheten tillsammans med stadsbyggnadskontoret.

Polisen är den myndighet som kartlägger risker och hotbilder och i nära samarbete med dem ska kontoret förstärka säkerhetsarbetet genom ökat fokus på systematik och förebyggande arbete, bland annat avseende terrorhinder. Ett sätt att göra detta är att placera ut betonglejon eller andra rörliga och fasta hinder, såsom höj- och sänkbara pollare, i stadsmiljön. Pollare finns redan på ett par platser runt om i staden, t.ex. Hägerstensvägen och Sibeliusgången, och har föreslagits på fler platser. I bilaga 11 redogörs kontorets ansökningar om medel för trygghetsskapande åtgärder. Kontoret anser att det kan finnas skäl att använda pollare för att förhindra trafik på platsbildningar, såsom torg, när obehörig trafik är ett problem och polisövervakning inte är tillgänglig. När det gäller att använda pollare på gator och vägar för att reglera fordonstrafik förespråkar kontoret dock en mer restriktiv inställning, bl.a. med hänsyn till kollektivtrafikens framkomlighet och allmänhetens tillgänglighet.

Andra insatser för att öka tryggheten kan vara att sätta upp övervakningskameror och att vara pådrivande för försök med geofencing, vilket beskrivs mer under mål 3.2. Åtgärder av denna typ kan även bidra till situationell brottsprevention. Kontoret medverkar också i trygghetsvandringar tillsammans med stadsdelsförvaltningar, polis, fastighetsägare och boende och fångar där upp vilka åtgärder som kan genomföras för att öka tryggheten runt om i staden.

Trygghetsperspektivet är integrerat i kontorets verksamhet och ett löpande arbete sker t.ex. med belysningsåtgärder. Belysning i sig är inte brottsförebyggande, men hjälper till, tillsammans med en god gestaltning, att skapa en befolkad miljö och öka den upplevda tryggheten. Driftsäker belysning är trygg belysning och under 2020 planeras fortsatta armaturbyten för att öka driftsäkerheten och därigenom säkerställa att gator, torg, gång- och cykelvägar och -tunnlar upplevs som trygga och säkra. Skymmande vegetation kan påverka hur belysningen upplevs och kontoret arbetar löpande med att kontrollera att den vegetation runt gång- och cykelbanor som trafiknämnden har skötselansvar för röjs och att beskära stadens ca 40 000 gatutråd. Under 2020 ska kontoret satsa extra på att slyröja för att på så vis minska känslan av otrygghet.

Att prioritera trygghetsfrågor är särskilt viktigt för att kvinnor och män ska ha lika möjligheter att nyttja stadens offentliga rum, vilket kan åstadkommas genom satsningar på ökad trygghet,

t.ex. genom utformning av den fysiska miljön, upprätthållande av god belysning samt skötsel och underhåll för säkra och trygga gång- och cykelbanor. Studier visar att kvinnor i högre utsträckning än män anpassar sitt beteende utifrån upplevelser av otrygghet och de trygghetsskapande åtgärder som kontoret planerar inför 2020 är därför positiva ur ett jämställdhetsperspektiv, men utgör också exempel på god planering som gynnar alla grupper i samhället.

Det interna arbetet för ökad trygghet och säkerhet

I säkerhetsarbetet ska kontoret ha en god krisberedskap, en tydlig kontaktyta gentemot andra parter och en effektiv intern samordning. För att kontoret ska kunna säkerställa goda möjligheter till stadsövergripande samverkan kommer kontaktpersoner att utses under 2020 som ska tydliggöra kontaktvägarna in till kontoret. Under hösten 2019 tillsatte kontoret även en trygghetschef som bl.a. kommer att ansvara för samordningen för det strategiska arbetet inom trygghetsåtgärder, säkerhet och krisledning.

Uppdateringen av säkerhetsskyddslagen innebär ökade krav på åtgärder för att skydda säkerhetskänsliga uppgifter. Inom kontorets ansvar ligger bland annat att göra säkerhetsskyddsanalyser i projekt, teckna nya säkerhetsskyddsavtal samt att göra säkerhetsprövning av medarbetare och konsulter. Kontoret kommer under 2020 att göra en översyn för att se hur arbetet bör organiseras för att kunna arbeta systematiskt och ha en bra koordinering mellan fysisk säkerhet, informationssäkerhet och riskhantering.

En levande stad

Stockholms gator, torg och andra allmänna platser är viktiga tillgångar och utgör en arena för stadens grundläggande syfte: möten mellan människor för utbyte av idéer, kultur, varor och tjänster. Som komplement till Framkomlighetsstrategin har kontoret tagit fram en strategi för stadens offentliga rum som har antagits av kommunfullmäktige. Strategin innehåller planeringsprinciper att ta tillvara på i alla projekt som rör utveckling av det offentliga rummet och en handlingsplan för åren 2018-2023. Huvuddragen i planen är att identifiera offentliga stråk och platser med utvecklingspotential, att utveckla arbetsprocesser och genomföra utbildningsinsatser, att utveckla arbetet med tillfälliga åtgärder för ökat stadsliv i hela staden året runt, samt att utveckla metoder för uppföljning och mätning av vistelsevärden. Arbetet sker i symbios med pågående aktiviteter för att utveckla attraktiviteten i de offentliga rummen, t.ex. implementering av gångplanen, trygghetsskapande åtgärder, Grönare Stockholm och Levande Stockholm.

Just konceptet Levande Stockholm ska fortsätta för att skapa ett ökat stadsliv med trivsamma vistelsemiljöer, bl.a. med sommargåtor, sommartorg och pop up-parker. Kontorets ambition är att öka de kulturella inslagen, vilket även beskrivs under mål 2.4, samt lägga ökat fokus på gestaltning, kommunikation och utvärdering av konceptet. Kontoret ser även löpande över möjligheterna att levandegöra platser under vintertid, t.ex. genom vinterväxter. Arbetet med Levande Stockholm förutsätter både medborgardialog för att identifiera lämpliga platser och aktiviteter, och att fastighetsägare, näringsidkare och stadsdelsförvaltningar lokalt bidrar till utvecklingen.

Ett flertal av kontorets uppdrag 2020 berör arbetet för en levande stad och flera av dessa ska ske i samarbete med andra förvaltningar. I samarbete med stadsdelsförvaltningarna ska kontoret bidra till goda möjligheter för stadsodling i parker, på kvartersgårdar, tak, kolonilotter och gåtor. För att underlätta för aktörer att skapa liv och rörelse i hela staden

ska kontoret tillsammans med stadsbyggnadskontoret tydliggöra vad säsongsbaserade bygglov är. Vidare ska kontoret bevaka att stadens kajer och vattennära platser hålls levande, inom ramen för framtagandet av stadens kajstrategi. Kontoret har även ett samordningsansvar för stadens koloniträdgårdar genom "Forum för koloniträdgårdar" där kontoret samarbetar med koloniföreningen samt flera berörda förvaltningar och bolag. Forumet har under en tid legat vilande men arbetet har startat upp igen och kommer fortsätta under 2020.

En ren och attraktiv stad

En ren stad bidrar till trygghet och kontoret arbetar för att minska nedskräpningen och hålla de offentliga miljöerna attraktiva, vilket bl.a. inkluderar spolningar, skurningar, plockning av skräp, tömning av papperskorgar och sanering av klotter. Arbetet bedrivs med upphandlade driftentreprenörer och i enlighet med stadens städgaranti, som innebär att anmälningar om nedskräpning och fyllda papperskorgar ska åtgärdas inom 24 timmar från det att anmälan mottagits av anlitad entreprenör. För att säkerställa att garantin bibehåller en hög efterlevnad kommer kontoret under 2020 att utveckla metoder för uppföljning av 24-timmarsgarantin. Även klottersaneringen fortsätter och ska utföras inom 24 timmar efter mottagen anmälan när temperaturen tillåter det. En aktiv sanering från kontorets sida kan också ha en förebyggande effekt. Kontoret ska även se över möjligheterna att ansöka om centrala investeringsmedel för inköp av fler solcellskomprimerande papperskorgar.

För att inkludera stockholmarna i stadens renhållningsarbete ska kontoret under 2020 utföra kommunikationsinsatser om stadens samlade renhållningsarbete tillsammans med stadsdelsförvaltningarna. Kommunikationsinsatserna ska även lyfta städgarantin och vikten av stockholmarnas eget bidrag till en ren och vacker stadsmiljö.

För att säkerställa en hög standard på driften av stadens offentliga rum ska uppföljningen av ovan nämnda driftentreprenader utvecklas, t.ex. genom fler systematiska och dokumenterade stickprov. Dessa stickprov behöver kunna utföras dygnet runt och under veckans alla dagar och under året fortsätter arbetssätt att utvecklas som säkerställer att detta sker i större omfattning och med ökad systematik. Ett alternativ skulle kunna vara att handla upp denna typ av stickprovskontroll. Kontoret kommer dock aldrig att kunna kontrollera alla entreprenörer hela tiden, utan behöver stödja branschen i att också arbeta med egenkontroll för att säkerställa att oegentligheter inte förekommer och att avtal följs. Detta arbete beskrivs även under mål 3.2.

Kontoret ser att det finns ett behov av att ta ett större strategiskt grepp kring drift- och underhållsfrågorna. Ett första steg är att kontoret under 2020 tar fram handlingsplaner för olika driftområden, t.ex. en handlingsplan för att samordna, upprätthålla och innovativt utveckla stadens arbete med skadedjursbekämpning och en handlingsplan för att minska klotter i staden.

En växande stad

När staden förtätas och stadsdelar ändrar karaktär, t.ex. med fler innerstadslika miljöer i ytterstaden, ökar förväntningarna på väghållningen i dessa områden och omprioriteringar kommer att krävas. Kontoret analyserar löpande behoven i stadens områden och låter detta styra hur resurserna för barmarksrenhållning och vinterväghållning fördelas. Större justeringar kan i regel främst genomföras i samband med nya upphandlingar. Det blir också allt viktigare att med större exakthet kunna prognosticera hur drift- och underhållskostnaderna för tillkommande eller förändrade gator, vägar och övriga ytor kommer att utvecklas och under

2020 ska kontoret tillsammans med exploateringskontoret utveckla driftsnyckeltal, vilket även beskrivs under mål 2.2 och 3.1.

Den höga bostadsbyggnadstakten innebär många markupplåtelser runt om i staden, för t.ex. byggställningar, kranar, containrar och evakueringsbostäder. Polisen ansvarar för att ge tillstånd för markupplåtelser och staden remitteras av polisen och har vetorätt. Det är dock bara polisen som har verktyg för att följa upp och säkra att givna tillstånd och villkor följs. Dagligen inkommer synpunkter och frågor om ärenden där tillstånd helt saknas eller där villkoren inte följs och trafikkontoret polisanmäler regelmässigt regelöverträdelser. 2020 kommer arbetet att fortsätta utvecklas i samarbete med polisen och kontoret kommer även att intensifiera kontrollen av att givna tillstånd och avtal samt trafikanordningsplaner efterlevs. Vidare ska kontoret ta initiativ till att hitta en lösning för att hanteringen av byggsäckar sker i enlighet med regelverket och att ansvarig kan identifieras.

De många stadsbyggnadsprojekt som pågår, i kombination med tunnelbaneutbyggnaden och tyngre bussar, innebär att stadens gator får en allt högre belastning. Beräkningar visar t.ex. att i samband med tunnelbaneutbyggnaden kommer varje vecka i flera års tid ca 15 000 ton massor att lastas ut bara från Sofiaområdet på Södermalm. Kontoret ser därför ett behov av att fortsätta undersöka vilka effekter på kort och lång sikt detta kommer få för behovet av drift och underhåll av stadens gator och konstruktioner, att utveckla de interna rutinerna för att arbeta med bärighetsfrågor, att proaktivt samordna och samverka med exploateringskontoret och regionens trafikförvaltning, samt att samla in mer data genom mätningar för att fördjupa kunskapen om dessa frågor. Inför omläggningar av trafiken utförs förstärkningsåtgärder, men när ett område är färdigbyggt är omkringliggande gator ofta i dåligt skick. Kontoret kan därför behöva lägga en stor del av reinvesteringsbudgeten på att ta hand om dessa gator som använts som transportvägar vid exploatering, trots att de inte finns med i reinvesteringsprogrammet för stadens gatuytor.

Stockholms gator, byggnadsverk och konstruktioner, såsom broar och tunnlar, blir allt äldre och kontoret behöver prioritera insatser för att vårda och upprätthålla deras funktion. Reinvesteringar kan ge anläggningarna en förlängd livslängd, men många äldre broar och andra anläggningar kommer på sikt att fordra allt mer omfattande åtgärder och även större ombyggnader. Broarnas bärförmåga är idag inte fastställd, vilket är särskilt angeläget med tanke på den stora mängd byggtrafik och massgodstransporter som färdas i staden. Kontoret ser därför ett behov av att påbörja ett arbete med att bärighetsklassa stadens broar och beroende på vad utredningarna visar kan både ökade och minskade vikter komma att tillåtas på vissa broar.

Utvecklad dialog med stockholmarna

Utvecklingen av stadens offentliga platser väcker stort engagemang och kontoret mottar årligen närmare 150 000 synpunkter, felanmälningar och idéer från stockholmarna och antalet fortsätter att öka. Det är viktigt att kontoret är tillgängligt och lyssnar till kommuninvånarnas åsikter och under 2020 ska förvaltningens servicecenter fortsätta att utvecklas för att göra det ännu enklare att komma i kontakt med kontoret och att få återkoppling på synpunkter. Kopplat till detta ska appen Tyck till utvecklas utifrån en målgruppsundersökning som genomfördes under 2019 för en ännu bättre dialog med allmänheten. För att i högre grad kunna ta hand om stockholmarnas idéer och förslag har en funktion utvecklats där idéer ska läggas in och utgöra en del av underlaget för kontorets prioriteringar. Under 2020 ska

funktionen driftsättas, vilket också kommer att kräva förändrade arbetssätt för att på ett systematiskt sätt låta dessa idéer påverka kontorets prioriteringar. Denna fråga beskrivs även under mål 3.2.

Det proaktiva kommunikationsarbetet, både i traditionella och sociala medier, ska fortsätta för att säkerställa att bra information ges inför, under och efter kontorets satsningar, samt vilka avvägningar som görs mellan olika intressen i staden. En viktig aspekt, t.ex. kopplat till vinterväghållningen, är att förklara hur kontoret arbetar och att sätta förväntningarna på rätt nivå. Kontoret driver en Facebooksida för att kommunicera i frågor som rör gång och cykel och denna typ av kanal gör det möjligt att möta medborgarna där de befinner sig. Vidare arbetar kontoret för att säkerställa att alla invånare och besökare ska kunna tillgodogöra sig information, både om kontorets verksamhet och i det offentliga rummet, vilket bl.a. innefattar att texter skrivs på ett enkelt och begripligt språk.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Bidra till goda möjligheter för stadsodling i parker, på kvartersgårdar, tak, kolonilotter och gågator i samverkan med stadsdelsnämnderna.	2020-01-01	2020-12-31
Bistå stadsdelsnämnderna i arbetet med att ta fram lokala lägesbilder och orsaksanalyser och utifrån dessa genomföra trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder.	2020-01-01	2020-12-31
Fortsätta att utveckla arbetet med bärighet på stadens gator.	2020-01-01	2020-12-31
Fortsätta genomförandet av handlingsplanen i strategin för offentliga rum.	2020-01-01	2020-12-31
Genomföra platssamverkan med berörda nämnder och bolagsstyrelser samt andra relevanta aktörer.	2020-01-01	2020-12-31
I nära samarbete med kommunstyrelsen, polismyndigheten och Säkerhetspolisen förstärka säkerhetsarbetet genom ökat fokus på systematik och förebyggande arbete, bland annat avseende terrorhinder.	2020-01-01	2020-12-31
Påbörja ett arbete med att bärighetsklassa stadens broar.	2020-01-01	2020-12-31
Tillsammans med stadsbyggnadskontoret ta fram ett gestaltungsprogram för stadens torghandel och andra torgverksamheter.	2020-01-01	2020-12-31
Tillsammans med stadsbyggnadsnämnden tydliggöra vad säsongsbaserade bygglov är i syfte att underlätta för aktörer att skapa liv och rörelse i hela staden.	2020-01-01	2020-12-31
Tillsammans med stadsdelsnämnderna samordna kommunikationsinsatser om stadens samlade renhållningsarbete, städgarantin samt vikten av stockholmarnas eget bidrag till en ren och vacker stadsmiljö.	2020-01-01	2020-12-31
Utreda ny beläggning på Sergels torg.	2020-01-01	2020-12-31
Utse kontaktpersoner gentemot stadens övriga verksamheter för att öka förmågan att göra samlade insatser utifrån geografi.	2020-01-01	2020-12-31
Utveckla konceptet Levande Stockholm genom stärkt utvärdering, gestaltning och kommunikation samt med ökade kulturella inslag och med fokus på ytterstaden.	2020-01-01	2020-12-31
Utveckla torghandelsverksamheten och se över tillsynen av att regelverket följs.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

I Stockholm ska alla få vara den de är och ingen ska bli utsatt för diskriminering.

Trafikkontorets huvudsakliga bidrag till detta är att se till att stadens offentliga rum är tillgängliga och inkluderande för alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning eller ålder.

Hur kontoret bedriver sin verksamhet påverkar stockholmarnas vardag och kontoret behöver ständigt bära med sig ett jämställdhetsperspektiv för att säkerställa att inte något av könen systematiskt missgynnas av de prioriteringar som görs. Även barnperspektivet är av stor vikt för att garantera att barn får vistas i trygga och kreativa miljöer som är utformade utifrån deras behov och kontoret har tagit fram rutiner för barns delaktighet och inflytande. Stadsmiljöns tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning är också viktig och kontoret arbetar med ett integrerat tillgänglighetsperspektiv. Förutom att åtgärda enkelt avhjälpta hinder, följer kontoret upp att villkor för upplåtelser efterlevs, bevakar att platser är tillgängliga under gatuarbeten, utvecklar snöröjningen med fokus på trottoarer och utbildar medarbetare och entreprenörer genom så kallade insiktsutbildningar. En stadsmiljö som är tillgänglig för personer med funktionsnedsättning är exempel på god planering som gynnar alla.

Kontorets arbete som beskrivs ovan kan även bidra till att uppnå mål 10 i Agenda 2030, ”Minskad ojämlikhet”. T.ex. går arbetet i linje med agendans formulering om att möjliggöra och verka för att alla människor, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, etnicitet, ursprung, religion, eller ekonomisk ställning blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet.

Nämndmål:

Stockholms offentliga rum är tillgängliga för alla

Förväntat resultat

- Insiktsutbildningar för medarbetare och entreprenörer genomförs.
- Regelbundna granskningar av kontorets myndighetsutövning genomförs.

Kommentar

Alla människors lika rätt

Stadens trafik- och utemiljö ska vara fri från diskriminering och värnandet om de mänskliga rättigheterna är en grundpelare för trafikkontorets arbete. Det offentliga rummet ska upplevas som inkluderande för alla och jämställdhetsperspektivet ska vara integrerat i det dagliga arbetet. Samtliga tjänsteutlåtanden ska där så är relevant innehålla en jämställdhetsanalys och för att göra dessa analyser behöver kunskap inhämtas, strukturer granskas och diskussioner föras nära verksamheten.

Kontorets förhållningssätt är att hög kvalitet på driftverksamheten och god planering av stadsrummet gynnar både kvinnor och män. Studier visar att kvinnor i högre utsträckning än män anpassar sitt beteende utifrån upplevelser av otrygghet, varför motverkandet av otrygghet i stadens offentliga miljöer är en förutsättning för att kvinnor och män ska ha samma möjligheter att röra sig fritt i staden. Detta kan t.ex. ske genom fortsatt utveckling av stadens belysning, god planering av gång- och cykelvägar, trafiksäkerhetshöjande åtgärder och utformning av grönområden på så vis att alla grupper i samhället kan känna sig trygga att nyttja dem. Arbetet med dessa frågor beskrivs närmare under mål 1.2 och ett särskilt avsnitt

om jämställdhet i transportsystemet återfinns under mål 2.3.

Kommunfullmäktige har antagit etiska riktlinjer för utomhusreklam och trafikkontoret utvärderar löpande hur riktlinjerna fungerar, samt bjuder in till en årlig dialog med branschrådet Sveriges Annonssörer och andra intresseorganisationer. När kontoret kommunicerar med stockholmarna används inkluderande bilder som speglar samhällets sammansättning av individer. Medarbetare på flera organisatoriska enheter har hbtq-certifierats och detta perspektiv tas löpande om hand inom kontorets verksamhet, t.ex. i samband med trygghetsvandringar. För att säkerställa att diskriminering inte förekommer är det viktigt att på ett systematiskt sätt genomföra granskningar, t.ex. kopplat till myndighetsutövningen i enlighet med kontorets plan. Sådana kontroller säkerställer också att bedömningar är enhetliga och inte varierar beroende på handläggare, samt att det finns rutiner som minskar risken för otillbörlig påverkan.

Barns delaktighet och inflytande

Trafikkontoret arbetar för att inhämta synpunkter från alla grupper i samhället, vilket innebär att barns behov uppmärksammas särskilt vad gäller de miljöer där barn och unga vistas, som vid skolor, bostäder och parker. I arbetet med satsningen på ytterstadens parker, Grönare Stockholm, är barnens perspektiv i fokus och ett av syftena är att grönområdena ska bli ännu mer välkomnande för barn, såväl som för deras föräldrar. Ett konkret exempel är det pågående arbetet med den nya stadsparken Vårbergstoppen där det planeras en ny stor lekplats med två olika teman för både stora och små barn. Även i arbetet för säkra och trygga skolvägar, som även beskrivs under mål 2.3, är barns och ungdomars behov utgångspunkten.

Kontoret har tagit fram rutiner för barns delaktighet och inflytande, där det framgår att kontoret ska fortsätta att ha ett dialogbaserat arbetssätt och involvera barn och unga för att säkerställa att deras perspektiv beaktas vid analyser av platser och föreslagna åtgärder, t.ex. genom gåturer och workshops. Rutiner för barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor har också tagits fram och det fortsatta arbetet med dessa frågor sker delvis inom ramen för den förvaltningsövergripande gruppen "Staden i ögonhöjd". Att barn ska känna sig trygga i stadens utemiljö är en vägledande princip och kontoret ser mycket positivt på att en del stadsdelsförvaltningar genomför trygghetsvandringar utifrån ett barnperspektiv. Trafikkontoret ska fortsätta delta i dessa vandringar och arbeta aktivt med att omhänderta de synpunkter som inkommer i samband med vandringarna.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Kommunfullmäktige har antagit ett program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning som gäller 2018-2023. Trafikkontorets verksamhet berör flera av programmets fokusområden, men främst området att alla ska kunna förflytta sig, vistas i och använda Stockholms stads inne- och utemiljö. Kontoret bidrar dock till fler av programmets fokusområden eftersom god fysisk tillgänglighet kan vara en förutsättning för att kunna ta sig till t.ex. arbetet, skolan, eller fritidsaktiviteten. Ökad tillgänglighet ökar också förutsättningarna för delaktighet i samhället och kan på så sätt minska ohälsa till följd av utanförskap. Programmet föreskriver nämnder och styrelser att i sina verksamhetsplaner tydligt beskriva vilka aktiviteter som ska vidtas under kommande år för att bidra till programmets måloppfyllelse. Trafikkontoret avser att under 2020 prioritera följande aktiviteter:

- Utveckla vinterväghållningen på stadens trottoarer, bl.a. genom utökad sopsaltning, och förbättra avtalsuppföljningen för att säkerställa att trottoarer snöröjs enligt avtal.
- Ta bort enkelt avhjälpta hinder och tillgänglighetsanpassa stadsmiljön, t.ex. genom nya sittplatser, tillgängligare och bredare övergångsställen, kantstenshöjningar och kontrastmarkeringar vid busshållplatser, samt komplettering av handledare i trappor. Arbetet beskrivs i kontorets årliga program för tillgänglighetsarbeten.
- Fortsätta utveckla kontorets interna rutiner för att tydligare kunna visa vilka tillgänglighetsåtgärder som genomförs utöver de i kontorets årliga program.
- Löpande följa upp att villkoren för givna upplåtelser, t.ex. för uteserveringar, följs och genomföra gemensamma inspektioner tillsammans med socialförvaltningen.
- Verka för att de entreprenörer som utför arbeten i gaturummet systematiskt ska arbeta med kontroll för att säkerställa efterlevnaden av givna tillstånd och därigenom en god tillgänglighet i samband med ombyggnationer i stadsmiljön.
- Genomföra gemensamma utbildningstillfällen med exploateringskontoret för att säkerställa att staden bygger på ett tillgängligt sätt redan från början.
- Löpande ta bort övergivna cyklar och elsparkcyklar som hindrar framkomligheten.
- Utveckla samarbetet med elsparkcykelaktörer för att säkerställa att sparkcyklar inte ställs hindrande och försämrar framkomligheten.
- Genomföra insiktsutbildningar för medarbetare och entreprenörer för att höja kunskapsnivån och förståelsen för situationen i stadens utemiljö för personer med funktionsnedsättning.
- Löpande göra stadens rutiner för hur personer med funktionsnedsättning ska kunna ta del av information kända för kontorets medarbetare.
- Samordna tillgänglighetsarbetet med det systematiska arbetsmiljöarbetet för att säkerställa att alla medarbetare ges förutsättningar att göra ett bra arbete, t.ex. genom individanpassade arbetsplatser vid behov. Detta perspektiv tas också tillvara i samband med Tekniska nämndhusets ombyggnation och i tillfälliga evakueringslokaler.
- Tillämpa kompetensbaserad rekrytering för att säkerställa att inga rekryteringar utestänger eller missgynnar personer med funktionsnedsättning.
- Samverka med nämndens råd för funktionshinderfrågor som sammanträder tio gånger per år och då ger värdefulla synpunkter och konstruktiva förslag till förbättringar av Stockholms utemiljö.

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Stockholms befolkning växer snabbt, men stadens yta växer inte. Det innebär att i framtiden ska allt fler människor vistas och transporteras på samma utrymme och för att upprätthålla framkomligheten och tillgängligheten i hela staden krävs en successiv omställning till ett mer hållbart transportsystem. Vägledande är Framkomlighetsstrategin, som ska leda till att öka andelen som går, cyklar och åker kollektivt, samtidigt som biltrafiken ska minska och godstrafiken effektiviseras. Detta minskar även trafikens påverkan på både miljö och klimat. För att klara detta ska kontoret fortsätta att genomföra åtgärder som främjar de kapacitetsstarka transportmedlen, samtidigt som framkomlighets- och driftsperspektiven behöver tas om hand i ett tidigt skede av stadsutvecklingsprocessen.

Effektiva transportlösningar och god framkomlighet, tillsammans med väl fungerande

leveranstrafik, bidrar också till ett attraktivt företagsklimat. Stadens fortsatta välstånd är helt beroende av företag som vågar investera och anställa och företagens kontakter med kontoret ska fortsätta att underlättas. Det ska vara lätt för företag att komma i kontakt med och få svar av trafikkontoret och dessa svar ska vara tillmötesgående, opartiska och effektiva.

Stadens offentliga rum ska vara hållbara och erbjuda en god livsmiljö. I detta arbete kommer stadens nya miljöprogram och klimathandlingsplan, med giltighetstid 2020-2023, vara viktiga styrdokument och trafikkontoret har tilldelats ett utsläppsbehandling på en minskning om 10 000 ton CO₂e till år 2023. Kontoret ska även fortsätta att leda utvecklingen av stadens grönstruktur inom ramen för konceptet Grönare Stockholm, samt vidta åtgärder för att stadsmiljön ska kunna stå emot skyfall och andra extrema väder. Luften ska vara ren i hela staden och under året ska arbetet för att luftkvalitetsnormerna inte överskrids stärkas. Kraftfulla åtgärder ska vidtas för att Stockholm ska vara fossilbränslefritt senast 2040 och att stadens egen organisation ska vara fossilbränslefri 2030.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Stockholm ska ha Sveriges bästa företagsklimat år 2025. Trafikkontorets arbete för trygga och attraktiva offentliga rum och god framkomlighet för människor och gods ger förutsättningar för ett attraktivt företagsklimat, där såväl stora som små företag vill verka och expandera och därigenom skapa fler arbetstillfällen och ökat välstånd. Ett välfungerande transportsystem ger dessutom positiva effekter på stadens bostads- och arbetsmarknader, då det ger bättre matchningsmöjligheter. För individer innebär det att fler bostäder och arbetsplatser blir nåbara inom rimlig restid och för företagen ökar på så sätt utbudet av arbetskraft. Under året ser kontoret ett behov av att stärka arbetet med näringslivsfrågor, det kan t.ex. ske genom kompetenshöjande insatser.

Det ska vara lätt för företag att komma i kontakt med och få svar av trafikkontoret och förvaltningens arbetssätt ska förenkla företagarnas vardag. Kontoret ska vara en serviceinriktad och lösningsorienterad partner till näringslivet som är opartisk och effektiv och som har en förståelse för företagens villkor och deras betydelse. Näringsidkare ska inte slussas runt i sina kontakter med kontoret utan det ska finnas "en väg in". Stadens näringslivspolicy ska ligga till grund för kontorets arbete och dess intentioner har arbetats in i kontorets verksamhetsplan.

Kontorets arbete med att främja näringslivet kan även motiveras med Agenda 2030 som verktyg. För att agendans mål 8 "Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt" ska uppnås lyfter agendan bl.a. behovet av att stödja företagande, kreativitet och innovation samt att uppmuntra små som medelstora företag till tillväxt.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	73	73	År

Nämndmål:

Det är lätt för företag att komma i kontakt med och få svar av trafikkontoret

Förväntat resultat

- Näringslivets nöjdhet med trafikkontoret ökar.
- Handläggningstiden för tillstånd för byggetableringar och försäljningsplatser minskar.

Kommentar

Staden ska arbeta för att förenkla företagens vardag, varför det är av största vikt att det är lätt att komma i kontakt med och få svar av trafikkontoret. Dessa svar ska präglas av gott bemötande, opartiskhet, effektivitet och en förståelse för företagets villkor. Det ska vara lätt att göra rätt i kontakten med kontoret och företag ska inte slussas runt mellan olika kontakter utan erbjudas en tydlig väg in till kontoret. För att möjliggöra detta etablerades under 2019 ett servicecenter och arbetet ska fortsätta att utvecklas under 2020. Vidare ska kontoret förbättra den interna samordningen genom att införa ett system med kontaktpersoner. Dessa personer kommer på sikt även kunna göra att det blir enklare att ta om hand synpunkter från företagare som riktar sig till flera delar av kontorets organisation.

De verksamheter på kontoret som arbetar med myndighetsutövning, t.ex. tillståndsgivning för markupplåtelser och evenemang, har daglig kontakt med stadens företag. Processen för handläggning av tillståndsärenden ska fortsätta utvecklas för att klara den ökande mängd ärenden som den växande staden medför. Företagens nöjdhet med kontorets arbete följs löpande och en handlingsplan har tagits fram för att nå stadens mål om ett NKI-resultat på 70 eller mer. Handlingsplanen omfattar olika åtgärder inom områdena tillgänglighet, information, effektivitet, kompetens och rättssäkerhet. Under året planeras en särskild insats för att minska handläggningstiden för tillstånd för byggetableringar och försäljningsplatser. Även de digitala informationskanalerna ska utvecklas, t.ex. genom att göra det enklare att hitta rätt information på stadens hemsida och genom att utveckla e-tjänster som underlättar tillståndsansökningar.

För att uppnå näringslivspolicyns ambitioner ser kontoret även ett behov av att i hög utsträckning samverka med andra förvaltningar. Kontoret deltar bl.a. i stadsledningskontorets NKI-arbete tillsammans med stadsbyggnadskontoret, socialförvaltningen och miljöförvaltningen och arbetar för att hitta möjligheter att samverka i tillståndsgivningen samt för att kunna möta näringsidkarna samlat. Kontoret deltar även i stadens förvaltningsövergripande projekt avseende servicekedjor för etableringsförfrågningar. Den övergripande målsättningen med projektet är att åstadkomma en mer effektiv och serviceinriktad organisation vid etableringsförfrågningar från privata aktörer.

Det ska vara enkelt för företag att delta i stadens upphandlingar och staden ska i sitt inköpsarbete ta tillvara företagets idéer och potential för utveckling av verksamheten. Ett sätt för att göra detta kan vara att använda olika upphandlingsförfaranden för att främja innovativa lösningar vid upphandlingar. Dessutom ska kontoret sträva efter att genomföra marknadssdialog vid upphandlingar.

Näringslivsperspektivet ska genomsyra stadens arbetssätt och stadens medarbetare ska vara möjliggörare och trygga i att kunna vara rådgivande till företagen. Ett sätt att stärka medvetenheten och kunskapen om företagets vardag kan vara att arrangera

utbildningstillfällen och inspirationsföreläsningar för kontorets medarbetare. Kontoret ser även ett behov av att i större utsträckning än idag samverka med andra förvaltningar och bolag i näringslivsfrågor för att på så sätt underlätta hanteringen av komplexa frågor från privatpersoner och företagare som rör flera olika verksamhetsområden. Dessutom ska dialogen om näringslivsfrågor stärkas med andra kommuner inom regionen och med Region Stockholm.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utveckla arbetet med markupplåtelser med inriktningen att förbättra servicen till företagen och med fokus på att effektivisera processerna.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Stockholms offentliga rum främjar företagande

Förväntat resultat

- Den upplevda tryggheten för stadens företagare ökar.
- Godstrafiken effektiviseras.
- Kompetensen om näringslivsfrågor på trafikkontoret ökar.

Kommentar

Stockholms offentliga rum ska främja företagande, t.ex. genom att säkerställa att det är tryggt att bedriva sin verksamhet i staden och att näringsidkare inte behöver vara rädda för rån, hot eller våld. Kontorets trygghetsskapande åtgärder beskrivs under mål 1.2 och i detta arbete ska företagsperspektivet stärkas. Arbetet med platssamverkan innebär ett särskilt nära samarbete med näringslivet, där staden och boende tillsammans med fastighets- och centrumägare och andra lokala företagare gör platser tryggare och attraktivare. Under 2020 ska arbetet med platssamverkan intensifieras. I dagsläget ser förutsättningarna och villkoren olika ut för företagare beroende på var i Stockholm de etablerar sig. För att företag ska kunna starta, verka och växa med stabila grundförutsättningar arbetar kontoret för att den dagliga driften i stadsmiljön, såsom snöröjning, renhållning och klotterbekämpning, fungerar på ett likvärdigt sätt i hela staden.

Kontorets arbete för effektiva och hållbara transporter och god framkomlighet, som beskrivs under mål 2.3, är positivt ur ett näringslivsperspektiv. Dels eftersom det underlättar för stockholmarna att nå olika verksamheter, dels för att det underlättar företagares möjlighet att transportera både sig själva och varor i staden. Möjligheterna till nya lastplatser för varuleveranser och upphämnings-/avlämningsplatser för taxi prövas när önskemål inkommer från branschen, regelverket för foodtrucks ses löpande över och leveranstrafiken fortsätter att utvecklas tillsammans med näringslivet och akademien, t.ex. avseende geofencing. Vid trafikarbeten ska särskild hänsyn tas till företagarna, t.ex. genom att säkerställa leveranstrafikens framkomlighet och att ge proaktiv information om eventuella störningar.

Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att näringslivet inte är en homogen grupp och förbättrade förutsättningar för vissa företagare kan få negativa konsekvenser för andra. Fysiska trafik hinder på ett torg kan t.ex. försvåra för torghandlare som ska föra in och ut sina varor, samtidigt som det kan innebära ökad trygghet för omkringliggande permanenta verksamheter. Trafikkontorets uppgift är att göra avvägningar och ta ansvar för trafik- och

stadsmiljön som helhet.

Bland de specifika åtgärder som planeras under 2020 kan nämnas fortsatta satsningar inom konceptet Levande Stockholm och att möjliggöra för fler korttidsparkeringar i hela staden. Möjligheterna till medfinansiering från fastighetsägare undersöks kontinuerligt och den nu pågående omdaning av Vasagatan är ett exempel på projekt som bedrivs i nära samverkan med omkringliggande fastighetsägare. Vidare deltar kontoret löpande i lokala näringslivsråd, företagarföreningar och samverkansforum för att hålla en nära kontakt med stadens näringsidkare. Kontoret ska under året också fortsätta värna stadens renodlade verksamhetsområden, som pekas ut i översiktsplanen, och ge dessa långsiktiga förutsättningar för utveckling.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Stockholms stad växer med närmare 35 personer per dag och när fler människor bor och verkar på en tät yta kan staden utvecklas, bli mer levande och ge medborgarna hög livskvalitet. En tät stad möjliggör även hållbara transporter och biltrafiken per person i Stockholmsregionen är klart lägst i landet. Befolkningstillväxten ställer dock stora krav på en hög bostadsbyggnadstakt och mellan 2010 och 2030 ska 140 000 nya bostäder byggas, varav 70 000 bostäder mellan 2019 och 2025. Trafikkontoret spelar en central roll i detta arbete, eftersom ett effektivt transportsystem är en förutsättning för att bostads- och arbetsmarknader ska fungera i den växande staden. Vägledande är Framkomlighetsstrategin, som anger hur staden ska kunna växa med bästa möjliga funktion i trafiksystemet och skapa ett transportsnålt och hållbart samhälle.

När nya områden är byggda är det dessutom trafikkontoret som ska sköta om stadsmiljön. För att säkerställa attraktiva offentliga rum med effektiv drift och underhåll i framtiden deltar kontoret i ett tidigt skede i en rad olika exploateringsprojekt. När nya områden byggs, eller när befintliga områden skiftar karaktär, genereras möjligheter inom allt från framkomlighet till grönstruktur och dagvattenhantering. Att hitta bra lösningar från början är betydligt mer tids- och kostnadseffektivt än att genomföra åtgärder i efterhand. Det är av särskild vikt att planera för trygga miljöer, där varken kvinnor eller män hämmas av upplevd otrygghet. För att möjliggöra detta och säkerställa att trafik- och driftsperspektiven finns med i tidiga skeden, är nära samverkan med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret en nödvändighet.

De arbeten som trafikkontoret gör för att bidra till en attraktiv, tät och funktionsblandad stad kan kopplas till mål 11 i Agenda 2030, "Hållbara städer och samhällen". Mål 11 lyfter bl.a. behovet av att skapa hållbara, säkra och ekonomiskt överkomliga transportsystem som är tillgängliga för alla, vilket går i linje med kontorets arbete i enlighet i med Framkomlighetsstrategin.

Nämndmål:

Stockholm växer med effektiva transportlösningar och attraktiva offentliga rum

Förväntat resultat

- Ledstången och teknisk handbok utvecklas.
- Kommunaltekniska ytor säkras inför vintern 2020/2021.

Kommentar

Ett växande Stockholm

Stockholms befolkning och bostadsbestånd växer kraftigt, men stadens yta växer inte. Detta ställer stora krav på trafiksystemet och på kloka avvägningar i både nybyggd och befintlig gatustruktur för att klara den ökande transportefterfrågan och för att nå långsiktigt hållbara lösningar ur såväl funktions- som driftsperspektiv. Målsättningen är en attraktiv stad som är tillgänglig, trygg och framkomlig för alla, samtidigt som en effektiv drift säkerställs.

Det är en utmaning att i den täta staden skapa goda, kostnadseffektiva och långsiktigt hållbara lösningar för alla trafikslag och samtidigt skapa attraktiva offentliga rum. I tidiga skeden, när förutsättningar klargörs och avvägningar görs, kan trafikkontoret bidra med kunskap och påverka t.ex. tillgänglighet till kollektivtrafik, parkeringstal för bil och cykel, nät för gång- och cykeltrafik samt systempåverkan för fordonstrafiken. I senare skeden kan kontoret medverka till att de allmänna ytorna utformas enligt riktlinjer som både möjliggör attraktiva offentliga miljöer och effektiv drift i framtiden. Ur ett jämställdhetsperspektiv är det av särskild vikt att tidigt planera för trygga miljöer, där varken kvinnor eller män hämmas av upplevd otrygghet.

Ett stort antal byggprojekt pågår i staden och kontoret följer samtliga strategiska utvecklings- och exploateringsprojekt. Kontoret har två roller, dels att vara myndighetsinstans i form av väghållare, dels att på beställning vara sakkunnig inom kontorets ansvarsområden. Bland arbetsuppgifterna ingår bl.a. att delta i program- och detaljplanearbete, besvara program-, detaljplane- och bygglovsremisser, samt att ansvara för trafikutredningar och utifrån dessa föreslå åtgärder. Kontoret effektiviserar kontinuerligt arbetsprocesserna och anpassar organisationen för att kunna möta de krav och förväntningar som bostadsbyggnadstakten innebär, t.ex. pågår ett arbete med att utveckla Teknisk handbok. Det pågår också ett arbete tillsammans med exploateringskontoret för att utveckla processbeskrivningen Ledstången. Vidare bistår kontoret exploateringskontoret i samordningen avseende logistik, massahantering och försörjningsinfrastruktur i planering och genomförande av stadsutvecklingsprojekt.

För att möjliggöra en fortsatt hög bostadsbyggnadstakt fortsätter kontoret att i samverkan med andra förvaltningar undersöka infrastrukturbarriärer som kan omvandlas till levande, urbana stråk, t.ex. fortsätter planeringen för en omvandling av Södertäljevägen närmast Liljeholmen, och att inventera lämpliga platser för överdäckning av befintlig trafikinfrastruktur. Kontoret tar även fram områdesvisa planeringsunderlag som ett sätt att ta helhetsgrepp om den proaktiva trafikplaneringen för respektive stadsdel. Kontoret fortsätter att delta i arbetet med att utveckla Cityområdet och att i det arbetet beakta principerna för medfinansiering, något som även beskrivs under mål 2.1. Kontoret deltar även i att finna lämpliga platser för tillfälliga boenden för nyanlända och asylsökande.

Stadens tillväxt innebär även att befintliga områden förändras och en allt tätare stad med fler innerstadslika miljöer i ytterstaden leder till ökade förväntningar på väghållningen och ökade krav på gestaltningen i dessa områden. En utmaning för kontoret är att kunna möta dessa förväntningar, eftersom de medför ökade kostnader. Arbetet med att ta fram driftsnyckeltal ska därför fortsätta för att kunna kvantifiera behoven som följer av den växande staden, både med hänsyn till nya områden, till större förändringar av befintliga områdens övergripande karaktär och till hur enskilda materialval påverkar driftskostnaderna. Detta beskrivs även under mål 1.2 och 3.1. Ett annat utvecklingsområde är att i samverkan med exploateringskontoret säkerställa att gator i nybyggda områden håller god kvalitet och inte behöver reinvesteras kort efter att trafikkontoret övertagit ansvaret för dem.

Ett ytterligare arbete som trafikkontoret tar del i är samverkan för att uppnå stadens vision om Slakthusområdet i Söderstaden. I Slakthusområdet finns stora möjligheter att realisera stadens mål om att skapa ett modernt, levande kultur- och nöjesliv samt att öka antalet arbetsplatser i stadens södra delar. Kontoret ska delta som en lösningsorienterad part i samarbetet med de övriga förvaltningarna och bolagen.

Farligt gods

Nya bostäder byggs ofta nära vägar och spår där farligt gods transporteras och det finns stora osäkerheter när det gäller tillämpningen av gällande lagstiftning för skyddsavstånd, vilket leder till fördröjt eller minskat bostadsbyggande. Staden har ett pågående samarbete med länsstyrelsen och Trafikverket och behöver prioritera att driva frågan om utvecklade riskbedömningar på nationell nivå. Trafikkontoret har här en viktig roll att spela genom att t.ex. ta fram underlag, analysera trafikflödet, anpassa lokala trafikföreskrifter och utfärda dispenser. Vidare planeras en ny passagemätning av det farliga godset.

Det är dock inte kopplat till kontorets väghållaransvar som den stora utvecklingspotentialen finns, utan till stadsbyggnadsprocessen. Ett utvecklat arbete kring det farliga godset skulle framför allt innebära att stadens markinnehav kan utnyttjas mer effektivt och enligt en studie av stadsbyggnadskontoret skulle då upp till 15 000 fler bostäder kunna byggas i staden. Trafikkontoret kommer fortsatt att bistå exploaterings- och stadsbyggnadskontoret i deras arbete med att driva frågan om skyddsavstånd för det farliga godset.

Kommunaltekniska ytor

Med stadens höga exploateringstakt försvinner allt fler kommunaltekniska ytor för t.ex. sandfickor, snöupplag och uppställning av fordon. Detta kan leda till försämrad framkomlighet, tillgänglighet och i vissa fall samhällsstörningar när blåljusmyndigheter, leveranser och kollektivtrafik inte kan komma fram. Vidare väntas ett förändrat klimat innebära fler extrema väderhändelser, vilket påverkar hur stadsmiljön behöver planeras. Frågan om att finna nya kommunaltekniska ytor när de befintliga exploateras behöver ges fortsatt prioritet och kommunfullmäktige gav 2015 exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden tillsammans med trafikinämnden i uppdrag att säkerställa nödvändiga ytor i den växande staden.

För att säkerställa effektiv vinterväghållnings-, barmarks- och anläggningsdrift i innerstaden har Vanadisberget återtagits i stadens regi och en översyn har visat att berget är i stort behov av omfattande reinvesteringar. När bergutrymmet har restaurerats är avsikten att använda det för stadens obligatoriska driftverksamhet, för anläggnings-, gatu- och renhållningsverksamhet och som möjlig uppställningsplats för stadens upphandlade entreprenörer. Även för

ytterstaden behöver långsiktiga lösningar säkras och för att hantera snöbortforslingen behövs ytor om ca 70 000 kvm för västerort och lika mycket för söderort. Kontoret ska därför fortsätta att ta fram en stadsövergripande strategi för ytor som kan hantera kraftiga snöfall, men som även kan användas flexibelt och hantera andra effekter av framtida klimatförändringar, såsom kraftiga skyfall och torka.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta att ta fram en stadsövergripande strategi för kommunaltekniska ytor.	2020-01-01	2020-12-31
Planera inför Vanadisbergets ombyggnation och säkerställa förvaltning av berget.	2020-01-01	2020-12-31
Se över krav och regelverk i Teknisk Handbok, för att förenkla byggandet i staden.	2020-01-01	2020-12-31
Tillsammans med exploateringskontoret inventera lämpliga platser för överdäckning av befintlig trafikinfrastruktur.	2020-01-01	2020-12-31
Tillsammans med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret fortsätta att planera för en omvandling av Södertäljevägen från trafikled till urbant stråk.	2020-01-01	2020-12-31
Tillsammans med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret fortsätta att utreda Örbyleden och andra tilltänkta urbana stråk i enlighet med Översiktsplanen.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Stockholm är en av Europas snabbast växande huvudstäder, vilket innebär både utmaningar och möjligheter. I egenskap av väghållare verkar kontoret för att transportsektorns klimatpåverkan ska minska, vilket ska bidra till att uppnå stadens klimatmål och de nationella klimatmålen till år 2030. Framkomlighetsstrategin är vägledande och beskriver hur stadens gator behöver planeras och utvecklas för att bidra till en attraktiv stad och ett hållbart transportsystem. Detta ska ske främst genom ökad prioritering av den rörliga trafiken och de färdssätt som kan transportera flest människor och gods på minst yta, d.v.s. gång, cykel, kollektivtrafik och godsfordon med hög beläggning.

För att detta ska gå att genomföra behöver biltrafiken minska, vilket är en utmaning i och med stadens kraftiga befolkningsökning och goda ekonomiska utveckling som utgör starka drivkrafter för en ökad biltrafik. Statliga åtgärder kommer att krävas, t.ex. förändrade bränsleskatter och reseavdrag, medfinansiering av satsningar på kollektivtrafik, samt förändrad lagstiftning som möjliggör förtätning i centrala delar av staden. Biltrafiken per person i Stockholm är dock klart lägst i landet och en av de allra viktigaste åtgärderna som staden kan vidta för att minska landets totala biltrafik är därför att fortsätta arbetet för att göra det möjligt för fler att bo i Stockholm, bl.a. genom fortsatt bostadsbyggande.

Framkomlighetsstrategin har konkretiserats i underliggande inriktningsplaner, bl.a. för gång, cykel, stombussar och godstrafik. Planerna beskriver hur strategins mål ska uppnås och innehåller handlingsplaner för prioriterade åtgärder, med syftet att möjliggöra en successiv omställning till ett mer hållbart transportsystem med ökad tillgänglighet och minskad klimatpåverkan. När andelen som går, cyklar och åker kollektivt ökar, samtidigt som biltrafiken minskar, ökar möjligheten till ett effektivare utnyttjande av gaturummen, och

minskar trafikens påverkan på både miljö och klimat. 2020 ska planerna fortsätta att realiseras genom konkreta ny- och ombyggnadsprojekt och under perioden 2019-2022 ska 1,5 miljarder kronor investeras i denna typ av åtgärder. Under 2020 ska kontoret även påbörja en revidering av Framkomlighetsstrategin.

Andra fokusområden för 2020 är att förbättra vinterväghållningen för stadens gångtrafikanter, att medverka till att bygga ut den publika laddinfrastrukturen, att arbeta för att skapa flera sammanhängande gångstråk i staden och tillsammans med Region Stockholm ta ett större grepp om framkomlighetsåtgärder för stombusslinje 4. Även fördjupad samverkan med andra aktörer i staden och i regionen är en förutsättning för att värna framkomligheten.

Arbetet för att främja effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet kan på flera sätt kopplas till målen inom Agenda 2030. Framförallt finns tydliga kopplingar till agendans mål nummer 9 "Hållbar industri, innovationer och infrastruktur", vilket trafikinämnden har pekats ut som målsansvarig för. Mål 9 lyfter bl.a. behovet av att bygga ut tillförlitlig, hållbar och motståndskraftig infrastruktur som dessutom ska vara regional och gränsöverskridande, vilket är ett av kontorets viktigaste uppdrag. Infrastrukturen ska rustas upp på ett hållbart sätt och med effektiv resursanvändning, vilket likaså är en grundbult i kontorets verksamhet och något som kontoret kontinuerligt arbetar med. I mål 3 "God hälsa och välbefinnande" finns ett mål om att halvera antalet dödsfall och skador i trafikolyckor i världen fram till 2020. Trafikkontoret arbetar för att trafiksäkerheten ska öka, inte minst ur ett jämställdhets-, barn- och äldreperspektiv och arbetet med hastighetsplanen är ett exempel på hur kontoret tar sig an den frågan.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel lediga avgiftsbelagda parkeringsplatser i innerstaden, dagtid	13 %	13,0 %	År
 Andel meter nybyggd cykelbana som följer cykelplanen	100 %	Fastställs 2020	År
 Andel ombyggda passager för gång, cykel och moped (GCM) av de mest prioriterade	10 %	Tas fram av nämnd	År
 Antal publika laddplatser	700 st	2 700 st	År
Kommentar Kontoret föreslår att kommunfullmäktige förtydligar att målet om 4 000 laddplatser ska vara nått senast 2022. För 2020 föreslår kontoret ett mål för trafikinämnden om 700 platser, för 2021 ett mål om 1 300 platser och för 2022 ett mål om 2 000 platser.			
 Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i innerstaden	18 km/h	18,0 km/h	År
 Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i ytterstaden	28 km/h	28,0 km/h	År
 Hastighetsefterlevnad	73 %	Tas fram av nämnd	År
 Stockholmarnas nöjdhet med snöröjning/sandning	45 %	Tas fram av nämnd	År
 Upplevd trafiksäkerhet för gående och cyklister	67 %	Tas fram av nämnd	År
 Vägtrafikarbete totalt i staden	-0,2 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Trafiknämnden ska genomföra ett testprojekt av diagonala övergångsställen med allgrönt.	2020-01-01	2020-12-31
 Trafiknämnden ska genomföra ett testprojekt för infärgade cykelbanor på utvald plats i staden.	2020-01-01	2020-12-31
 Trafiknämnden ska genomföra passagemätningar av farligt gods.	2020-01-01	2020-12-31
 Trafiknämnden ska i tjänsten Betala-P ta fram funktioner som bättre motsvarar kundernas behov av en modern betalösning där bland annat möjligheter att hitta lediga parkeringsplatser och laddplatser ska kunna inrymmas.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Förväntat resultat

- Fler väljer att cykla och gå.
- Medelhastigheten, regulariteten och attraktiviteten för stadens stombussar ökar.
- Fler publika laddplatser uppförs på stadens mark.
- Antalet svårt skadade och omkomna i trafikolyckor på stadens vägnät minskar.
- Förbättrad vinterväghållning för gående.

Kommentar

En ledande cykelstad

Den viktigaste åtgärden för att Stockholm ska bli en ledande cykelstad är en väl fungerande infrastruktur med ett sammanhängande nätverk av gena, säkra och framkomliga cykelvägar. Genom investeringar i utbyggnad och förstärkning av viktiga cykelstråk och genom reinvesteringar av stadens befintliga pendlingsstråk och huvudstråk för cykel skapas ett väl fungerande cykelvägnät med god framkomlighet, kvalitet och hög trafiksäkerhet. Mellan åren 2019 och 2022 ska en miljard kronor investeras i cykelinfrastrukturåtgärder och även omfattningen av reinvesteringar i cykelinfrastrukturen ska öka. En stor del av dessa medel är ännu inte fördelade, varför kontoret under året kommer att arbeta intensivt med att identifiera angelägna cykelåtgärder, prioritera mellan dessa, utreda lösningar och skriva fram beslut till nämnden. Samtidigt behöver projekt en viss tid för att hinna planeras, projekteras och genomföras, och att påskynda dessa faser är förenat med potentiellt höga risker som kan leda till fördröjningar.

En ambition är att planera för åtgärder som underlättar vardagscykling i bred bemärkelse, med ett huvudsakligt fokus på pendlingsnätet för cykel och kopplingar till målpunkter som skolor, idrottsplatser och centrumfunktioner. Erfarenheterna från den tidigare cykelmiljarden tas tillvara i det fortsatta arbetet med att stärka cykelinfrastrukturen. Vidare bedöms kontorets arbete med att utveckla investeringsplaneringen och projekthanteringen, som beskrivs närmare under mål 3.1 och 3.2, bidra till en ökad effektivitet i leveransen av åtgärder i cykelinfrastruktur och förbättrade möjligheter till prioriteringar såväl mellan som inom projekt. Arbetet med cykelinvesteringar beskrivs närmare i bilaga 6.

Även andra insatser har betydelse för att göra det enklare och säkrare att cykla och under

2020 fortsätter arbetet med förbättrad vägvisning, systematisk övervakning av felparkerade bilar i cykelfält, optimering av trafiksignaler och trafiksäkerhetsåtgärder. Utredningen av en cykelbro mellan Gamla stan och Tegelbacken ska också fortsätta, 2 000 nya cykelparkeringsplatser ska anläggas runt om i staden, och arbetet med att införa ett nytt låncykelsystem ska drivas vidare. Kunskapen om cykeltrafikens förhållanden ska öka, bl.a. genom att fortsätta att systematiskt utvärdera kontorets försök, vilket även beskrivs under mål 3.2. Vidare ska kontoret under 2020 genomföra ett testprojekt för infärgade cykelbanor på utvald plats i staden.

Under 2020 slutförs den av kontoret påbörjade översynen av cykelplanen, som syftar till att öka ambitionen ytterligare och anpassa planen till förändringar av lagstiftningen kring cykling, stadsutveckling och innovationer på området.

Framkomlighet gång och buss

Mellan 2019 och 2022 ska en halv miljard kronor investeras i framkomlighetsåtgärder för gång och buss. Gångvänligheten ska förbättras i enlighet med den av kommunfullmäktige antagna gångplanen, som syftar till att stärka gångtrafiken i staden och skapa ytor för ökat stadsliv och trivsammare vistelsemiljöer. I det fortsatta arbetet ser kontoret behov av att rikta resurser till ytterligare gångstråk och platser, särskilt i ytterstaden, och att fokusera på befintliga stråk där många går men där standarden är låg. Kontoret kommer även att arbeta för fler och längre sammanhängande gångstråk som skapar ökade vistelsevärden och gör det enklare att promenera. Arbetet syftar också till att koppla samman ytterstadens stadsdelar med varandra och med omgivande kommuner och de strategiska samband som pekas ut i översiktsplanen ska ges särskild vikt. Vidare ska förutsättningarna för utveckling av Skeppsbron fortsätta att utredas för bättre vistelseytor, levande stadsliv och tillgängliggörande av vattnet. Ökad gångvänlighet ska beaktas i samtliga projekt, vilket innebär att många aktiviteter för ökad gångvänlighet utförs inom ramen för kontorets ordinarie verksamhet, utan att vara särskilt utpekade gångprojekt.

Under 2020 fortsätter arbetet med att ta fram ett prioriterat gångnät i staden. Kontoret ska även fortsätta att bredda övergångsställen vid platser med höga gångflöden, genomföra trafiksäkerhetshöjande åtgärder såsom att hastighetssäkra gång- och cykelpassager, samt fördjupa kunskapen om gång som trafikslag. Kontoret ska också genomföra ett testprojekt med diagonala övergångsställen med allgrönt för gående.

Arbetet med att stärka gångvänligheten sker i symbios med Levande Stockholm, stadens strategi för offentliga rum och arbetet med platssamverkan för ökad trygghet, som alla beskrivs närmare under mål 1.2. Just trygghetsarbetet är av särskild vikt ur ett jämställdhetsperspektiv, eftersom studier visar att kvinnor i högre utsträckning än män anpassar sina resval utifrån upplevelser av otrygghet. Gång- och cykelstråk behöver därför planeras på så sätt att den upplevda tryggheten ökar genom att gångtrafikanter och cyklister har en god sikt och att de syns från omkringliggande byggnader, t.ex. genom god belysning, avsaknad av skymmande vegetation och att stråk är befolkade. Även det arbete med att stärka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning som beskrivs under mål 1.4 bidrar till att göra Stockholm till en mer gångvänlig stad.

För stadens bussar fortsätter arbetet med att tillsammans med Region Stockholm öka medelhastigheten, regulariteten och attraktiviteten, bl.a. i enlighet med handlingsplanen för stombusstrafiken för åren 2017-2021. Tillsammans med Region Stockholm ska kontoret

arbeta för att linje 4 uppnår minst 20 km/h i genomsnittlig hastighet inklusive hållplatsstopp, genom ökad regularitet och tydlig prioritet av framkomlighet och trafikantfrämjande åtgärder. Försök med åtgärder ska påbörjas under 2020.

Åtgärder för att öka framkomligheten för linje 4 är särskilt prioriterade, men även för andra stomlinjer i både inner- och ytterstaden ska åtgärder utredas, projekteras och/eller genomföras. Exempel på åtgärder är nya busskörfält, justering av hållplatslägen och översyn av reglering längs med gator som trafikeras av stombuss. Kontoret fortsätter att optimera trafiksignalerna och se över befintliga samordnade signalsystem för att minska väntetiderna för de prioriterade trafikslagen, bl.a. inom ramen för arbetet för Stockholm som en smart och uppkopplad stad, vilket även beskrivs under mål 3.2. Vidare fortsätter arbetet med att ge stombussar full prioritet i utvalda korsningar.

Utvecklad vinterväghållning

Stockholm ska ha god framkomlighet året om och kontoret ansvarar för snöröjning och halkbekämpning på ca 3 900 gator och ca 211 mil gång- och cykelbanor. Längs utpekade cykelpendlingsstråk samt intilliggande gångstråk hålls en högre standard på vinterväghållningen och den ska utvecklas ytterligare för stadens gångtrafikanter genom att utöka omfattningen av tidigare vinters försök med sopsaltning av trottoarer. Under vintern 2019/2020 kommer gångbanor i delar av Vasastaden och Årsta att sopsaltas. Kontoret planerar också att utvärdera metoden för att se vad den får för konsekvenser. Snöröjningen för gångtrafikanter ska prioriteras i nya avtal och arbetet med att utveckla, prova och utvärdera nya driftmetoder ska också fortsätta. Samtidigt är det viktigt att inte skapa förväntningar om att all snö på alla trottoarer kommer att kunna tas bort. De stråk som prioriteras kan t.ex. vara vältrafikerade gångstråk och stråk mot skolor och busshållplatser. Framkomligheten för kollektiv- och nyttotrafik prioriteras också.

Att systematiskt följa upp vinterväghållningen är också viktigt och utvecklingen av kontrollen och uppföljningen av driftentreprenader beskrivs närmare under mål 3.2. Vidare kommer kontoret att ta fram riktlinjer för var och i vilken omfattning markvärme är ett bra alternativ till traditionell snöröjning. Parametrar av betydelse är bl.a. behov sett till gångflöde, investeringsutgifter och driftskostnader. Utifrån detta kommer kontoret att fortlöpande pröva förutsättningarna för att anlägga markvärme i samband med planerade ombyggnationer av gator och torg, som ytterligare ett sätt att förbättra framkomligheten vintertid.

Parkering, mobilitetstjänster, godstrafik och stora infrastrukturprojekt

Stadens parkeringsverksamhet bedrivs enligt den av kommunfullmäktige antagna parkeringsstrategin och plan för gatuparkering och kontoret följer löpande både verksamhetens intäkter samt strategins och planens långsiktiga effekter på andelen lediga platser runt om i staden. Det långsiktiga målet är att 15 procent av innerstadens parkeringsplatser på gatumark ska vara lediga. Arbetet med att ställa om till mer hållbara transporter och attraktiva offentliga rum innebär att delar av gaturummet som tidigare använts till parkering istället tas i anspråk till andra användningsområden, såsom kollektivtrafikkörfält, bredare gång- och cykelbanor, sommargånggator och uteserveringar. En oförutsebar konsekvens är att parkeringsintäkterna blir lägre än vad de annars skulle ha blivit, varför noggranna avvägningar från kontorets sida krävs.

Under året fortsätter kontoret att marknadsföra och utveckla den digitala betaltjänsten ”Betala P” genom att ta fram funktioner som bättre motsvarar kundernas behov av en modern

betallösning där bland annat möjligheter att hitta lediga parkeringsplatser och laddplatser ska inrymmas. Vidare fortsätter kontoret att se över möjligheterna att utveckla parkeringsövervakningen med hjälp av s.k. "scancars" (bilar som används till att hitta felparkerade fordon och identifiera lediga p-platser för att minska söktrafiken), att utreda möjligheterna till fler korttidsparkeringar, t.ex. vid lokala centra i ytterstaden, och att tillsammans med exploateringskontoret löpande utvärdera riktlinjerna för projektspecifika och gröna parkeringstal.

Under de senaste åren har utvecklade former av så kallade mobilitetstjänster blivit allt vanligare, t.ex. fasta och friflytande bil- och cykelpooler, elsparkcyklar, och nya taxilösningar. Kontoret ser positivt på att nya och effektiva lösningar etableras, eftersom det ökar medborgarnas resmöjligheter. I egenskap av väghållare är det inte kontorets roll att själv bedriva denna typ av tjänster, däremot fattade nämnden 2019 ett beslut om samarbetsavtal med stadens elsparkcykelaktörer och kontoret ska under 2020 arbeta tillsammans med aktörerna för att möjliggöra en organiserad parkering av friflytande transporttjänster. Kontoret ser även ett behov av att följa upp och fortsätta samarbeten som påbörjades under 2019, exempelvis insamlingen av elsparkcyklar som har placerats på platser som förhindrar framkomligheten. I linje med nämndens beslut i augusti 2019 utreder kontoret även förutsättningarna för att ta fram en avsiktsförklaring anpassat för system för friflytande elmopeder. Vidare bevakar kontoret utvecklingen av självkörande fordon och ser löpande över regelverk, såsom lokala trafikföreskrifter, för att säkerställa att staden inte utgör en flaskhals i utvecklingen.

I enlighet med den av kommunfullmäktige antagna godstrafikplanen ska kontoret fortsätta att tillsammans med näringslivet möjliggöra effektivare, säkrare och mer miljöanpassade godstransporter. Arbetet innefattar åtgärder inom styrmedel, godstrafikkompetens, strategisk markanvändning, yteffektiv citylogistik, gods på järnväg och vatten samt innovationer och ny teknik. Som exempel kan nämnas fortsatt utveckling av off peak-leveranser, d.v.s. nattleveranser med tysta lastbilar eller leveranser vid andra tider då det kommunala vägnätet är mindre belastat. Kontoret ska bidra till att utveckla den potential som finns för godsleveranser på stadens inre vattenvägar och logistiklösningar vid större byggprojekt, samt pröva möjligheterna till införande av nya lastplatser för varuleveranser och upphämnings-/avlämningsplatser för taxi när önskemål inkommer från branschen. Vidare ska kontoret delta i arbetet med att effektivisera varudistributionen till stadens verksamheter.

Kontoret ska under 2020 medverka i planeringen för utbyggd kollektivtrafik såsom nya tunnelbanan, Roslagsbanans ombyggnad, Mälarsebanan, tvärbana till Kista och Spårväg Syd. Kontoret deltar även i det av regionens trafikförvaltning ledda arbete med att planera för kollektivtrafik på stadens vatten och i en utredning om kollektivtrafikförsörjning av Norra Djurgårdsstaden. Ett annat stort strategiskt projekt som kontoret medverkar i är ombyggnaden av Slussen, som leds av exploateringskontoret. Trafikkontoret deltar där som en aktiv part i frågor rörande trafik och tillgänglighet, konstruktioner, kommunikation, samt genom att förvalta den befintliga anläggningen medan framtidens Slussen byggs. När bygget är färdigställt kommer kontoret att ta över driftansvaret för anläggningen. Kontoret ska även fortsätta att medverka i stadsledningskontorets utredning om förutsättningarna för att gräva ner den del av Centralbron som hanterar biltrafiken, samt samarbeta med stadsledningskontoret gällande infrastrukturförhandlingar.

Regional framkomlighet

Antalet pågående och planerade trafikpåverkande arbeten i staden är mycket högt och leder till omfattande avstängningar och begränsad framkomlighet, samtidigt som de många stadsbyggnadsprojekten leder till förändrade resmönster och nya målpunkter. Under kommande femårsperiod planeras många större trafikpåverkande arbeten i centrala Stockholm. Dels kontorets egna arbeten såsom upprustningar av Klaratunneln, Kungsgatan och södra Götgatan, dels andra stora infrastrukturprojekt såsom tunnelbaneutbyggnaden och det fortsatta arbetet med Slussen. Utöver detta driver de ledningsdragande bolagen många, och i flera fall omfattande, projekt. Alla dessa åtgärder kan inte genomföras samtidigt, då det skulle kunna ge stora systemeffekter på biltrafiken. Därför kommer kontoret under 2020 att intensifiera planeringen av dessa arbeten och dess trafikpåverkan för att kunna upprätthålla en relativt god framkomlighet även för biltrafiken.

Ett sätt att minska trafikstörningarna runt om i staden är att samordna trafikarbeten, bl.a. med hjälp av den gemensamma tidplanen för kontoret, Trafikverket, regionens trafikförvaltning, Solna stad och Nacka kommun. För att upprätthålla denna plan sker löpande samordning och utveckling av planeringsverktygen GSP (Gatuarbete Samordnad Projektplanering) och TSA (TrafikStörande Arbeten). Vidare ska samarbetet med alla regionala aktörer stärkas och samordningen med ledningsdragande bolag utvecklas för att minska både störningar i näten och trafikpåverkan. Samarbetet ska även fortsätta med Trafikverket för att förbättra verktyg för trafikanalyser.

I dagsläget finns få incitament att ta gaturummet i anspråk under så kort tid som möjligt i samband med trafikpåverkande gatuarbeten. Kontoret ska därför fortsätta att driva projektet TITAN ("Tillståndsgivning och incitament för minskad trafikpåverkan"), som syftar till att minska trafikstörningarna inom staden och ska i ökad grad utfärda sanktioner mot trafikstörande projekt som sker utan tillstånd. Vidare ska de utökade kontrollerna av efterlevnaden av givna tillstånd för arbete på stadens mark, såsom trafikanordningsplaner och schakttillstånd, intensifieras.

Minskad klimatpåverkan

En av de stora utmaningarna när regionen växer så snabbt är att tillgodose efterfrågan på ökat resande, samtidigt som klimatpåverkan ska minska. I miljöprogrammet för åren 2020-2023 väntas det anges hur stor reduktion av utsläppen som ska nås genom en minskning av biltrafiken. Åtgärder ska även genomföras för att uppnå stadens klimatmål och de nationella klimatmålen till år 2030, samt för att Stockholm ska vara en fossilbränslefri stad år 2040. För trafikkontorets arbete 2020 innebär detta att fortsätta främjandet av de hållbara transportslagen och en väsentlig del i detta är att investera 1,5 miljard kronor i framkomlighetsåtgärder för cykel, gång och buss.

De åtgärder som kontoret har rådighet över är i regel sådana som främst ger effekt på lång sikt och de styrmedel som staden förfogar över är inte tillräckliga för att kunna styra biltrafikens utveckling på kort sikt. Biltrafiken per person i Stockholm är dock klart lägst i landet och den allra viktigaste åtgärden som staden kan vidta för att minska landets totala biltrafik är därför att fortsätta göra det möjligt för fler att bo i Stockholm, bl.a. genom fortsatt bostadsbyggande. Statliga åtgärder kommer också att krävas, t.ex. förändrade bränsleskatter och reseavdrag, medfinansiering av kollektivtrafikåtgärder och förändrad lagstiftning som gör det möjligt att förtäta ytterligare i centrala delar av regionen. Vidare arbetar kontoret med att löpande följa

biltrafikens utveckling och att utvärdera de insatser som har gjorts för att minska trafiken. Utöver detta ska kontoret tillsammans med andra berörda förvaltningar fortsätta att initiera åtgärder för att nå en utsläppsfri innerstad 2030.

Utbyggnaden av publik laddinfrastruktur för eldrivna fordon är ett steg i att minska utsläppen och bedrivs i samverkan med miljöförvaltningen, Stockholms stads Parkering AB och näringslivet. Tillsammans med Stockholms stads Parkering AB arbetar kontoret för att 4 000 publika laddplatser ska finnas tillgängliga i slutet av 2022. Kontoret har identifierat lämpliga platser för gatuladdning i innerstaden och tagit fram kriterier för lämpliga platser i ytterstaden. Nuvarande affärsmodell bygger på att privata aktörer själva bekostar större delen av investeringen för att anlägga laddplatsen och får de intäkter som genereras, medan staden står för kostnaderna för skyltning samt avstår från de parkeringsintäkter som annars skulle ha genererats. Dessa villkor ska löpande ses över för att göra det mer attraktivt att uppföra laddplatser, men i övrigt saknar kontoret verktyg för att påverka antalet platser som uppförs. Kontoret ser också löpande över andra möjligheter att främja utvecklingen av energieffektiva fordon, t.ex. vid dispensgivning. Kontorets egen fordonsflotta består enbart av elhybrider och gasbilar.

Stockholms stad ingår i ett konsortium vid namn EIT Urban Mobility som har utsetts till att med hjälp av EU-finansiering leda den europeiska utvecklingen inom urban mobilitet mellan 2019 och 2026, med möjlig förlängning om ytterligare sju år. För trafikkontoret innebär detta goda möjligheter till EU-finansiering för innovationsprojekt som bygger vidare på befintlig verksamhet, t.ex. innovativa projekt kopplade till parkering, offentliga rum, effektiviserad leveranstrafik och geofencing. Kontoret har inom EIT Urban Mobility deltagit i ansökan och fått beviljad finansiering för projektet ZEUS. Projektet utgår från resultat i Eccentricprojektet och vidareutvecklar tysta nattleveranser med eldrivna fordon för bättre framkomlighet och minskade utsläpp. Under 2020 och 2021 fokuserar projektet på att utöka försöken med tysta nattleveranser med tunga eldrivna fordon i urban miljö.

Kommunikationen om hållbart resande och om stadens satsningar på gång-, cykel-, kollektiv- och leveranstrafik fortsätter. Här är kontorets Facebook-sida ”Cykla och gå i Stockholms stad” central liksom stadens övergripande sociala medier.

Ökad trafiksäkerhet

Trafiksäkerheten ska öka i staden, inte minst ur ett jämställdhets-, barn- och äldreperspektiv. I enlighet med ”Trafiksäkerhetsprogram för Stockholms stad 2010-2020”, som är en del av Framkomlighetsstrategin, läggs fokus på åtgärder som ger stor effekt och som staden har rådighet över: hastighetsefterlevnad, säkra huvudgator och ökad kunskap. Kontoret arbetar dels med enskilda trafiksäkerhetsprojekt, dels med att integrera trafiksäkerhetshöjande åtgärder i övriga projekt. Särskild vikt läggs på miljöer med många oskyddade trafikanter och på gång- och cykelpassager. Kontoret ska fortsätta att samverka med polisen i trafiksäkerhetsfrågor, samt vara pådrivande för fler hastighetskameror (ATK) och för försök inom geofencing och det sistnämnda beskrivs närmare under mål 3.2. Under 2020 kommer kontoret att slutföra revideringen av trafiksäkerhetsprogrammet och i samband med detta lägga ett ökat fokus på sambandet mellan drift och underhåll och olyckor med oskyddade trafikanter. Kontoret planerar också att medverka vid den globala ministerkonferensen om trafiksäkerhet som Stockholm står värd för i februari.

Rätt hastighet på stadens gator är en förutsättning för att minska antalet döda och skadade i

trafiken och arbetet med att anpassa hastigheterna till de lokala förutsättningarna och få bättre hastighetsefterlevnad ska fortsätta. Inom hastighetsplanerna föreslås både sänkningar och höjningar av hastigheterna. På gator där det föreslås hastighetshöjningar ska dessa bl.a. föregås av hastighetssäkrade passager. Även för vissa gator där hastigheten ska sänkas ser kontoret behov av fysiska åtgärder för att undvika för stor skillnad mellan skyltad hastighet och vad trafikmiljön signalerar, vilket kan leda till låg hastighetsefterlevnad. Dynamiska farthinder har handlats upp och kommer att anläggas på två platser och utvärderas under året. För arbetet med hastighetsplanerna är staden uppdelad i fem delområden och 2020 ska fysiska åtgärder och omskyltningar genomföras inom delar av delområde 3, som består av Farsta, Rinkeby-Kista, Skarpnäck och Östermalm. Vidare ska förslag på nya hastighetsgränser tas fram för delområde 4, som består av Älvsjö, Bromma och Vantör.

Trafiksäkerhetsarbetet med stadens skolor tar sin utgångspunkt i ”Plan för säkra och trygga skolvägar” och syftar till ökad trafiksäkerhet och att fler resor till och från skolorna ska ske utan bil. Arbetet inkluderar medborgardialog och utifrån barns och ungdomars behov och upplevelser planeras under 2020 både fysiska och beteendepåverkande åtgärder på skolor runt om i staden. Vidare ska kontoret utreda förutsättningarna för att införa låghastighetszoner runt torg och andra passande platser i staden.

Jämställdhet i transportsystemet

Trenden är att skillnaderna mellan hur män och kvinnor reser i Stockholm minskar. I dagsläget utgör män 59 % både i biltrafiken och i cykeltrafiken, medan kvinnor utgör 58 % i kollektivtrafiken. Vid redovisning av skillnader mellan genomsnitt för mäns och kvinnors beteende och värderingar är det viktigt att hålla i minnet att variationen inom respektive grupp är betydligt större än skillnaden mellan genomsnitten. Resvanorna är heller inte statiska, utan förändras över tid, ofta med en tydlig koppling till förändrade värderingar och livsmönster i samhället i övrigt. De skillnader i resvanor som kan observeras mellan män och kvinnor har sällan uppkommit i transportsystemet, utan är snarare ett uttryck för de skillnader mellan könen som finns i det övriga samhället. Jämställdhet i transportsystemet handlar heller inte om att mäns och kvinnors beteende ska vara lika, utan att alla ska ha samma möjligheter.

Studier visar att kvinnor i högre utsträckning än män anpassar sina resval utifrån upplevelser av otrygghet, varför trygghetsskapande åtgärder är positiva ur ett jämställdhetsperspektiv, men utgör också exempel på planering som gynnar alla grupper i samhället. För trafikkontorets räkning, och med koppling till detta nämndmål, är det därför av vikt att planera gång- och cykelvägar så att den upplevda tryggheten ökar, t.ex. genom att gångtrafikanter och cyklister upplever att de har en god sikt och att de syns från omkringliggande byggnader. Trafiksäkerhetsåtgärder bidrar också genom att öka både den upplevda och den faktiska tryggheten. Det är även viktigt att baserat på kunskapen om med vilka färdmedel som män och kvinnor reser, säkerställa att framkomligheten och trafiksäkerheten i samband med t.ex. trafikomläggningar inte systematiskt missgynnar något av könen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Cykelantal	88 000 st	88 000	År
Gångflöde på ett urval gator.	1 %	Öka med 1 %	År
Passager över innerstaden, tunga lastbilar	9 400	9400	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Anlägga 2 000 nya cykelparkeringar.	2020-01-01	2020-12-31
Arbeta för att nå 4 000 publika laddplatser fram till och med 2022 i samarbete med Stockholms Stads Parkerings AB och näringslivet.	2020-01-01	2020-12-31
Arbeta för fler sammanhängande gångstråk som skapar ökade vistelsevärden och gör det enklare att promenera.	2020-01-01	2020-12-31
Fortsätta arbetet med att ta fram ett prioriterat gångnät i staden.	2020-01-01	2020-12-31
Fortsätta att utreda en cykelbro mellan Gamla stan och Tegelbacken.	2020-01-01	2020-12-31
Fortsätta att utreda förutsättningar för utveckling av Skeppsbron med bättre vistelsezoner, levande stadsliv och tillgängliggörande av vattnet, i samarbete med Stockholms Hamn AB och Stockholms Stads Parkering AB.	2020-01-01	2020-12-31
Fortsätta att öka prioriteringen av bussar i trafiksignaler, genom att ge stombussar full prioritet i utvalda korsningar och genom att utreda möjligheterna att ge signalprioritering till övriga bussar.	2020-01-01	2020-12-31
Följa upp efterlevnaden av den avsiktsförklaring som har tagits fram tillsammans med flertalet elsparkcykelaktörer.	2020-01-01	2020-12-31
Förbättra vinterväghållningen genom att bland annat utöka antalet sopsaltade trottoarer och gångbanor i enlighet med jämställd snöröjning.	2020-01-01	2020-12-31
Förstärka en systematisk och kraftfull framkomlighetskontroll av de viktigaste cykelstråken och linjesträckningarna för stombuss.	2020-01-01	2020-12-31
Genomföra breddningar av övergångsställen med höga gångflöden.	2020-01-01	2020-12-31
I ökad grad utföra sanktioner mot trafikstörande projekt som sker utan tillstånd.	2020-01-01	2020-12-31
Möjliggöra för fler korttidsparkeringar i enlighet med parkeringsplanen i hela staden.	2020-01-01	2020-12-31
Påbörja en revidering av Framkomlighetsstrategin	2020-01-01	2020-12-31
Skapa ökade incitament för att gatuarbeten färdigställs i tid.	2020-01-01	2020-12-31
Slutföra översynen av cykelplanen.	2020-01-01	2020-12-31
Ta fram ett nytt trafiksäkerhetsprogram som ska gälla fr.o.m. 2021.	2020-01-01	2020-12-31
Tillsammans med marknadens aktörer genomföra åtgärder för att möjliggöra en organiserad parkering av friflytande transporttjänster.	2020-01-01	2020-12-31
Tillsammans med Region Stockholm påbörja försök med åtgärder för buss 4 för en bättre framkomlighet.	2020-01-01	2020-12-31
Utreda förutsättningarna för att införa låghastighetszoner (20 km/h).	2020-01-01	2020-12-31
Utveckla samordningen av trafikarbeten och arbeten av ledningsdragande bolag för att minska trafikstörningarna runt om i staden, bl.a. genom tydligare processer och mer systematiskt tillämpade verktyg.	2020-01-01	2020-12-31
Öka omfattningen av reinvesteringar i stadens befintliga pendlingsstråk och huvudstråk för cykel.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Trafikkontoret spelar en viktig roll i att göra Stockholm till en modern kultur- och evenemangsstad, bl.a. i egenskap av tillståndsgivare för evenemang. För att Stockholm ska vara en ledande evenemangsstad ska kontoret fortsätta arbeta för en effektiv tillståndsprcess,

där byråkrati och regelverk inte upplevs som hinder och där arrangörer har ”en väg in” till kontoret. När evenemang väl genomförs ska de offentliga rummen upplevas som trygga och attraktiva. Närvaron av kultur i det offentliga rummet ska öka och vid utveckling och förvaltning av stadsmiljön ska konst och kulturell verksamhet inkluderas och uppmuntras, t.ex. inom koncepten Levande Stockholm och Grönare Stockholm.

Förutom det rika utbudet av kultur och evenemang, lockas även besökare till Stockholm av de vackra parkerna, fina promenadstråken och den attraktiva stadsbilden. Att förvalta och utveckla dessa värden är viktiga uppgifter för trafikkontoret, särskilt när staden växer så snabbt. Initiativ som Levande Stockholm och Grönare Stockholm är viktiga även i detta sammanhang, för att garantera att staden har en stark besöksnäring även i framtiden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kulturnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Business Region AB, och i dialog med kulturarrangörer, ta fram en förvaltningsövergripande handlingsplan med vägledning och åtgärder för att främja stadens kultur- och nöjesliv i syfte att stärka stadens attraktions- och konkurrenskraft.	2020-01-01	2020-06-30
 Kulturnämnden ska i samråd med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser utforma en strategi för gatukonst och muralmålningar i stadsmiljön genom ökad samverkan med fastighetsägare samt förenklad tillståndshantering.	2020-01-01	2020-12-31
 Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser ta fram en stadsövergripande strategi för att främja fler kulturlokaler- och scener i staden.	2020-01-01	2020-12-31
 Kulturnämnden ska i samråd med stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och fastighetsnämnden utreda hur staden kan underlätta för kulturaktörer att tillfälligt nyttja rivningsfastigheter och outnyttjade platser genom exempelvis generös markupplåtelse, tidsbegränsade bygglov, differentierade upplåtelseavgifter och tydlig kommunikation.	2020-01-01	2020-06-30

Nämndmål:

Stockholms offentliga rum uppmuntrar kulturell verksamhet och evenemang

Förväntat resultat

- Fler offentliga platser rymmer konst och kultur.

Kommentar

Stockholms offentliga rum ska uppmuntra närvaron av kultur i det offentliga rummet, något som förutsätter nära samverkan med kulturförvaltningen. Det kan t.ex. innebära att tillsammans med stadsdelsförvaltningar utsmycka ytterstadens gångtunnlar med gatukonst och att tillsammans med kulturförvaltningen integrera konst och kultur i Levande Stockholm. Enprocentregeln för konst, som innebär att en procent av ett byggprojekts utgifter avsätts för konstnärligt gestaltungsarbete, beaktas bl.a. inom ramen för Grönare Stockholm. Under 2020 ska kontoret tillsammans med andra berörda nämnder ta fram en strategi för gatukonst och muralmålningar i stadsmiljön genom ökad samverkan med fastighetsägare och förenklad tillståndshantering.

För att uppmuntra kulturell verksamhet är allmänna sammankomster, t.ex. framförande av konstnärliga verk, på stadens mark avgiftsbefriade. Detsamma gäller alla evenemang utan

marknadsföringssyfte riktade mot barn och ungdomar. Dessa evenemang utgör även exempel på gaturummets mångsidiga möjligheter, något som under konceptet Levande Stockholm beskrivs närmare under mål 1.2.

Under 2020 har kontoret fått i uppdrag att delta i framtagandet av en stadsövergripande strategi för att främja fler kulturlokaler- och scener i staden. Tillsammans med andra berörda nämnder ska kontoret utreda hur staden kan underlätta för kulturaktörer att tillfälligt nyttja rivningsfastigheter, exempelvis genom generös markupplåtelse och differentierade upplåtelseavgifter. Vidare ska alternativa lösningar utredas för renoveringen av vägbanan Hornstulls strand som kan möjliggöra en fortsatt publik verksamhet under brokonstruktionen.

När evenemang äger rum på offentlig plats, tar gatumark i anspråk eller genererar större trafikmängder är trafikkontoret en viktig aktör. Det ska vara enkelt för arrangörer att både söka tillstånd för och att genomföra evenemang i Stockholm och information om stadens evenemangsplatser tillgängliggörs på stadens hemsida. Arrangörer uppmuntras att sprida evenemang geografiskt för att alla delar av staden ska leva. När evenemangen väl genomförs ska de vara trygga och arbetet för ökad trygghet i det offentliga rummet beskrivs närmare under mål 1.2.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Tillsammans med fastighetsnämnden utreda alternativa lösningar för renoveringen av vägbanan Hornstulls strand som kan möjliggöra en fortsatt publik verksamhet under brokonstruktionen.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Stockholm har goda möjligheter att vara ledare i den globala omställning som världen står inför med anledning av vår tids stora miljöutmaningar. Trafikkontorets bidrag till detta handlar, förutom om omställningen till hållbara transportlösningar som beskrivs närmare under mål 2.3, bl.a. om att vårda och utveckla stadens grönstruktur, göra stadsmiljön mer motståndskraftig mot extrema väder såsom skyfall, energieffektivisera verksamheten, ställa krav på hållbara material i samband med upphandlingar, göra det enkelt att återvinna i stadens offentliga rum och vidta åtgärder för att stadens luft ska vara ren. Stockholm ska vara fossilbränslefritt senast 2040 och stadens egen organisation ska vara fossilbränslefri år 2030.

Stockholm är en av världens vackraste städer med höga naturvärden och ca 40 % av kommunens yta utgörs av grönområden av olika slag. Dessa gröna inslag ger stockholmarna möjlighet till rekreation, är viktiga för den biologiska mångfalden och för att generera ekosystemtjänster, samt spelar en allt större roll i att möta de utmaningar som ett förändrat klimat innebär. Till grund för arbetet med att värna och utveckla stadens gröna värden ligger bl.a. Stockholms miljöprogram och riktlinjerna för Grönare Stockholm. Dessa riktlinjer ger trafikkontoret ett tydligt samordningsansvar och den större satsning som pågått sedan 2017 för att förstärka grönstrukturen i ytterstaden ska fortsätta. Vidare ska kontoret fortsätta att samordna stadens strategiska arbete med skyfallshantering.

Motorfordonstrafiken i staden har påverkan på luftkvaliteten och tidigare har miljökvalitetsnormerna för kvävedioxid (NO₂) och partiklar (PM₁₀) överskridits. Kontorets arbete med att minska PM₁₀ har gett resultat, främst genom utvecklandet av nya dammbindande tekniker och genom dubbdäcksförbud på tre av stadens gator. Arbetet behöver

dock fortsätta och för NO₂ överskrider halterna fortfarande. För att förbättra luftkvaliteten ska kontoret införa miljözon klass II på Hornsgatan från den 15 januari och därefter följa införandets effekter.

För kontorets arbete för miljön och klimatet kommer det nya miljöprogrammet för 2020-2023 och klimathandlingsplanen för samma period vara vägledande. Där beskrivs åtgärder som kontoret kommer att arbeta med för att nå det utsläppsbeding med en minskning om 10 000 CO₂e som kontoret har i uppgift att uppnå fram till år 2023.

Ett verktyg för att som stad vara ledande i miljömässig hållbarhet är Agenda 2030. Kontorets arbete med Grönare Stockholm kan ses som ett svar på de visioner som tas upp i mål 11 "Hållbara städer och samhällen" om att stärka insatserna för att skydda kultur- och naturarv samt att säkra tillgången till inkluderande och tillgängliga grönområden. I mål 13 "Bekämpa klimatförändringarna" lyfter agendan också vikten av att stärka förmågan till anpassning till klimatförändringar. Det finns ett behov av att utveckla arbetet med att förbereda staden på kommande klimatförändringar, varför kontoret under 2020 kommer stärka kompetensen inom skyfallshantering. Vidare berörs trafikkontoret av agendans mål nummer 6, "Rent vatten och sanitet för alla", i arbetet med att motverka den negativa vattenpåverkan som kan uppkomma genom trafikförorenat dagvatten.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %	100 %	År
 Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter	2 %	2 % energieffektivisering relativt 2018	År
 Totalt köpt energi i stadens verksamheter	66 GWh	1945 GWh	År
 Återbruk inom stadens egen verksamhet (Stocket)	80 st	5 000 st	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Exploateringsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden arbeta fram och börja tillämpa skärpta klimatkrav i upphandling av transporter och entreprenader.	2020-01-01	2020-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, äldreomsorgsnämnden, stadsdelsnämnderna samt Stockholm Vatten och Avfall AB utarbeta en handlingsplan för klimatanpassning, främst inriktad på skyfall och värmeböljor.	2020-01-01	2020-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden organisera påverkansarbete för nya styrmedel för ett fossilfritt Stockholm.	2020-01-01	2020-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samråd med trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en handlingsplan för minskade koldioxidutsläpp för vägtrafiken fram till år 2030.	2020-01-01	2020-12-31
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med Stockholm Parkering och trafiknämnden genomföra ett pilotprojekt med mobilitetshubbar	2020-01-01	2020-12-31
 Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande trädmål	2020-01-01	2020-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Trafiknämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt stadsdelsnämnderna ta fram en handlingsplan för att minska nedskräpning såväl i vatten som på land	2020-01-01	2020-12-31
 Trafiknämnden ska kontinuerligt utöka andelen perenna rabatter som främjar pollinatörer, inom ramen för strategin för biologisk mångfald	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Stockholms offentliga rum är hållbara och erbjuder en god livsmiljö

Förväntat resultat

- Ett grönare Stockholm.
- Utvecklad skyfalls- och dagvattenhantering.
- Miljökvalitetsnormerna för PM10 klaras och halterna av NO2 minskar.
- Energianvändningen i kontorets anläggningar är fortsatt låg.
- Införa miljözon klass II på Hornsgatan.

Kommentar

Grönare Stockholm

Kontoret ansvarar tillsammans med stadsdelsförvaltningarna för stadens parkinvesteringar, för att samordna och utveckla stadsdelsförvaltningarnas stadsmiljöverksamhet samt för stadens gemensamma parkdatabas. Ett viktigt uppdrag för kontoret är att stärka samverkan och helhetssyn kring stadens parker och naturområden inom stadens processer för planering, utveckling och förvaltning. Enligt kommunstyrelsens riktlinjer för ett Grönare Stockholm leder stadsträdgårdsmästaren en samordningsgrupp som ska stärka arbetet med grön infrastruktur och mångfunktionalitet i stadens parker och grönområden. Gruppens arbete utvecklas löpande och förutsätter samverkan, helhetssyn och tydlig ansvarsfördelning. Kontoret ansvarar även för samordningen av kommunikationen för Grönare Stockholm. Under 2020 ska planeringen för nästa fas av Grönare Stockholm påbörjas.

Ett viktigt verktyg i utvecklingsarbetet av stadens gröna värden är de investeringar om 300 mnkr i ytterstadens parker som trafikkontoret i nära samverkan med stadsdelsförvaltningar och miljöförvaltningen, och i dialog med medborgarna, genomför mellan åren 2017-2022. Ett 25-tal projekt genomförs och den enskilt största investeringen är utvecklingen av Vårbergstoppen i Skärholmen till en modern stadspark. Flera projekt genomförs för att stärka stadens ekosystemtjänster och gröna samband, t.ex. genom grodtunnlar, något som blir allt viktigare när staden växer så snabbt. Ett grönare Stockholm där fler invånare får närmare till grönområden innebär också en förstärkning av lokala centra runt om i staden och kontoret ska medverka i utvecklingen av arbetet med stadsdelsperspektiv på gröna svaga samband enligt översiktsplanen med syfte att ta fram projekt för gröna investeringar. Ett kontinuerligt arbete sker med att kommunicera de gröna satsningarna till stockholmarna, t.ex. genom kommunikation i samband med Parkernas dag. Vidare ska kontoret tillsammans med stadsdelsförvaltningarna verka för tydligare vägvisning i närheten av naturreservat för att underlätta för besökare att hitta dit.

Under året fortsätter även arbetet med att, i samarbete med exploateringskontoret och Södermalms stadsdelsförvaltning, utreda möjligheterna till en ny parkmiljö längs det nedlagda

spårområdet vid Årstaviken. Vidare kommer kontoret att under ledning av miljöförvaltningen delta i arbetet med att ta fram en strategi för biologisk mångfald. Inom ramen för biologisk mångfald ska kontoret kontinuerligt utöka andelen perenna rabatter som främjar pollinatörer. Kontoret ska även medverka i en kartläggning av stadens totala grönyta och ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO) för att kunna följa dess utveckling över tid. Vidare ska arbetet som påbörjades under 2019 med att utreda Stockholms framtida gröna infrastruktur till 2100, bl.a. utifrån en prognosticerad befolkningsökning, fortsätta under 2020.

Ett Stockholm med biologisk mångfald i väl fungerande och sammanhängande ekosystem är ett av de prioriterade målen för miljön i miljöprogrammet för åren 2020-2023. Målet innefattar fyra etappmål där trafikkontoret har delat ansvar med andra förvaltningar och bolag att bidra till biologisk mångfald. Programmet lyfter bl.a. vikten av kontinuerlig kunskapsöverföring, lärande och samverkan med andra aktörer. Detta kan exempelvis ske genom deltagande i innovativa samarbeten där Stockholms grönområden kan utgöra testbädd i olika pilotprojekt. Stadens snabba tillväxt och utbyggnad innebär att kunskapen om naturvård och skötselinsatser behöver ökas. Insatser behöver göras för att höja kvaliteten och öka sammankopplingen inom den kvarvarande gröna och blå infrastrukturen. Svaga samband behöver stärkas, försämringar av ekologiska funktioner kompenseras och en kontinuerlig naturvårdsskötsel bedrivs. Vidare kan stödjande ekosystemtjänster som biologisk mångfald ibland hamna i målkonflikt med rening av dagvatten, skyfallshantering eller aktivitetsytor för rekreation. Kontoret behöver aktivt verka för ett helhetsperspektiv och skapa multifunktionella anläggningar som skapar mervärden ur flera perspektiv.

Studier visar att kvinnor i högre grad än män anpassar sitt beteende utifrån upplevelser av otrygghet, varför ett trygghetsperspektiv i stadens grönområden är en förutsättning för att kvinnor och män ska ha samma möjligheter att nyttja områdena. Det är även angeläget att ensliga grönområden inte utgör otrygga barriärer.

De sex kommuncentrala parker som trafikinämnden har skötselansvar för (Kungsträdgården, Berzelii Park, Norra Bantorget, Strömparterren, Järva friområde och Årstafältet) ska fortsätta att vårdas och utvecklas för att tillgodose behovet av välskötta gröna lungor i den allt tätare staden. 2020 ska utvecklingen av Kungsträdgården drivas vidare tillsammans med stadsbyggnadskontoret. Det handlar dels om att bygga om evenemangsplatsen, dels om att utveckla hela parkens rekreations- och vistelsevärden, samtidigt som tryggheten ska stärkas. Det strategiska arbetet för att utveckla Järvafältet ska också fortsätta och en del av detta handlar om att i samarbete med fastighetskontoret utreda förutsättningarna för att utveckla Hästa gård.

Livsvillkoren för stadens ca 40 000 gatuträd förbättras löpande, bl.a. genom beskärning, växtbäddsrenoveringar samt ny- och återplantering. Med biokol, krossad sten och kompost skapas en långsiktigt hållbar planteringsjord med mycket låg belastning på miljön, som samtidigt binder koldioxid. Detta prisbelönta koncept utvecklas successivt, bl.a. tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA) och tillämpas nu regelmässigt i kontorets växtbäddar. Under 2020 ska kontoret även vara med och ta fram ett stadsövergripande trädsmål i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och kommunstyrelsen. Vidare fortsätter källsorteringsmoduler att sättas ut runt om i staden för att uppmuntra återvinning i det offentliga rummet.

Utvecklad skyfalls- och dagvattenhantering

Stadens bebyggelse, infrastruktur och tekniska försörjningssystem behöver anpassas för att klara långsiktiga klimatförändringar och extrema väderhändelser. Redan idag kan skyfall inträffa och frekvensen förväntas öka med ett förändrat klimat. Anpassningar av den fysiska miljön är därför nödvändiga för att minska risken för skadliga översvämningar och grönytors möjligheter att motverka och mildra effekterna av extrema klimatrelaterade händelser ska tas tillvara. I det nya miljöprogrammet, med giltighetstid 2020-2023, finns ett mål om att klimatanpassa Stockholm för att kunna hantera konsekvenserna av ett förändrat klimat. Trafikkontoret har en viktig roll som ansvarig för att genomföra åtgärder och att följa upp etappmålet om att stärka förmågan att hantera effekter av skyfall.

Stockholms dagvattenstrategi, liksom miljöprogrammet, understryker behovet av klimatanpassad planering och staden har tagit fram förslag till principer för skyfallshantering. Utifrån dessa påbörjade trafikkontoret under 2019 att i samarbete med andra berörda förvaltningar och bolag etablera en strategisk funktion för skyfallshantering. Funktionen ska bl.a. samordna skyfallsarbetet och bereda förslag, förvalta och kommunicera stadens skyfallsmodell, samla kunskap och ta fram åtgärdsförslag för skyfallslösningar i staden, varav ett sådant kan vara att identifiera multifunktionella ytor. Förutom principerna för skyfallshantering är andra viktiga byggstenar i arbetet stadens skyfallskartering och erfarenheterna från genomförda pilotprojekt för ytlig dagvattenhantering vid Rådmansgatans tunnelbanestation och vid Sättra idrottsplats. Under 2020 förstärker kontoret sin kompetens inom området och ska tillsammans med andra berörda förvaltningar utarbeta en handlingsplan för klimatanpassning, främst inriktad på skyfall och värmeböljor.

Kontoret fortsätter även att leda arbetet och utvecklingen beträffande lokalt omhändertagande av dagvatten i växtbäddar till gatutråd och annan växtlighet genom renovering med den skelettjordsteknik som beskrivs ovan. Denna jord bidrar till förbättrad dagvattenhantering genom att vattnet fördröjs eller helt tas upp av träden. Riktlinjerna och åtgärds måttet vid planering och projektering av dagvattenhantering beaktas regelmässigt vid nybyggnad och större ombyggnationer. Vidare finns ett beslut om att ansvaret för skötseln av dagvattenanläggningarna som trafikkontoret idag har hand om successivt ska gå över till SVOA. Förutsättningarna för överlämnandet har diskuterats mellan trafikkontoret och SVOA och under 2020 behöver arbetet fortsätta för att klargöra ansvarsfördelningen.

Den goda tillgängligheten till stränder och kontakten med vatten är unik för Stockholm och har fortfarande stora utvecklingsmöjligheter. Riktlinjer för arbetet med att förbättra vattenkvaliteten i sjöar och vattendrag finns i stadens vattenprogram och för kontorets del ligger fokus på att motverka den negativa vattenpåverkan som kan uppkomma genom trafikförorenat dagvatten.

Renare luft

Arbetet för att förbättra luftkvaliteten avseende partiklar (PM10) och kvävedioxid (NO₂) fortsätter, bl.a. utifrån intentionerna i det nya miljöprogrammet, och luftkvalitetsnormerna ska inte överskridas på stadens gator. Enligt länsstyrelsens åtgärdsprogram för luft ska kontoret under 2020 arbeta med dammbindning av gator och trafikleder, tidig vårstädning av gator, städning med ny teknik och optimerad halkbekämpning. Som ett resultat av dessa åtgärder har antalet dygnsöverskridanden avseende PM10 på stadens gator minskat över tid. Arbetet behöver dock drivas vidare och staden har alltså fortfarande höga partikelhalter för att klara det

långsiktiga nationella miljömålet om frisk luft. Kontoret följer och utvärderar därför i samverkan med miljöförvaltningen ytterligare åtgärder för att minska partikelemissionerna och för en löpande dialog med Trafikverket om att förbättra luftkvaliteten längs de statliga vägarna.

För att minska halterna av NO₂ ska kontoret införa miljözon klass II på Hornsgatan från den 15 januari 2020 och det faller även på kontoret att kommunicera med stockholmarna om införandet. Efter införandet ska trafikkontoret utvärdera och kommunicera vad införandet får för effekter, samt utifrån effekterna utvärdera vilka åtgärder som kan vidtas för att förbättra luftkvaliteten ytterligare. Ett exempel är att löpande följa om ytterligare enskilda gator överskrider miljökvalitetsnormerna och vid behov införa dynamiska miljözoner. Vidare arbetar kontoret för att visualisera realtidsmätningar av luftkvaliteten i samband med införandet av miljözonen på Hornsgatan.

Buller och vibrationer

Buller- och vibrationsstörningar från trafiken ska minimeras och stadens åtgärdsprogram för buller för perioden 2019-2023 beskriver hur det uppkomna bullret ska hanteras. Vid stora infrastrukturprojekt är buller och vibrationer ofrånkomligt och kontoret arbetar för att på bästa sätt hantera störningar av detta slag, t.ex. genom att försöka hitta metoder och maskiner som minskar bullernivåerna, arbeta med proaktiv kommunikation och subventionera fönsterbyten. Kontoret ska fortsätta att placera ut bullerskydd runt om i staden, bl.a. vid rekreatiomsområden. En handbok för gröna lösningar för en bättre ljudmiljö har också tagits fram, som beskriver hur bullerskydd kan utformas för att även stärka stadens ekosystemtjänster. Ett exempel är att arbeta med innovativa lösningar och ta fram gröna bullerskydd. Även stadens arbete för minskad dubbdäcksanvändning leder till minskade bullerstörningar. Kontoret arbetar också löpande med att hantera vibrationer, t.ex. genom att utreda möjligheterna att använda en annan betäckning på brunnslöck.

Hållbara val i verksamheten

Trots att en växande stad innebär fler tekniska anläggningar har kontorets elförbrukning minskat med ca 35 % under de senaste tio åren och energieffektiviseringen ska fortsätta under 2020. Belysningen står för tre fjärdedelar av kontorets energianvändning och genom att successivt gå över till energieffektiv LED-belysning kan energikostnaderna sänkas, samtidigt som positiva effekter för miljön och stadsbilden uppnås. Kontoret har beviljats centrala medel för klimatinvesteringar för inköp av armaturer för att byta ut stadens kvarvarande ca 3 400 kvicksilverarmaturer samt ca 3 700 armaturer med högtrycksnatrium. Utbytet påbörjades under 2019 och kommer att slutföras under 2020.

Vid utbyggnad av belysningen, t.ex. i samband med nyexploateringar och förtätning, väljs det mest energieffektiva systemet som motsvarar uppställda krav. Kontoret fortsätter även att utveckla stadens framtida styrsystem för belysning, t.ex. närvarostyrd belysning. Utöver arbetet med belysning sker kontinuerliga utvärderingar av andra möjligheter att effektivisera energianvändningen, såsom för broar, hissar, toaletter och trafiktunnlar.

Som en stor beställare kan kontoret genom miljökrav vid upphandlingar påverka marknaden och kontoret ska fortsätta att tillämpa de miljökrav för entreprenader som tagits fram i samarbete med Trafikverket, Göteborgs stad och Malmö stad. Kraven är i linje med nationella miljö- och klimatmål och utgör en del av arbetet för att minska klimatbelastningen av entreprenader till år 2030. Skadliga kemikalier ska inte användas och på sikt är ambitionen att

fasa ut fossila bränslen i upphandlingar av transporter, entreprenader och arbetsmaskiner. Redan idag ställs utökade miljökrav i vissa lämpliga upphandlingar, t.ex. på laddhybridbil. Under 2020 ska kontoret också fortsätta att genomföra pilotprojekt med eldrivna arbetsmaskiner. Samtidigt kan ökade miljökrav innebära färre anbud och ökade kostnader, varför det är viktigt att hitta rätt balans. Kontrollerna av att miljökraven efterlevs ska genomföras regelbundet och kontoret ska även i större utsträckning använda Byggvarubedömningen (BVB), ett branschöverskridande system för miljöbedömning av byggvaror, i relevanta projekt.

I miljöprogrammet för åren 2020-2023 finns ett mål om att Stockholm ska utvecklas till en stad där resurser används effektivt. Staden ska identifiera och kartlägga stora resursflöden och ta fram en utarbetad strategi för cirkularitet. För att uppnå detta mål krävs en hög grad av samverkan såväl inom staden som med andra aktörer och näringslivet. De åtgärder som kontoret kommer att behöva arbeta mer med rör både kontorets egen resurseffektivitet men också åtgärder som gör det lättare för stadens invånare att bidra till att skapa ett mer cirkulärt samhälle. I en cirkulär ekonomi kan samhällets invånare dela på de resurser som finns och ett sätt att stimulera en delningsekonomi kan vara att främja bilpooler och andra delningstjänster. Upphandling kan fungera som ett styrmedel för att ställa krav på entreprenörer att använda produkter som är tillverkade av biobaserat eller återvunnet material. Vidare behöver kontoret vara delaktig i att säkerställa att det finns multifunktionella ytor och utrymmen som möjliggör en cirkulär hantering av stadens resursflöden. Detta är några exempel på hur kontoret kan vara delaktig i arbetet mot att nå målet om ett resurssmart Stockholm.

I kontorets roll som myndighetsutövare kan kontoret även bidra till att privata aktörer som arbetar hållbart gynnas. Under 2020 ska kontoret arbeta för att främja närproducerad mat, genom exempelvis upphandlingskrav samt möjlighet till torghandel. Det senare blir möjligt i samband med att trafikkontoret i januari 2020 tar över torghandelverksamheten från fastighetskontoret, vilket även beskrivs under mål 1.2.

Klimatmål

I stadens nya miljöprogram pekas trafikkontoret ut som ansvarig för ett antal etappmål som ska bidra till uppfyllandet av stadens mest prioriterade mål för Stockholms miljö på lång sikt. Klimathandlingsplanen för åren 2020-2023 anger hur staden ska nå de klimatmål som är fastlagda i miljöprogrammet, "Ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040" och "En fossilfri organisation 2030". Där ges flera exempel på hur staden kan arbeta för att uppnå de långsiktiga målen, men handlingsplanen har även tilldelat nämnder och bolagsstyrelser utsläppsbeting som ska nås på kort sikt, inom programperioden. Kontoret har tilldelats ett utsläppsbeting med en minskning om 10 000 ton CO₂e fram till år 2023. För att nå utsläppsmålet handlar det för trafikkontorets del framförallt om åtgärder inom transportsektorn och mer specifikt åtgärder inom parkering, cykel, bättre framkomlighet för busstrafiken och ökad elektrifiering. Vidare ska kontoret verka för att trängselskatten miljödifferenteras och genom sin roll som upphandlande organisation ställa krav om klimateffektivitet i upphandlingar.

Kontoret kommer att analysera miljöprogrammet och klimathandlingsplanen ytterligare och det kan bli aktuellt att göra kompletteringar av verksamhetsplanen i samband med tertiärrapport 1, t.ex. i form av nya aktiviteter och indikatorer. Miljöprogrammet beskriver

även att respektive nämnd ska formulera en egen miljö- och klimathandlingsplan för sin verksamhet utifrån stadens miljöprogram och klimathandlingsplan. Kontoret avser att utifrån ytterligare anvisningar från stadsledningskontoret arbeta med framtagandet av dessa planer under året.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel prioriterade och relevanta avtal enligt kemikalieplanen utan avvikelser från ställda kemikaliekrav	100 %	100%	År
Antal bulleråtgärdade rekreationsområden under året	1		År
Antal dygn över normvärdet för kvävedioxid i luft	7		År
Antal dygn över normvärdet för PM10 i luft	35		År
Minskning ton CO2e till år 2023	10 000		År
Uppfyllande av miljömålet avseende timmedelvärde för kvävedioxid i luft	60		Tertial
Uppfyllande av miljömålet avseende årsmedelvärde för partiklar i luft	15		Tertial
Utsläpp, ton CO2e från transporter.			År
Kommentar			
Kontoret avser att återkomma med ett årsmål i tertialrapport 1.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta att i samarbete med fastighetskontoret utreda förutsättningarna för att utveckla Hästa gård.	2020-01-01	2020-12-31
Fortsätta den strategiska utvecklingen av Järvafältet.	2020-01-01	2020-12-31
Fortsätta utreda möjligheterna till en ny parkmiljö längs det nedlagda spårområdet vid Årstaviken, i samarbete med exploateringskontoret och stadsdelsförvaltningen.	2020-01-01	2020-12-31
Genomföra energibesparande armaturbyten av ca 3 400 kvicksilverarmaturer samt ca 3 700 armaturer med högttrycksnatrium.	2019-01-01	2020-12-31
Genomföra pilotprojekt med eldrivna arbetsmaskiner.	2020-01-01	2020-12-31
Införa miljözon klass II på Hornsgatan från den 15 januari samt följa upp och utvärdera dess effekter.	2020-01-01	2020-12-31
Med stöd av miljö- och hälsoskyddsnämnden arbeta med innovativa lösningar för bullerskydd, i synnerhet gröna bullerskydd.	2020-01-01	2020-12-31
Medverka i det av miljöförvaltningen ledda arbetet med att ta fram en strategi för biologisk mångfald.	2020-01-01	2020-12-31
Påbörja planeringen för nästa fas av Grönare Stockholm.	2020-01-01	2020-12-31
Tillsammans med exploateringskontoret, miljöförvaltningen och stadsbyggnadskontoret utreda Stockholms framtida gröna infrastruktur där hänsyn tas till folkhälsa, ekosystemtjänster, biologisk mångfald och en prognostiserad befolkningsökning till år 2100.	2020-01-01	2020-12-31
Tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och i samråd med kommunstyrelsen fortsätta initiera åtgärder för att nå en utsläppsfri innerstad 2030.	2020-01-01	2020-12-31
Tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsdelsnämnderna kartlägga stadens totala grönyta och ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO) för att kunna följa dess utveckling över tid.	2020-01-01	2020-12-31
Tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, Stockholm Business Region AB och kommunstyrelsen främja	2020-01-01	2020-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
närproducerad mat, bland annat genom upphandlingskrav samt möjlighet till torghandel.		
Tillsammans med stadsdelsnämnderna verka för tydligare vägvisning i närheten av naturreservat som underlättar för besökare att hitta till naturreservat.	2020-01-01	2020-12-31
Utveckla Kungsträdgårdens evenemangsplats.	2020-01-01	2020-12-31
Utveckla Kungsträdgårdens rekreations- och vistelsevärden som stadspark tillsammans med stadsbyggnadskontoret.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Ekonomisk hållbarhet är en förutsättning för att stadens trafik- och utemiljö ska fungera både nu och i framtiden. Trafikkontoret ska ha en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser, där skattebetalarnas pengar används effektivt och ansvarsfullt. Stockholm växer och de investeringsavvägningar som kontoret behöver göra blir allt mer komplexa. Det begränsade utrymmet för investeringar kräver noggranna avvägningar om vilka projekt som ger störst samhällsnytta och vad som är rätt kvalitet i varje enskilt projekt. Under 2020 fortsätter utvecklingen av investeringsplaneringen för att tydliggöra dessa prioriteringar. Vidare kommer kontoret under året att arbeta i enlighet med den handlingsplan som togs fram under 2019 för att förbättra kontorets underlag för genomförandebeslut i investeringsärenden.

Skattemedlen ska användas effektivt, vilket förutsätter att kontoret kontinuerligt effektiviserar och optimerar arbetssätten, tar vara på digitaliseringens möjligheter, utvecklar formerna för upphandling och systematiskt utvärderar och drar lärdomar av verksamheten. En lärande organisation är också en ekonomiskt hållbar organisation. Kontoret behöver även fortsätta att attrahera, utveckla och behålla kompetenta medarbetare och chefer genom att vara en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor. I detta arbete är kontorets strategiska organisationsutveckling ett viktigt verktyg.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

En budget i balans och långsiktigt hållbara finanser är förutsättningar för att Stockholms trafik- och utemiljö ska fungera både nu och i framtiden. Grundläggande principer för trafikkontorets ekonomiska förvaltning är att nyttan av skattebetalarnas pengar ska maximeras och att medlen ska värnas genom rättvisande redovisning och god internkontroll. Det totala investeringsutrymmet i staden är begränsat och varje genomförd investering leder till framtida kostnader för avskrivningar och ränta som belastar driftbudgeten, d.v.s. utrymmet för att driva verksamhet i staden. När staden växer behöver nya investeringar göras, samtidigt som det finns ett stort reinvesteringsbehov i befintlig infrastruktur. Det begränsade utrymmet för investeringar kräver därför noggranna avvägningar om vilka projekt som ger störst samhällsnytta och vad som är rätt kvalitet i varje enskilt projekt. Under året kommer kontoret att fortsätta utveckla investeringsplaneringen för att förbättra kvaliteten i dessa avvägningar. Även kontorets avvägningar kopplat till driftbudgeten kommer att behöva utvecklas, för att den växande stadens ökande driftbehov ska kunna mötas.

Nämndens driftbudget för 2020 består av intäkter om 1 685,0 mnkr och kostnader om 2 304,9

mnkr, vilket ger ett netto om 619,9 mnkr. Investeringsbudgeten består av utgifter om 1 090,0 mnkr och inkomster om 70,0 mnkr, vilket ger ett netto om 1020 mnkr.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Exploateringsnämnden ska i samarbete med trafikknämnden tillämpa och utveckla driftsnöckeltal i planeringsprocessen för att möjliggöra långsiktigt hållbara driftsekonomiska prioriteringar samt öka förutsägbarheten i kostnaderna för framtida drift av nya områden.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Trafikkontorets ekonomi är långsiktigt hållbar

Förväntat resultat

- En budgetföljsamhet på eller under 100 %.
- En prognossäkerhet på +/- 1 % i tertialrapport 2 jämfört med bokslut.

Kommentar

Långsiktigt hållbar ekonomi

För att värna om och maximera nyttan av skattebetalarnas pengar arbetar kontoret systematiskt med uppföljningar av det ekonomiska utfallet. Prognos för årsutfall för både drift- och investeringsverksamheten lämnas löpande till förvaltningsledning och nämnd. Både för drift- och investeringsverksamheten är det viktigt att ha beredskap för förändrade förutsättningar, t.ex. kan en snörik vinter innebära ökade kostnader, en överklagad upphandling av parkeringsövervakning innebära minskade intäkter och en reviderad tidplan innebära både tidigare- eller senarelagda investeringsutgifter. Prognossäkerheten ska vara hög och kontoret ska även fortsättningsvis noggrant följa parkeringsintäkternas utveckling för att förbättra de långsiktiga intäktsprognoserna. Kontoret arbetar också med att säkerställa korrekt fakturahantering, att informera om riktlinjerna mot mutor och jäv och att utveckla arbetet med avtalsuppföljning.

Under 2019 inledde kontoret en utveckling av processen för investeringsplanering med syftet att förbättra möjligheterna till tydliga och korrekta avvägningar och prioriteringar inom och mellan olika typer av investeringskategorier. Utvecklingsarbetet kommer att fortsätta under 2020, bl.a. genom att ta fram en modell som tydliggör formerna för investeringsplaneringen och som skapar flexibilitet och underlättar omprioriteringar. Kontoret ska också utveckla ett transparent och gemensamt processflöde för budgethanteringen av investeringsprojekten, som bl.a. ska beskriva rollfördelning, ansvar och befogenheter.

Det finns även ett behov av att utveckla beslutsunderlagen för att säkerställa att prioriteringar görs och beslut fattas utifrån en korrekt uppfattning av projekts utgifter och förutsättningar. Under 2019 har kontoret tagit fram en handlingsplan avseende förbättrade underlag för

genomförandebeslut och kommer under 2020 att arbeta i enlighet med den. Arbetet för bättre genomförandebeslut beskrivs även under mål 3.2.

Att ta hand om stadens befintliga infrastruktur och anläggningar är en förutsättning för långsiktigt hållbara finanser, något som sker i enlighet med ett antal beslutade reinvesteringsprogram. Det handlar om reinvesteringar i stadens trafiksignaler i enlighet med ett reinvesteringsprogram för 2017-2021 och att genomföra reinvesteringsprogrammet för stadens gatuytor med tillhörande anordningar, t.ex. räcken, portaler och gatumöbler, för åren 2019-2023. För belysning finns ett program för perioden 2011-2020 och för konstruktioner såsom broar, viadukter och tunnlar, finns ett program som gäller under perioden 2014-2022. Ett årligt reinvesteringsprogram tas även fram för att främja cykeltrafiken och ambitionen är att öka omfattningen av dessa reinvesteringar. Kontoret ser även ett behov av att i högre utsträckning kartlägga det långsiktiga reinvesteringsbehovet, inklusive större reinvesteringsåtgärder, för t.ex. gator och konstruktioner med en tydlig beskrivning av prioriteringar och vad de får för konsekvenser.

Den växande staden

En växande stad innebär att trafikkontoret får ansvar för fler gator, anläggningar och nya områden. De tekniska lösningar och materialval som görs när dessa byggs får konsekvenser för kostnaderna för drift och underhåll. När staden förtäts och stadsdelar ändrar karaktär, t.ex. med fler innerstadslika miljöer i ytterstaden, ökar dessutom förväntningarna på väghållningen i dessa områden och en höjd standard kommer att krävas. Under 2020 fortsätter kontoret att ta fram analyser av hur materialval påverkar framtida kostnadsutveckling, samt att tillsammans med exploateringskontoret utveckla driftsnyckeltal för att beräkna tillkommande kostnader i exploateringsprojekt. Kontoret ser även ett behov av att utveckla driftkonsekvenserna av större strategiska satsningar, såsom den fortsatt kraftiga utbyggnaden av cykelinfrastrukturen i kombination med en hög ambitionsnivå för trafiksäkerhet och framkomlighet året om. Arbetet beskrivs även under mål 1.2 och 2.2.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utveckla en ny modell för investeringsplanering som tydliggör åtgärdsbehov, prioriteringar och avvägningar.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Skattebetalarnas pengar ska användas effektivt för att maximera nyttan för stockholmarna och kontorets arbetssätt ska ständigt förbättras och effektiviseras för att kunna leverera högre kvalitet till lägre kostnad. För att klara detta behöver kontoret vara en innovativ och lärande organisation, som är drivande i att nå nya lösningar på de utmaningar som staden står inför och som arbetar för att realisera digitaliseringens fulla potential. Varje åtgärd som kontoret genomför är dessutom ett tillfälle att lära sig något genom att utvärdera effekterna.

Trafikkontoret upphandlar årligen för över två miljarder kronor. Upphandlingsverksamheten ska utvecklas så att upphandlingarna optimeras, formerna för upphandlingarna utvecklas och erfarenhetsutbytet med marknadens aktörer stärks. Ett särskilt fokusområde för 2020 är att utveckla uppföljningen av kontorets driftavtal för att säkerställa god kvalitet och effektivt

användande av skattebetalarnas pengar. Ett annat fokusområde för året är att kontorets beslutsunderlag för investeringsprojekt ska vara tillförlitliga och ha hög kvalitet. Detta arbete ska ske i enlighet med "Handlingsplan avseende förbättrade underlag för genomförandebeslut för investeringsärenden" som togs fram under 2019. Trafikkontoret ska fortsätta vara en attraktiv, jämställd och intressant arbetsgivare och för att säkerställa detta fortsätter den strategiska organisationsutvecklingen.

Trafikkontorets mål om att vara en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor går i linje med Agenda 2030:s mål 8 "Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt" som lyfter vikten av att skydda arbetstagarnas rättigheter och främja en trygg och säker arbetsmiljö för alla arbetstagare. Kontorets arbete för att använda skattemedlen effektivt och till största nytta för stockholmarna är även förenligt med agendans mål 9 "Hållbar industri, innovationer och infrastruktur" som tar upp behovet av att uppmuntra innovationer samt att stödja forskning och utveckling.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	82	82	År
 Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	100 %	Tas fram av nämnden	Tertial
 Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	90 %	90%	År
 Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	10 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Index Bra arbetsgivare	84	84	År
 Sjukfrånvaro	3,4 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	1,2 %	Tas fram av nämnd	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Trafiknämnden ska delta i Urban Drone Testbed för att utreda en säker infrastruktur för drönare i stadsmiljö	2020-01-01	2020-12-31
 Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden använda Hornsgatan som en testbädd för trafikövervakning och regelefterlevnad	2020-01-01	2020-12-31
 Trafiknämnden ska inom ramen för samarbetet inom Digital Demo Stockholm utreda om schakt- och återfyllnadsmassor inom staden kan saneras och samplaneras i syfte att minska transporter och förbättra miljön	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Trafikkontoret är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Förväntat resultat

- Kontorets sjukfrånvaro är fortsatt låg.
- Kontorets Aktivt Medskapandeindex (AMI) ökar.
- Kontoret är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en god och utvecklande arbetsmiljö.

Kommentar

Trafikkontoret som arbetsgivare

Med en tydlig koppling till stadens personalpolicy har trafikkontorets strategiska HR-arbete konkretiserats i en strategi som tar sikte på år 2022. För att implementera denna har en handlingsplan tagits fram och under 2020 fortsätter arbetet med att utveckla kontorets professionella kompetens, erfarenhetsåterföring och lärande. Målen är att kontoret ska ha effektiva processer, välfungerande kompetensförsörjning och kunskapsöverföring, samt en professionell, utvecklande och attraktiv kultur. Arbetet sker i symbios med implementeringen av kontorets projekthanteringsstrategi under namnet strategisk organisationsutveckling.

Trafikkontoret ska vara en arbetsplats som speglar samhällets sammansättning av individer och där alla medarbetare trivs och bidrar. Kontoret strävar efter att öka mångfalden och arbetsannonser utformas så att ingen grupp känner sig exkluderad. Frihet från diskriminering är centralt och nolltolerans råder mot kränkande särbehandling och trakasserier. Jämställdhetsprincipen är central och kvinnor och män ska ha samma möjligheter och förutsättningar på arbetsplatsen. Kunskaperna om jämställdhet ska fördjupas hos medarbetare och chefer, både vad gäller det interna och det externa perspektivet. Det interna perspektivet är nära kopplat till det strategiska HR-arbete som beskrivs ovan, men riktade insatser inom jämställdhet och bemötande genomförs också.

Kompetensförsörjning

Utifrån kontorets uppdaterade kompetensanalys och strategin för det långsiktiga HR-arbetet, fortsätter kontoret att säkra kompetensförsörjningen och kunskapsöverföringen. Den allt större rörligheten i branschen ställer höga krav på kontoret som arbetsgivare för att kunna attrahera, rekrytera, behålla och utveckla medarbetare. För att utveckla kompetensplaneringen ska varje organisatorisk enhet på kontoret ta fram en kompetensförsörjningsplan i samband med att enheten tar fram sin verksamhetsplan. Detta är ett nytt arbetssätt fr.o.m. verksamhetsplaneringen för 2020 och syftar till att systematisera kompetensplaneringen och integrera den i verksamhetsplaneringen.

Under 2019 togs en förstudie fram av hur kontoret kan arbeta strategiskt med att stärka arbetsgivarvarumärket. Under 2020 ska kontoret arbeta vidare med resultatet från förstudien och påbörja samarbetet med stadsövergripande kommunikation för att stärka både kontorets och stadens arbetsgivarvarumärke. För att marknadsföra trafikkontoret som arbetsgivare tar kontoret emot praktikanter och exjobbssarbeten från universitet, deltar på arbetsmarknadsmässor och i stadens traineeprogram, samt kommunicerar via LinkedIn. I en tid med hög konkurrens om arbetskraften och brist på ingenjörer är det viktigt att kontoret samlar sina resurser och arbetar proaktivt med exempelvis kontakt och samarbete med högskolor, branschmässor och evenemang, samt på ett systematiskt sätt deltar i undervisningen på t.ex. civilingenjörsutbildningar. Tillsammans med andra tekniska förvaltningar drivs också TN Akademin, ett program som riktar sig till specialister, projektledare och nyckelpersoner på kontoret, och fokuserar på ledarskap och personlig utveckling.

En god arbetsmiljö

Kontoret erbjuder ett omfattande friskvårdsprogram med friskvårdstimme, friskvårdsbidrag, seminarier och aktiviteter i Tekniska nämndhusets motionshall. Arbetsmiljön följs

kontinuerligt upp och utvecklas i samverkan med fackliga organisationer och både chefer och skyddsombud utbildas löpande i arbetsmiljöfrågor. Både kort- och långtidssjukfrånvaron ska sänkas och tillsammans med Försäkringskassan och stadsledningskontoret utbildas chefer i stadens rehabiliteringsprocess och vikten av tidiga insatser. Vid arbetsrelaterade orsaker och sjukdomar anlitas alltid företagshälsovården.

Ombyggnationen av Tekniska nämndhuset fortsätter under ledning av fastighetskontoret och trafikkontoret medverkar som en aktiv part. Arbetet beräknas vara klart 2023 med målsättningen att skapa ca 1 000 arbetsplatser i flexibla lokaler med mycket god arbetsmiljö och med god kvalitet i gestaltning och med bibehållna estetiska och antikvariska värden. Samtidigt som ombyggnationen sker bedrivs det verksamhet i huset. Det är viktigt att garantera en acceptabel arbetsmiljö för de som arbetar där även under byggtiden och därför följs arbetsmiljön upp mycket aktivt och åtgärder vidtas vid behov.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbeta strategiskt med kontorets arbetsgivarvarumärke och påbörja samarbetet med stadsövergripande kommunikation för att stärka stadens gemensamma arbetsgivarvarumärke.	2020-01-01	2020-12-31
Inom ramen för kontorets strategiska organisationsutveckling genomföra etappen "Professionell kompetens, erfarenhetsåterföring och lärande".	2019-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Trafikkontoret är en innovativ och lärande organisation med effektiva arbetssätt

Förväntat resultat

- Fler av kontorets processer är dokumenterade.
- Ökad projektmognad, samarbetsförmåga och prognossäkerhet i kontorets projekthantering.
- Samtliga relevanta tjänsteutlåtanden innehåller en jämställdhetsanalys.
- Säkrare genomförandebeslut
- Utvecklad och systematiserad uppföljning av driftentreprenader.

Kommentar

Effektiva arbetssätt genom verksamhetsutveckling och digitalisering

Ett aktivt arbete med verksamhetsutveckling och digitalisering är en förutsättning för att Stockholm ska vara en ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden. De senaste åren har trafikkontoret höjt ambitionsnivån inom detta område och arbetar under paraplyet strategisk organisationsutveckling med att säkerställa välfungerande kompetensförsörjning och kunskapsöverföring, effektiv projekthantering, samt en attraktiv och professionell kultur. Som en fortsättning på detta arbete skapades i slutet av 2019 en ny tjänst som utvecklingschef på kontoret, med ansvar för att styra och stödja arbetet med genomlysning och genomgång av kontorets arbetssätt och processer. Genom att tillsätta en utvecklingschef, som ingår i ledningsgruppen och rapporterar direkt till förvaltningschefen, skapas förutsättningar för effektivare styrning och samordning av kontorets verksamhetsutveckling. Under 2020 fortsätter utvecklingsarbetet, med ett utökat fokus på att kartlägga och utveckla förvaltningens processer, särskilt de som går över enhets- och avdelningsgränser.

Kontoret ser även ett behov av att fortsätta utveckla hanteringen av frågor och synpunkter från stockholmarna och ska genom systematiskt kvalitetsarbete och verksamhetsutveckling realisera potentialen i det kunskapsunderlag som stockholmarnas synpunkter utgör. För att i högre grad kunna ta hand om stockholmarnas idéer och förslag har en funktion utvecklats där idéer ska läggas in och utgöra en del av underlaget för kontorets prioriteringar. Kopplat till detta ska appen Tyck till utvecklas utifrån en målgruppsundersökning som genomfördes under 2019 för en ännu bättre dialog med allmänheten. Detta beskrivs även under mål 1.2.

Omvärldens krav och förväntningar på trafikkontorets digitala mognad ökar, t.ex. vad gäller hantering av data. Det handlar dels om att invånare och näringsliv har ökade förväntningar på datans tillgänglighet, dels om att datans kvalitet behöver vara hög eftersom den kan ligga till grund för olika smarta lösningar i gaturummet, t.ex. geofencing. Under året ska kontoret intensifiera arbetet med att säkerställa kvaliteten på den geografiska datan, men även tillsammans med andra aktörer som Trafikverket titta på hur enskilda fordon i framtiden ska kunna läsa digitala regelverk. Utifrån resultatet kan sedan slutsatser bl.a. dras kring vilka resurser och insatser som kommer att krävas för att säkerställa nödvändig datakvalitet i framtiden men även vilka system och tekniker som kommer att behöva komma plats innan exempelvis geofencing kan implementeras i stor skala.

En annan utmaning gäller digital arkivering av teknisk dokumentation, där det i vissa bygg- och anläggningsprojekt upprättas omfattande dokumentation med hjälp av IT-system som kontoret för närvarande inte kan ta emot eller arkivera digitalt, t.ex. CAD-filer, BIM/3D-modeller och geotekniska format. För att undvika ett stort och kostsamt informationssvinn krävs omfattande teknisk utveckling i enlighet med branschutvecklingen och under 2020 fortsätter pilotprojektet avseende mottagning av objektmodellerna som upprättas i Slussenprojektet. Under 2020 planeras även ett breddinförande av dokumenthanteringssystemet Public 360, och ett fortsatt utvecklingsarbete för att skapa ett nytt digitalt anläggningsregister för stadens gator.

Inom ramen för stadens smarta arbete har tre verksamhetsprojekt prioriterats, varav två involverar trafikkontoret och påbörjades under 2019. Det ena handlar om smart och uppkopplad belysning där ett pilotprojekt genomförs i Spånga-Tensta och det andra handlar om smart trafikstyrning där ett pilotprojekt genomförs på Norrmalm och Kungsholmen. Under året fortsätter dessa projekt. Därutöver ska kontoret inom projektet Smart City arbeta tillsammans med AB Stokab för att utreda införande av smarta trafiksignaler och andra installationer, samt planera för att tillgängliggöra både trafiksignaler och andra installationer för fiberdragning.

I syfte att bli en mer professionell beställare och att effektivisera projektverksamheten arbetar kontoret sedan flera år med att implementera en projekthanteringsstrategi. Strategins åtgärder och effektmål, t.ex. avseende projektmognad, samarbetsförmåga och prognossäkerhet, följs löpande upp och stöd i projekthantering erbjuds i organisationen. Under 2019 har kontoret även tagit fram ”Handlingsplan avseende förbättrade underlag för genomförandebeslut för investeringsärenden.” Målen för handlingsplanen är att beslutsunderlagen till nämnden ska ha hög tillförlitlighet och kvalitet samt att projekten ska utföras inom beslutad budgetram. Under 2020 kommer kontoret att arbeta enligt handlingsplanen för att kvalitetssäkra beslutsunderlagen framförallt gällande kalkylering och riskbedömningar för att säkerställa att prioriteringar görs och beslut fattas utifrån en korrekt uppfattning av projekts utgifter och förutsättningar. Kontoret kommer också att arbeta med områden som exempelvis

kostnadsstyrning och produktionsplanering, för att säkerställa såväl bra beslutsunderlag som en professionell projektverksamhet som kan leverera resultat av hög kvalitet.

Utvecklad upphandling och avtalsuppföljning

Trafikkontorets upphandlingsarbete genomgår för närvarande en översyn, med fokus på systematisk tillämpning av process, genomförande och uppföljning. Stadens program för upphandling och inköp, tillhörande tillämpningsanvisningar och trafiknämndens upphandlingspolicy utgör bas för arbetet och kontorets rutiner utvecklas löpande. Kontoret ska fortsätta att utveckla miljökraven vid upphandlingar i linje med nationella miljö- och klimatmål som en del av arbetet för minskad klimatbelastning av entreprenader till år 2030. I detta arbete kan Bygghandelsnämnden vara ett stöd, och kontorets arbete med detta beskrivs närmare under mål 2.5. Vidare ska kontoret stärka det systematiska arbetet med upphandlingsstrategier, genom att säkerställa att en sådan tas fram tidigt i större projekt för att därmed kunna göra medvetna val av mest gynnsamma upphandlings- och affärsmodell för respektive projekt.

Olika upphandlingsförfaranden för att klara kontorets anskaffningsbehov kommer att provas, t.ex. planeras under året försök inom några avtalsområden med så kallade dynamiska inköpssystem, som är en variant på ramavtal och som kan vara ett sätt att ta tillvara den potential som finns för anbud från små företag. Vidare kommer kontoret att implementera stadens nya upphandlings- och avtalsstöd samt delta i stadens projekt för kategoristyrning.

Kontorets arbete med barmarksrenhållning och vinterväghållning sker med upphandlade driftentreprenörer och under 2019 inleddes ett utvecklingsarbete av styrningen av dessa entreprenader. Arbetet behöver fortsätta, t.ex. genom fler systematiska och dokumenterade stickprov. Dessa stickprov behöver kunna utföras dygnet runt och under veckans alla dagar och under året fortsätter arbetssätt att utvecklas som säkerställer att detta sker i större omfattning och med ökad systematik. Ett alternativ skulle kunna vara att handla upp denna typ av stickprovskontroll. I de fall stickproven visar att avtal inte följs ska viten delas ut. Valfungerande rutiner och arbetssätt för avtalsbevakning minskar dessutom risken för osunda affärsrelationer.

Kontoret kommer dock aldrig att kunna kontrollera alla entreprenörer hela tiden, utan behöver också stödja branschen i att arbeta med egenkontroll för att säkerställa att oegentligheter inte förekommer och att avtal följs. När avtalsuppföljningen utvecklas är det viktigt att de lärdomar som görs får spridning i organisationen och det interna informationsutbytet kring avtalsuppföljning ska stärkas, t.ex. genom interna nätverk. Arbetet med utvecklad avtalsuppföljning beskrivs även under mål 1.2.

En innovativ och lärande organisation

Trafikkontoret ska vara en innovativ och lärande organisation som kontinuerligt provar och utvärderar nya åtgärder. Erfarenhetsåterföringen ska ske systematiskt för att säkerställa kontorets roll som en i branschen ledande kunskapsaktör. En annan viktig aspekt är att uppmuntra förändrade arbetssätt för att öka vanan att leta efter nya lösningar och att tillåta sig att göra försök och pröva olika lösningar. Flera av de utmaningar som ligger i att förverkliga det växande Stockholm kräver en god omvärldsbevakning och även här behöver systematiken utvecklas. En nära samverkan med lärosäten är prioriterad och kontoret medverkar i forskning och utveckling, t.ex. genom att tillhandahålla data och att delta i olika referensgrupper. Ett exempel på ett uppdrag som syftar till lärande är att kontoret under 2020 ska använda

Hornsgatan som en testbädd för trafikövervakning och regelefterlevnad.

Det pågår en ständig utveckling inom EU i frågor som rör kontorets verksamhet och det är därför viktigt att kontoret bedriver ett aktivt påverkansarbete gentemot unionen. Med ledning av stadens övergripande EU-policy, samt trafiknämndens riktlinjer för nämndens EU-policyarbete, kommer kontoret att fortsätta bevaka och bedriva ett aktivt påverkansarbete, samt delta i EU-projekt för att testa och utveckla alternativa transporter och nya mobilitetslösningar. Deltagandet är också ett sätt att bidra till kunskapsuppbyggnaden inom kontorets verksamhetsområden.

Kontoret deltar i arbetet med Digital Demo Stockholm som syftar till att genom innovationer och digital teknik möta samhällsutmaningar som staden står inför. Under 2020 har kontoret i uppdrag att inom ramen för projektet utreda om schakt- och återfyllnadsmassor inom staden kan saneras och samplaneras i syfte att minska transporter och förbättra miljön.

För att kontoret och nämnden ska kunna fatta välgrundade beslut och göra korrekta prioriteringar behöver beslutsunderlagen tydligt belysa de effekter som besluten får för olika grupper i samhället. Samtliga relevanta tjänsteutlåtanden ska därför innehålla en jämställdhetsanalys, bl.a. för att synliggöra effekten av nämndens resursfördelning utifrån kön. Barnkonsekvensanalyser ska göras i relevanta projekt. Vidare ska stockholmarnas idéer och önskemål i högre utsträckning påverka de prioriteringar som görs, och detta arbete beskrivs närmare under mål 1.2.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Bevaka och aktivt försöka påverka EU-policy inom nämndens verksamhetsområde genom deltagande i EU-projekt och med stöd av stadens övergripande EU-policy och nämndens riktlinjer för EU-policyarbete.	2020-01-01	2020-12-31
Delta i stadens arbete med kategoristyrning inom ramen för projekt VINST.	2020-01-01	2020-12-31
Fortsätta att utveckla den interna kontrollen genom att verkställa handlingsplanen avseende förbättrade underlag för genomförandebeslut.	2020-01-01	2020-12-31
Genomföra ett pilotprojekt om smart och uppkopplad belysning.	2020-01-01	2020-09-30
Genomföra fas ett i projektet om mottagande av teknisk dokumentation, bl.a. införskaffande och driftsättning av ett projekt- och förvaltningsarkiv, upprättande av CAD/BIM-manual och inrättande av en mottagningsfunktion.	2020-01-01	2020-12-31
Genomföra innovationsprojekt inom EIT Urban Mobility.	2020-01-01	2020-12-31
Genomföra projektet Gatudata för att skapa ett modernt anläggningsregister för stadens gator.	2020-01-01	2020-12-31
Implementera dokumenthanteringssystemet Public 360.	2019-01-01	2020-12-31
Införa en funktion för att i högre utsträckning kunna ta tillvara på stockholmarnas synpunkter och idéer.	2020-01-01	2020-12-31
Inom ramen för kontorets projekthanteringsstrategi vidareutveckla projektstyrningsmetodiken Projekthandboken och genomföra utbildningsinsatser.	2020-01-01	2020-12-31
Ta fram en process för kontinuerlig reinvesteringsplanering.	2020-01-01	2020-12-31
Tillsammans med kommunstyrelsen och AB Stokab planera för och tillgängliggöra trafikljus och andra installationer för fiberdragning.	2020-01-01	2020-12-31
Tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden implementera geofencing för hastighetsefterlevnad av stadens tjänstebilar där det är tekniskt möjligt senast 2021.	2020-01-01	2020-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utifrån projektet Smart City och i samarbete med AB Stokab utreda införande av smarta trafiksignaler och andra installationer, med syfte att uppnå bättre trafikstyrning, minskad resursförbrukning och en effektivare verksamhet.	2020-01-01	2020-12-31
Utveckla enhetliga arbetssätt vad gäller systematisk uppföljning av entreprenadavtal för vinterväghållning och barmarksrenhållning.	2020-01-01	2020-12-31
Vara drivande i ett arbete för etablering av geofencing inom Stockholms innerstad.	2020-01-01	2020-12-31

Uppföljning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Driftbudget

Budgetförutsättningar

Driftbudgeten för 2020 uppgår enligt kommunfullmäktiges budget till 619,9 mnkr netto, med kostnader om 2 304,9 mnkr och intäkter om 1 685,0 mnkr. Jämfört med kommunfullmäktiges budget år 2019 ökar nämndens kostnader, inklusive räntor och avskrivningar, med 89,5 mnkr och intäkterna ökar med 11,3 mnkr, en nettoökning med 78,2 mnkr.

Budgetförändringar jämfört med kommunfullmäktiges budget år 2020 kommenteras nedan.

Effektivisering

Kontoret har arbetat in en besparing om 32,9 mnkr genom generell återhållsamhet och avser att under året kontinuerligt genomföra noggranna prioriteringar av verksamheten. Effekterna av besparingen har till viss del begränsats på grund av den kompensation för ökade driftskostnader som nämnden fått och som specificeras nedan

Tillkommande kostnader och intäkter

- Drift och underhåll nya områden, 21,6 mnkr
- Parkeringsövervakning index 9,6 mnkr
- Vinterväghållning 7,0 mnkr
- Kontroll av vinterväghållning 2,0 mnkr
- Trädvård 3,4 mnkr
- Volymförändring barmarksrenhållning 3,0 mnkr
- Klottersanering 2,0 mnkr
- Levande Stockholm 4,0 mnkr
- Utökat säkerhetsarbete 1,5 mnkr
- Avtal om spol- och dagvatten 1,5 mnkr
- Mål om laddinfrastruktur 1,0 mnkr
- Torghandeln som överförts från fastighetsnämnden ökar kostnaden med 2,5 mnkr och intäkterna med 11,5 mnkr

Extra satsningar

I kommunfullmäktiges budget för år 2020 har extrasatsningar om 14,5 mnkr från budget 2019 avslutats och nedanstående satsningar planeras för 2020:

- Testbädd Hornsgatan 0,5 mnkr
- Trygghet och ökad framkomlighet, gång och cykel 1,0 mnkr
- Kommunikationskampanj mot nedskräpning 0,5 mnkr
- Geofencing 1,0 mnkr
- Framkomlighet buss 2,0 mnkr

Övrig förändring

Kostnader för avskrivningar ökar med 51,0 mnkr och för internränta med 21,8 mnkr.

Förslag till driftbudget 2020

I tabellen nedan redovisas kommunfullmäktiges budget 2020, begärda omslutningsförändringar och budgetjustering, samt förslag till VP 2020. Förslaget redovisar fördelningen per verksamhetsområde.

Verksamhetsområde <i>Minskade kostnader/ökade intäkter (-)</i>	KF-Budget 2020	Omsl. förändr	Budget- justering.	Förslag VP 2020	KF-Budget 2020	Omsl. förändr	Förslag VP 2020	Förslag VP 2020
	Kostnader				Intäkter			Netto
Fysisk och teknisk planering	67,6			67,6	0,0		0,0	67,6
Gator och vägar	700,0	18,9		718,9	-114,8	-18,9	-133,7	585,2
Varav:				0,0				
Gator och trafikanordningar	208,4	13,3		221,7	-60,3	-13,3	-73,6	148,1
Gång- och cykelbanor	42,0			42,0	0,0		0,0	42,0
Broar och viadukter	56,9			56,9	-0,1		-0,1	56,8
Trafiksignaler	33,0	1,6		34,6	-3,5	-1,6	-5,1	29,5
Belysning	133,0			133,0	-5,3		-5,3	127,7
Tunnlar (väg-, GC-, lednings-)	52,9			52,9	-20,0		-20,0	32,9
Offentliga rum	58,1			58,1	0,0		0,0	58,1
Avtal	73,5			73,5	0,0		0,0	73,5
Klotter	19,3			19,3	0,0		0,0	19,3
Trafikstyrning	22,9	4,0		26,9	-25,6	-4,0	-29,6	-2,7
Vinterväghållning	188,7			188,7	-4,5		-4,5	184,2
Barmarksrenhållning	203,3			203,3	0		0	203,3
Parkering	306,7			306,7	-1 354,2		-1 354,2	-1 047,5
Parker, träd och grönområden	35,0			35,0	0,0		0,0	35,0
Markupplåtelse	21,0			21,0	-210,5		-210,5	-189,5
Nämnd och gemensam administration	61,7	13,1		74,8	-1,0	-13,1	-14,1	60,7
Arbeten åt andra	0,0	91,3		91,3	0,0	-91,3	-91,3	0,0
Summa drift- och underhåll	1 584,0	123,3	0,0	1 707,3	-1 685,0	-123,3	-1 808,3	-101,0
Avskrivningar	610,0		-40,0	570,0				570,0
Räntor	110,9		-56,9	54,0				54,0
Summa drift inklusive kapitalkostnader	2 304,9	123,3	-96,9	2 331,3	619,9	-123,3	-1 808,3	523,0

I bilaga 1 redovisas budgetavräkningen, och specificering av driftskostnaderna finns i bilaga 2.

Fysisk och teknisk planering

För verksamhetsområdet föreslås kostnader om 67,6 mnkr avsättas. Inom

verksamhetsområdet ingår bland annat strategisk trafikplanering, deltagande i bostadsbyggnadsprojekt, hantering av medborgarärenden, upphandling och säkerhetsfrågor.

Gator och vägar

För verksamhetsområdet föreslås kostnader om 718,9 mnkr och intäkter om 133,6 mnkr. Medlen används bl.a. till underhåll och utveckling av stadens gator, gång- och cykelbanor, broar, tunnlar, belysning och trafiksignaler. Intäkterna består bl.a. av försäkringsersättningar för skadade belysningsanordningar och trafiksignaler, samt avgifter som ledningsdragande bolag betalar. Se nedan för utförligare beskrivning av vilka delar som ingår.

Gator och trafikanordningar

Inom detta verksamhetsområde ingår bland annat gatuunderhåll, trafikmarkeringar, stadens del av Trafik Stockholm, verksgrävningar samt intäkter för ledningar i stadens mark.

Gång och cykelbanor

Inom verksamhetsområdet ingår prioriterade driftåtgärder för cykel, t.ex. sopsaltning, extra åtgärder för att förhindra lövhalka, vägmarkeringar samt trafiksäkerhetsåtgärder.

Broar och viadukter

Inom verksamhetsområdet ingår bl.a. inspektioner, bärighets- och dispensfrågor och löpande drift av broar, gångtunnlar, viadukter och kajer.

Trafiksignaler

Inom verksamhetsområdet ingår felavhjälpande underhåll, teknisk utveckling och skadekostnader.

Belysning

Inom verksamhetsområdet ingår felavhjälpande underhåll, teknisk utveckling, energikostnader och skadekostnader.

Tunnlar

Inom verksamhetsområdet ingår inspektioner, rengöring och löpande felavhjälpning i stadens väg- och ledningstunnlar.

Offentliga rum

Inom verksamhetsområdet ingår bl.a. mindre åtgärder på små platser och torg, Levande Stockholm, drift och felavhjälpande underhåll av hissar- och rulltrappor, fontäner samt toaletter.

Avtal

Verksamhetsområdet omfattar till största del avtalsenliga driftskostnader för Södra och Norra Länken samt kostnader enligt vatten- och avloppstaxan.

Klotter

Verksamhetsområdet omfattar klottersanering inom stadens ansvarsområde, bl.a. i enlighet med stadens 24-timmarsgaranti för klottersanering.

Trafikstyrning

Verksamhetsområdet omfattar granskning och godkännande av trafikanordningsplaner som reglerar hur trafiken ska ledas om vid trafikarbeten samt kostnader i samband med vissa evenemang som staden anordnar. Intäkterna har ökat både för trafikanordningsplaner och för viten som har utfärdats när villkoren i en beviljad plan inte följs.

Vinterväghållning

För verksamhetsområdet föreslås kostnader om 188,7 mnkr och intäkter om 4,5 mnkr, d.v.s. ett netto om 184,2 mnkr. Nettot, som innefattar kostnader och intäkter för markvärme, är budgeterat utifrån kunskapen från tidigare års vintrar. Mot bakgrund av de senaste tio åren bedömer kontoret att en normal vinter i Stockholm avser ett snöfall på i genomsnitt 14 cm per månad vilket innebär tio plogtillfällen per år. Vidare antas att huvuddelen mängd snö blir liggande i form av snövallar vilket betyder att endast en begränsad mängd snöupplag anses vara siktskymmande och trafikfarligt och därför i behov av bortforsling. Bortforslingen prioriteras till innerstaden där det finns ont om plats för snö att ligga kvar i vallar. Vid behov forslas snön bort även i ytterstaden, men det behövs inte i samma utsträckning då det finns mer ytor för vallar.

Mnkr	Bokfört värde											Prognos	Budget
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Vinterväghållning													
Netto	130	146	265	238	224	192	136	144	145	143	150,7	164	184,2
Varav borttransport av snö	0,1	2,3	78,4	68,7	43,4	41,2	0,1	7,2	9,8	11	6,6	11,1	10

Kostnaderna för vinterväghållningen kan variera kraftigt vilket kan ses i tabellen ovan. Även tidpunkten på året för snöfallen spelar roll. Om början av året är mild och snöfattig finns en viss flexibilitet och medel kan omfördelas till utökad barmarksrenhållning eller gatuunderhåll. Motsvarande omfördelning är dock inte möjlig om vintervädret i slutet av året är mildt. Kontoret kommer att fortsätta arbeta med utveckling av metoder och maskiner för att höja kvaliteten på snöröjning för trottoarer och gångbanor. Trafiknämnden har fått kompensation för att utöka antalet sopsaltade trottoarer och gångbanor i enlighet med jämställd snöröjning.

Barmarksrenhållning

För verksamhetsområdet föreslås kostnader om 203,3 mnkr avsättas. Medlen används främst till att städa stadens gator, tömma papperskorgar, bekämpa skadedjur och sysselsätta feriearbetande ungdomar under sommaren. Trafiknämnden har fått kompensation för ökade kostnader om 1,0 mnkr för att öka tryggheten och framkomligheten på gång och cykelbanor b.la. genom slyröjning.

Parkering

Kostnader för parkering

För verksamhetsområdet föreslås kostnader om 306,7 mnkr, främst för parkeringsövervakning, flyttning av fordon, drift och underhåll av olika betallösningar, hantering av lokala trafikföreskrifter samt IT-stöd. Majoriteten av kostnaderna är reglerade enligt avtal. Parkeringsentreprenaderna är upphandlade under år 2018 och 2019 och inget nytt område är föremål för upphandling 2020.

Intäkter för parkering

Parkeringsverksamheten är kontorets klart största intäktskälla och uppgår till 1 354,2 mnkr. Människors beteenden påverkar intäkterna, t.ex. val av färdmedel, betalningsvilja och

risktagande. Andra faktorer är väderlek och parkeringsentreprenadernas leverans enligt avtal. Intäkterna för verksamheten består av tre delar:

1. parkeringsintäkter som inkluderar besöksparkering, boendeparkering och nyttoparkering
2. felparkeringsintäkter, dvs. intäkter för samtliga parkeringsanmärkningar
3. övriga parkeringsrelaterade intäkter, t.ex. för flyttning av fordon

Majoriteten (98-99%) av intäkterna återfinns bland de två förstnämnda kategorierna.

Markupplåtelser

Upplåtelseintäkterna består till stor del av intäkter för olika byggetableringar. Byggbranschen är konjunkturberoende och både eventuell avmattning och uppgång ger utslag på intäkterna

Trafikkontoret ansvarar från och med 1 januari 2020 för upplåtelse av torgplatser och tillsyn av torghandeln vid salutorgen. Detta ansvar låg tidigare hos fastighetskontoret. För verksamhetsområdet föreslås kostnader om 2,5 mnkr och intäkter om 11,5 mnkr.

Parker, träd och grönområden

För verksamhetsområdet föreslås kostnader om 35,0 mnkr. Medlen används främst till att sköta stadens gatuträd, blomsterprogram och de sex kommuncentrala parkerna. Trafikkontoret har fått kompensation för trädvård på 3,4 mnkr för att ge trygghet och trafiksäkerhet, samt ökad framkomlighet på gångbanor och cykelbanor.

Nämnd, stab och gemensam administration

För verksamhetsområdet föreslås kostnader om 74,8 mnkr och intäkter om 14,1 mnkr, d.v.s. ett netto om 60,7 mnkr, varav 13,1 mnkr är försäljning till andra förvaltningar för nämndadministration, IT-tjänster och registratur. Trafiknämnden har fått kompensation om 1,5 mnkr för att inrätta en funktion för systematisk koordinering mellan fysisk säkerhet, informationssäkerhet och riskhantering.

Arbeten åt andra

Kontoret utför, inom sitt expertområde och på beställning, arbeten åt framför allt exploateringskontoret och stadsdelsförvaltningarna för 123,3 mnkr. Detta redovisas som en omslutningsförändring, d.v.s. lika höga kostnader som intäkter.

Räntor och avskrivningar

För avslutade investeringsprojekt redovisar kontoret avskrivningskostnader om 570,0 mnkr och räntekostnader om 54,0 mnkr. Den interna räntenivån har ändrats i och med kommunfullmäktiges beslut om budget för 2020 från 1,0 procent till 0,5 procent, en sänkning med 0,5 procentenheter, vilket medför minskade räntekostnader om 56,9 mnkr. Kontoret tar upp förändringarna för avskrivningar och räntor som en sammanlagd budgetjustering om 96,9 mnkr.

Investeringar

Prioriteringsunderlag och måluppfyllelse

Stadens investeringsstrategi anger inriktningen för de val som staden behöver göra inom ramen för investeringsverksamheten. Den beskriver verksamhetsmålen utifrån ett investeringsperspektiv och utgör ett steg mellan långsiktiga ambitioner och

investeringsplaner.

Nämndens investeringar uppfyller främst följande verksamhetsområdesmål:

1.2 Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

2.3 Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Kontoret arbetar systematiskt med prioritering för att i samband med budgetförslag till nämnden redovisa projekt såväl inom som utom ram. I samband med prioriteringen tar kontoret hänsyn till projektets måluppfyllelse, beslutsläge, beroenden till andra projekt och genomförbarhet.

Nämnden har tidigare beskrivit kopplingarna mellan de jämställdhetspolitiska målen och trafiknämndens verksamhet. Fem områden som utgör fokus för nämndens jämställdhetsarbete identifierades: fallolyckor, belysning, prioritering av drift och underhåll, trafiksäkerhetsåtgärder samt kunskapshöjande åtgärder. Av dessa områden är det främst fortsatt satsning på trygghetsskapande belysningsåtgärder samt trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder som har närmast anknytning till nämndens investeringsverksamhet.

Mycket av det arbete som görs inom nämnden ligger i linje med de jämställdhetspolitiska målen. Enligt kontorets förslag till investeringsplan för kommande år ingår en fortsatt satsning på belysningsåtgärder. Utöver beslutade reinvesteringsprogram genomförs även belysningsåtgärder inom ett flertal planerade cykel- och gatuprojekt. I förslaget ingår även en hög ambitionsnivå för trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder, exempelvis genom genomförande av nya hastighetsplaner.

Förslag till investeringsplan 2020

Inom investeringsbudgeten ska nya anläggningar samt reinvesteringar för att bevara befintlig infrastruktur inrymmas. Investeringsbudgeten för 2020 uppgår enligt kommunfullmäktiges budget till 1 020 mnkr netto, varav den långsiktiga ramen uppgår till 935 mnkr netto. Under perioden 2019-2022 ska en satsning på framkomlighetsåtgärder och cykelinfrastruktur om 1 500,0 mnkr inrymmas inom den långsiktiga investeringsplanen.

Nämndens utökade investeringsplan uppgår därutöver till 85 mnkr netto under 2020, 65 mnkr under 2021 och 20 mnkr under 2022 avseende fortsatt satsning på Grönare Stockholm.

I tabellen nedan framgår nämndens budget 2020-2024 och förslag till verksamhetsplan fördelat på långsiktig respektive utökad investeringsplan.

Investeringsplan	Budget 2020	Förslag VP 2020	2021	2022	2023	2024
Långsiktig plan						
Utgifter	1 000,5	1 000,5	1 055,0	1 090,0	730,0	730,0
Inkomster	-65,5	-65,5	-70,0	-40,0		
Netto	935,0	935,0	985,0	1 050,0	730,0	730,0
Utökad plan						
Utgifter	89,5	150,0	65,0	20,0		
Inkomster	-4,5	-4,5	0,0	0,0		
Netto	85,0	145,5	65,0	20,0	0,0	0,0
Investeringsplan, totalt						
Utgifter	1 090,0	1 150,5	1 120,0	1 110,0	730,0	730,0
Inkomster	-70,0	-70,0	-70,0	-40,0	0,0	0,0
Netto	1 020,0	1 080,5	1 050,0	1 070,0	730,0	730,0

I nämndens förslag till verksamhetsplan i tabellen ingår förslag till budgetjustering 2020 om 46,5 mnkr avseende klimatinvesteringar, och 14,0 mnkr avseende trygghetsskapande åtgärder, sammanlagt 60,5 mnkr utöver nämndens budget. Se även särskilt avsnitt för Budgetjusteringar.

Förslag till investeringsplan 2020

Nämndens förslag till investeringsplan under 2020 uppgår till 1 085,5 mnkr netto, inklusive begärd budgetjustering om 60,5 mnkr avseende klimatinvesteringar och medel för trygghetsskapande åtgärder. De samlade utgifterna uppgår till 1 150,5 mnkr och inkomsterna till 70,0 mnkr.

I tabellen nedan redovisas kommunfullmäktiges budget 2020 och förslag till investeringsplan uppdelat på utgifter och inkomster fördelat per verksamhetsområde. För verksamhetsområdet Gator och vägar görs redovisningen per verksamhet.

Nämndens investeringar kan till största delen hänföras till verksamhetsområdet Gator och vägar, där verksamheterna Gator och trafikanordningar och Gång- och cykelbanor utgör huvuddelen:

Verksamhetsområde	KF Budget 2020	Budget- justering	Förslag VP 2020	KF Budget 2020	Budget- justering	Förslag VP 2020	Summa VP 2020
	Utgifter			Inkomster			Netto
Gator och vägar	1 021,5	60,5	1 082,0	-71,8	0,0	-71,8	1 010,2
varav:							
Gator och trafikanordningar	353,5	9,5	363,0	-15,3		-15,3	347,7
Gång- och cykelbanor	365,0		365,0	-50,4		-50,4	314,7
Broar och viadukter	79,6		79,6	-6,2		-6,2	73,5
Trafiksignaler	64,9		64,9			0,0	64,9
Belysning	83,0	37,0	120,0			0,0	120,0
Tunnlar (väg-, GC-, lednings-)	18,5		18,5			0,0	18,5
Offentliga rum	57,0	14,0	71,0			0,0	71,0
Trafikstyrning			0,0			0,0	0,0
Barmarksrenhållning			0,0			0,0	0,0
Parkering	3,0		3,0			0,0	3,0
Parker och grönområden	111,7		111,7	-4,5		-4,5	107,2
Träd	25,0		25,0			0,0	25,0
Nedrundning	-71,2		-71,2	6,3		6,3	-64,9
Summa investeringar	1 090,0	60,5	1 150,5	-70,0	0,0	-70,0	1 080,5

I förslaget ingår även erfarenhetsmässig nedrundning om 64,9 mnkr netto. Kontoret återkommer i samband med tertialrapport 1 med en reviderad prognos när effekterna av bokslut 2019 och begärd budgetjustering är kända.

I bilaga 3 finns en detaljerad redovisning av investeringsplanen. I bilaga 5 redovisas aktuellt besluts läge i större investeringsprojekt.

Nedan följer kommentarer till större projekt inom respektive verksamhetsområde.

Gator och vägar

Inom verksamhetsområdet föreslås totalt 1 010,2 mnkr netto avsättas, inklusive begärd budgetjustering om 60,5 mnkr. I verksamhetsområdet ingår huvuddelen av de beslutade reinvesteringsprogrammen, åtgärder inom cykelplanen, större infrastrukturprojekt, trafiksäkerhetsåtgärder, kollektivtrafikåtgärder, klimat- och trygghetsinvesteringar m.m. Nedan kommenteras större projekt.

Framkomlighetssatsning

Enligt budget 2020 ska arbetet med ökad framkomlighet för gång, cykel och kapacitetsstarka transportmedel fortsätta. Arbetet kommer att utgå från stadens styrande dokument, såsom *Framkomlighetsstrategin* och *Cykelplanen*. Inom nämndens budget ska framkomlighetsåtgärder om sammanlagt 1 500 mnkr genomföras under åren 2019-2022, varav 1 000 mnkr för cykelåtgärder och 500 mnkr för övriga framkomlighetsåtgärder för kollektivtrafik och gång. Ett samlat utredningsbeslut för de båda satsningarna antogs av trafiknämnden hösten 2019 i syfte att redovisa vilken typ av projekt som planeras, och även hur satsningarna beslutsfälligt kommer att hanteras fortsättningsvis.

Cykelåtgärder

Inom nämndens budget ska framkomlighetsåtgärder för cykel om totalt 1 000 mnkr inrymmas under åren 2019-2022, vilket innebär att nivån för cykelinvesteringar kommer att vara fortsatt hög. Totalt har drygt en halv miljard allokaterats till utpekade projekt. Av de kvarstående 500 mnkr avser drygt hälften projekt som idag har ett inriktningsbeslut och där genomförande planeras under 2020-2022. Inom resterande del om cirka 250 mnkr ingår projekt och projektförslag i olika utredningsskeden, men som ännu inte har inriktningsbeslut.

Under 2020 planeras cykelinvesteringar för totalt 277,9,0 mnkr, vilket överstiger den av kommunfullmäktige angivna nivån för 2020 om 230 mnkr. Genomförande av ett antal större projekt som påbörjats under 2018-2019 fortsätter även under 2020, och planering av ett flertal projekt pågår inför kommande år. Planerade projekt avser även fortsättningsvis huvudsakligen åtgärder inom cykelpendlingsnätet, trafiksäkerhets- och framkomlighetsåtgärder i korsningspunkter, cykelparkeringar och förbättrad cykelvägvisning. För att uppnå målen inom cykelplanen planerar kontoret att fr.o.m. 2020 avsätta 20 mnkr årligen för standardhöjande åtgärder i form av framför allt beläggningsarbeten på befintliga cykelbanor. Dessa cykelreinvesteringsåtgärder redovisas framöver inom cykelmiljarden.

Bland de större projekt som genomförs under 2020 kan nämnas upprustning av Vasagatan, ny cykelbana utmed norra sidan av Örbyleden, ny gång och cykelbana på Bromstensvägens norra sida, ny cykelbana längs västra sidan av Spånga stationsväg, trafiksäkerhetsåtgärder i korsningen Badstrandsvägen-Essingeringen, m.m. Under 2020 planeras även färdigställande av projekten Hässelbystråket, Åkeshov-Brommaplan och Torsgatan. Då flera olika typer av åtgärder ingår i upprustningen av Vasagatan redovisas dock bara en del av projektets utgifter inom cykelmiljarden.

I tabellen nedan framgår planerad omfattning för cykelinvesteringar under perioden 2019-2022.

Cykelinvesteringar 2019-2022	Prognos				
	2019	2020	2021	2022	Summa
- planerade nivåer (mnkr)					
Övr åtg framkomlighet trygghet säkerhet	22,1	28,9	12,2	10,0	73,2
Parkering, vägvisning, pumpar	14,3	14,3	6,2	6,2	41,0
Reinvesteringar cykel	7,9	20,0	20,0	20,0	67,9
Utbyggnad av pendlingsstråk	222,1	250,6	222,1	202,5	897,3
Avgår ej cykel - Vasagatan	-17,8	-35,9	-25,7		-79,4
Summa cykelinvesteringar	248,6	277,9	234,8	238,7	1 000,0

I bilaga 6 redovisas planerade cykelfrämjande åtgärder under 2020.

Framkomlighetsåtgärder

Under perioden 2019-2022 ska framkomlighetsåtgärder för totalt 500 mnkr inrymmas inom nämndens budget. Kontoret avser att huvudsakligen arbeta inom tre områden:

- Gångtrafik
- Kollektivtrafik
- Samverkan med andra parter inom gångtrafik och kollektivtrafik

I kontorets förslag till åtgärder inom området gångtrafik ingår bl.a. åtgärder utifrån Stockholms gångplan, diverse trafikförbättrande åtgärder samt tillgänglighetsåtgärder som riktar sig mot personer med funktionsnedsättning. Inom området kollektivtrafik prioriteras åtgärder och mindre punktinsatser för förbättrad kapacitet, medelhastighet och regularitet inom stombusslinjerna. Kontoret planerar även för två större tunnelprojekt som ska genomföras i samverkan med andra parter, en gångtunnel under Odengatan i anslutning till Citybanans uppgång och en gång- och cykeltunnel mellan Annedal och Solvalla i anslutning till Tvärbana Norr.

I tabellen nedan framgår planerad omfattning för framkomlighetsåtgärder under perioden 2019-2022.

Framkomlighetsåtgärder 2019-2022 - planerade nivåer (mnkr)	Prognos				
	2019	2020	2021	2022	Summa
Kollektivtrafik					
Mindre punktinsatser kollektivtrafik	5,0	-0,6	2,7	11,3	18,4
Åtgärder handlingsplan stombuss	13,1	10,9	12,0	10,0	46,0
Åtgärder ÅVS framkomlighet stornätet	5,3	2,9	2,5		10,7
Summa	23,4	13,2	17,2	21,3	75,1
Offentliga rum					
Trafikantförbättrande åtgärder	14,3	15,0	15,0	15,0	59,3
Åtgärder inom gångplanen	32,2	29,8	15,0	15,0	92,0
Tillgänglighetsåtgärder	5,0	15,0	15,0	15,0	50,0
Kommande projekt		5,0			5,0
Summa	51,5	64,8	45,0	45,0	206,3
Samverkan med andra parter					
Följdinvesteringar, Tvärbana Norr	3,6	11,6	54,1	35,9	105,2
Gångtunnel under Odeng vid Odenplan	0,6	1,6	20,3	62,8	85,3
Kommande projekt				28,1	28,1
Summa	4,2	13,2	74,4	126,8	218,6
Summa cykelinvesteringar	79,1	91,2	136,6	193,1	500,0

Reinvesteringsprogram

För att säkra funktionen i den befintliga infrastrukturen kommer arbetet med reinvesteringsåtgärder att fortsätta enligt den beslutade drift- och underhållsstrategin för kontorets väghållning. Genomförande av de reinvesteringsprogram som kommunfullmäktige tidigare har fastställt för belysning, trafiksignaler och mindre konstbyggnadsåtgärder fortsätter. Beslut om genomförande av kommande etapper kommer successivt att föreläggas nämnden.

Inriktningsbeslut för ett nytt reinvesteringsprogram för gatuytor om totalt 550,0 mnkr under perioden 2019-2023 fastställdes i kommunfullmäktige i juni 2018. Under 2019 har kontoret arbetat utifrån det arbetsprogram som fastställdes i kommunfullmäktige i maj 2019.

Genomförandebeslut och arbetsprogram för åren 2020-2023 kommer att redovisas i trafiknämnden i december 2019 och i kommunfullmäktige i början på 2020.

På grund av svårigheter att inrymma tidigare planerad investeringstakt innebär förslaget till investeringsplan i flera fall att reinvesteringsprogrammen kommer att genomföras under en längre tidsperiod än vad som angavs i de ursprungliga besluten, eller att de beslutade beloppen justeras utifrån utrymmet i den årliga investeringsbudgeten. Exempelvis har preliminärt 100 mnkr per år inrymts för åtgärder inom reinvesteringsprogrammet för gatuytor, men om utrymme finns kan denna nivå utökas till 120 mnkr årligen i enlighet med vad som redovisas i genomförandebeslutet.

Under 2020 omfattar planerade reinvesteringsprogram cirka 282 mnkr, inklusive begärd budgetjustering för energibesparande armaturbyte om 37 mnkr. Därutöver planeras även reinvesteringsåtgärder på trafikleder och tätskiktsbyte på Malmskillnadsgatan. Under 2020 fortsätter planeringen av renoveringen av flera större broar samt Klaratunneln, Kungsgatan och Klarastrandsleden. Genomförandet av de större reinvesteringsprojekten kommer att samordnas både internt och externt.

I tabellen nedan framgår planerad omfattning under åren 2020-2024 för de beslutade reinvesteringsprogrammen och planerade nivåer för kommande beslut.

Reinvesteringsprogram	Prognos				
<i>Investeringar i mnkr</i>	2020	2021	2022	2023	2024
Trafiksignaler	52,5	35,0	36,0	40,0	40,0
Belysning	39,0	39,0	40,0	40,0	40,0
Energibesparande armaturbyte	44,5	20,0	20,0	20,0	20,0
Gatuytor	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Mindre konstbyggnader	46,4	35,0	35,0	40,0	40,0
Summa	282,4	229,0	231,0	240,0	240,0

Trafiksäkerhetsåtgärder, nya hastighetsplaner

Trafiksäkerhetsåtgärder inom ramen för hastighetsplanen genomförs i enlighet med trafiksäkerhetsprogrammets målsättningar. Arbetet omfattar utredning av stadens samtliga uppsamlings- och huvudgator. Inriktningsbeslut för hela staden fattades i kommunfullmäktige under 2017, och genomförandebeslut för respektive delområde tas successivt. Projektet omfattar fysiska trafiksäkerhetsåtgärder samt omskyltning av hastighetsgränser i samband med ombyggnad av gator. Under 2020 avsätts sammanlagt 84,0 mnkr varav drygt 50 mnkr avser trafiksäkerhetsåtgärder i Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby, Liljeholmen och Skärholmen.

Torginvesteringar

Behov av investeringsinsatser kopplade till små platser och torg kommer enligt kontorets bedömning att vara fortsatt högt. Viss typ av åtgärder, framför allt byte av sliten beläggning och lagning av sättningar, har hittills genomförts inom ramen för stadens reinvesteringsprogram för gatuytor. Dessa har nu lyfts ut från reinvesteringsprogrammet för att även kunna identifiera andra typer av åtgärder med syfte att skapa attraktiva och trygga torgytor med stora vistelsekvaliteter. Under 2020 fortsätter planering av projekt vid

Brommaplan, Hässelby torg och Nockeby torg.

Klimatinvesteringar

Kontoret har inventerat behovet av klimatinvesteringar under 2020. De förslag till projekt som har identifierats beskrivs närmare i bilaga 12. Kontoret föreslår att nämnden begär budgetjustering 2020 med sammanlagt 46,5 mnkr. Se även under rubriken Budgetjusteringar.

Trygghetsskapande åtgärder

För 2020 ansöker nämnden om medel för trygghetsskapande åtgärder om sammanlagt 14,0 mnkr. Kontoret föreslår att nämnden begär budgetjustering med motsvarande belopp. De aktuella projekten beskrivs närmare i bilaga 11. Se även under rubriken Budgetjusteringar.

Parkering

Inom verksamhetsområdet föreslås 3 mnkr netto avsättas under 2020 för ny eller förändrad skyltning i samband med uppsättning av laddplatser för elbilar.

Parker och grönområden

Inom verksamhetsområdet avsätts totalt 107,2 mnkr för åtgärder i kommuncentrala parker samt den särskilda satsningen Grönare Stockholm.

Grönare Stockholm

Nämnden har tilldelats sammanlagt 300,0 mnkr under åren 2017-2022 för investeringar inom Grönare Stockholm. I budget 2020 ingår 85 mnkr år 2020, 65 mnkr år 2021 och 20 mnkr år 2022. Satsningen innebär att nämnden ska anlägga ett antal parker och gröna stråk i ytterstaden. Arbetet görs tillsammans med berörda stadsdelsnämnder och innefattar medborgardialoger.

Under 2020 fortsätter genomförandet av flera projekt, bl.a. upprustning av Hässelbygårds torg, utveckling av funktioner och vistelsekvaliteter i Husbys gräns mot Järvafältet, samt utveckling av parkerna Hagdalen i Rågsved-Hagsätra, Måsen i Farsta och Vårbergstoppen i Skärholmen. Under 2020 planeras även genomförandebeslut för de projekt som fortfarande ligger i projekteringsfasen – Grönt kulturstråk Husby C - Husby Gård, Tenstadalen, Hidingehöjden och Etapp 3 av Grönare Stockholm-satsningen.

Vårbergstoppen

Utveckling av en ny stadspark på Vårbergstoppen är det största enskilda projektet inom satsningen. Genomförandebeslut till en utgift om 60 mnkr antogs av kommunfullmäktige i juni 2019 och i december 2019 går projektet in i byggfasen. En stor del av arbetet kommer att genomföras under 2020 och parken beräknas vara helt färdigställd under senhösten 2021.

Etapp 3

Under 2020 fortsätter insatser för att utveckla eksambanden och tillhörande ekosystemtjänster. Arbetet med att ta fram bygghandlingar för en groddjurstunnel under Magelungsvägen fortsätter även under 2020. Projektet sker i samarbete med exploateringskontoret varför tid för byggstart i dagsläget inte går att bestämma då det måste samordnas med insatser i närområdet.

Träd

Inom verksamhetsområdet planeras totalt 25,0 mnkr avsättas under 2020. I området ingår trädplantering och renovering av växtbäddar som fr.o.m. 2020 har lyfts ut från reinvesteringsprogrammet för gatuytor. Verksamhetsområdet kommer framöver att redovisas som ett separat program.

Planeringsprojekt utanför ram

Projekt som, p.g.a. oklart beslutsläge och genomförbarhet eller brist på budgetutrymme, helt eller delvis inte har kunnat inrymmas inom nämndens budgetram redovisas i bilaga 7. I listan är följande fem projekt högst prioriterade: upprustning av Vanadisberget, renovering av Klaratunneln, omgestaltning av Södra Götgatan, renovering av Klarastrandleden samt ny cykelbro mellan Gamla stan och Tegelbacken. För samtliga dessa projekt har utrednings- och projekteringsutgifter inrymts inom ram.

Budgetjusteringar

Investeringsbudget

Medel för klimatinvesteringar

Kontoret föreslår att trafiknämnden godkänner begäran om budgetjustering avseende klimatinvesteringar om totalt 46,5 mnkr 2020. Föreslagna projekt redovisas i tabellen nedan, och beskrivs närmare i bilaga 12.

Klimatmedel - budgetjustering i VP	2020
Energibesparande armaturbyte	37,0
Dagvattenhantering Bagarmossen, flera platser	2,0
Dagvattenhantering Blackensvägen	1,0
Dagvattenhantering Fruängsplan	1,0
Dagvattenhantering Klövervägen	1,5
Dagvattenhantering Segervägen	1,0
Dagvattenhantering Stenkullavägen	2,0
Dagvattenhantering Storsätragränd	1,0
Summa (i mnkr)	46,5

Under 2019 erhöll nämnden utökad budget om 9,5 mnkr för klimatinvesteringen som avser renovering av växtbäddar i Norrmalm. Detta projekt kunde inte genomföras under 2019 p.g.a. att entreprenören inte kunde åta sig jobbet. Kontoret arbetar med att handla upp en ny entreprenör, och kommer i samband med verksamhetsberättelsen för 2019 att begära ombudgetering med 9,5 mnkr för att kunna genomföra projektet under 2020.

Medel för trygghetsskapande åtgärder

Kontoret föreslår att trafiknämnden godkänner begäran om budgetjustering om totalt 14,0 mnkr 2020 avseende trygghetsskapande åtgärder. Föreslagna projekt redovisas i tabellen nedan, och beskrivs närmare i respektive ansökan.

Trygghetsmedel - budgetjustering i VP	2020
Pollare vid Judiska församlingen	1,2
Trygghetsskap möbl, utredning och inköp	2,0
Brommaplan	1,0
Akalla bussterminal	0,7
Attraktiv ljussättning i ytterstad	0,5
Trygga tunnlar och broar	1,6
Björkhagens centrum	0,3
Bromstens plan	3,2
Taxingeplan	3,0
Albert Aronsons torg	0,3
Exjobb och kaosbelysning	0,2
Summa (i mnkr)	14,0

Under 2019 erhöll nämnden utökad budget om 4,5 mnkr för trygghetsskapande åtgärder avseende uppsättning av rörliga trafik hinder i Skärholmen och Kungsträdgården, samt omgestaltung av torgytan i Husby C. Entreprenaden i Husby C har pausats p.g.a. ändrad utformning av ytorna som orsakades av att en stor del av fasaden på byggnaden som vetter mot torget har behövt schaktas bort av utrymningsskäl. Den planerade utredningen av rörliga trafik hinder i Skärholmen har inte kunnat genomföras under 2019 då konsulten väldigt sent aviserade brist på resurser. Kontoret hade även svårigheter med att bemanna projektet med uppsättning av pollare i Kungsträdgården. Med anledning av att detta kommer trafiknämnden i samband med verksamhetsberättelsen för 2019 att begära ombudgetering med 4,5 mnkr för att kunna genomföra dessa tre projekt under 2020.

Driftbudget

Nämnder ska redovisa avskrivning och internräntekostnad beräknad på anläggningstillgångarnas bokförda värde. Kommunfullmäktige fastställer stadens internränta i samband med budget

Den interna räntenivån har ändrats i och med kommunfullmäktiges beslut om budget för 2020 från 1,0 procent till 0,5 procent, en sänkning med 0,5 procentenheter, vilket medför minskade räntekostnader om 56,9 mnkr. Kontoret tar upp förändringarna för avskrivningar och räntor som en sammanlagd budgetjustering om 96,9 mnkr.

Omslutningsförändringar

Driftbudgeten

Kontoret föreslår att trafiknämnden godkänner omslutningsförändring om 123,2 mnkr inom driftbudgeten.

Arbeten åt andra förvaltningar inom staden

Omslutningsförändringen avser ökade kostnader och intäkter om 123,2 mnkr för uppdrag och försäljning av verksamhet, t.ex. olika typer av uppdrag åt exploateringskontoret och stadsdelsförvaltningarna, nämndsekreteriatets tjänster till andra förvaltningar samt registratur- och IT-tjänster till exploateringskontoret, fastighetskontoret och stadsbyggnadskontoret.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Det arbete som beskrivs i denna verksamhetsplan tar sin utgångspunkt i en rad olika styrdokument. Förutom stadens budget är förslaget till ny vision, översiktsplanen, Framkomlighetsstrategin, samt befintligt och kommande miljöprogram särskilt viktiga. Till denna lista kan även Agenda 2030 läggas och agendans sjutton globala mål för hållbar utveckling. Integrerat i verksamhetsplanen, under respektive verksamhetsmål, beskrivs trafikkontorets huvudsakliga bidrag till Agenda 2030. Särskilt viktiga frågor för kontoret är det lokala utvecklingsarbete som beskrivs närmare under mål 1.2 och arbetet för en hållbar stadsmiljö som beskrivs närmare under mål 2.5. Kontorets verksamhet tar dessutom sin utgångspunkt i stadens vision och även i den är Agenda 2030 integrerad.

För att säkra stadens bidrag till de sjutton målen är samverkan mellan förvaltningar och bolag avgörande. En enskild förvaltning kan visserligen ge positiva bidrag till måluppfyllelse, men dessa bidrag kan bli betydligt större när kommunkoncernens alla delar arbetar tillsammans och samordnar och förstärker varandras insatser. Trafiknämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 9 ”Hållbar industri, innovationer och infrastruktur” och här avser kontoret ta en ledande roll i att samverka med övriga delar av Stockholms stad. Ett exempel på central samverkansprocess är den för att genomföra trygghetsskapande åtgärder i stadsmiljön för att få till stånd tryggare och mer inkluderande offentliga rum. Här ska trafikkontoret under 2020 utveckla samverkan med stadsdelsförvaltningarna, bl.a. genom att utse kontaktpersoner och ta över torghandelsverksamheten för att kunna ta ett mer samlat grepp och höja standarden och tryggheten på särskilt prioriterade platser. Ett annat exempel är stadsbyggnadsprocessen, där kontoret samverkar med de andra tekniska förvaltningarna för att säkra ett stadsbyggande som möjliggör hållbara transportlösningar i framtiden.

Samarbetet ska dock inte stanna där, utan kontoret ser även ett behov av att utveckla samarbetet med externa aktörer. Staden och kontoret behöver vara en attraktiv partner i innovationsprojekt, vilket bl.a. förutsätter att organisationen snabbt kan samla olika kompetenser från olika delar av stadens organisation för att gemensamt arbeta fram lösningar på de utmaningar som staden, landet och världen står inför, särskilt vad gäller klimat och hållbarhet. Detta förutsätter även ett arbetsklimat som främjar innovation, t.ex. genom att uppmuntra förändrade arbetssätt för att öka vanan att leta efter nya lösningar och att tillåta sig att göra försök och pröva olika lösningar. Att öka systematiken i samarbetet med lärosäten och forskningsinstitut är också ett viktigt utvecklingsområde.

Ett annat område för kontorets bidrag till Agenda 2030 är att fortsätta jämställdhetsintegreringen av förvaltningens verksamhet. Stockholms offentliga rum ska vara inkluderande för såväl kvinnor som män och motverkandet av otrygghet i stadsmiljön är en av kontorets mest prioriterade uppdrag. Samtliga relevanta tjänsteutlåtanden ska innehålla en jämställdhetsanalys. För att göra dessa analyser behöver kunskap inhämtas, strukturer granskas och diskussioner föras nära verksamheten och kontoret ser dessa analyser som motorn i den fortsatta jämställdhetsintegreringen. En särskild analys av jämställdhet i transportsystemet återfinns under mål 2.3.

Systematiskt kvalitetsarbete

Trafikkontoret arbetar aktivt med kvalitets- och verksamhetsutveckling. Mycket av detta arbete beskrivs under mål 3.1 och 3.2, t.ex. kontorets strategiska organisationsutveckling, utvecklingen av kontorets investeringsplanering, medverkan i flera digitaliseringsprojekt inom ramen för den smarta staden och utvecklade rutiner för att i ännu högre grad ta tillvara på stockholmarnas synpunkter och idéer. Arbetet med intern kontroll, som beskrivs närmare i bilaga 10 är också ett viktigt sätt att utveckla kvalitetsarbetet och syftar till att säkerställa att både kommunfullmäktiges och nämndens mål och uppdrag uppnås, samt att verksamheten bedrivs enligt gällande lagar och föreskrifter. Kontoret ser även ett fortsatt behov av att kartlägga och effektivisera sina processer. Utgångspunkten är att sätta nyttan för stockholmarna i centrum och att utveckla samverkan, såväl mellan kontorets avdelningar som med andra förvaltningar och bolag. I slutet av 2019 skapades en ny tjänst som utvecklingschef på kontoret med ansvar för att styra och stödja arbetet med genomlysning och genomgång av kontorets arbetssätt och processer. Genom att tillsätta en utvecklingschef, som ingår i ledningsgruppen och rapporterar direkt till förvaltningschefen, skapas förutsättningar för effektivare styrning och samordning av kontorets verksamhetsutveckling.

Vidare kommer kontoret att fortsätta delta i ansökningsverkstäder med forskare från Kungliga Tekniska högskolan (KTH) och OpenLab för att hitta gemensamma intressen och samverkansmöjligheter baserade på Horizon2020-utlysningar. Kontoret sitter även med i stadens finansieringsråd för externa medel, som bereder aktuella utlysningar och diskuterar vad som sker i staden inom innovationsområdet, samt deltar i en rad andra forsknings- och utvecklingsprojekt. Exempelvis deltar kontoret i samarbetet som etablerats mellan Stockholms stad, KTH och Massachusetts Institute of Technology (MIT), Senseable Stockholm Lab. Syftet med samarbetet är att stärka stadens förmåga att planera och utveckla verksamheten för en långsiktigt hållbar stadsutveckling med hjälp av AI och stordata. Trafikkontoret medverkar i den interna samordningsgruppen för att säkerställa nytta för staden och stärka den interna kompetensen. Kontoret ser utvecklingen av utvärderingarna och samverkan med KTH, tillsammans med aktiv medverkan i olika utvecklings- och digitaliseringsprojekt, som de främsta verktygen för utveckling av innovationskapaciteten.

Medarbetarna involveras i verksamhetsutvecklingen och samtliga enheter skriver verksamhetsplaner. Kontorets enheter uppmanas att delta i Kvalitetsutmärkelsen och kontorets anställda uppmanas att vara examinatorer. Goda exempel lyfts fram för att inspirera, t.ex. i samband med medarbetarmöten och medarbetardagar. Som ett led i att formalisera och systematisera kvalitetsarbetet ytterligare har kontoret tagit fram en policy och handbok för förvaltningens arbete med verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning.

Kontoret mottar årligen över 100 000 synpunkter och klagomål och dessa utgör ett viktigt kunskapsunderlag när kontoret planerar sin verksamhet. Synpunkterna registreras per automatik i ett verksamhetssystem, där de sedan besvaras och handläggs. Majoriteten av ärendena inkommer via mobilappen Tyck till. Synpunkterna leder till utredningar och löpande förbättringar för stadens trafik- och stadsmiljö. De används även i enskilda projekt där synpunkterna tas tillvara både under projektets gång och i dess utvärdering. Under 2020 fortsätter utvecklingen av det servicecenter som bildades under 2019 för att ytterligare förbättra återkopplingen till medborgarna.